

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVI. št. 235 (13.768)

Trst, sreda, 17. oktobra 1990

Zakon Gozzini o zaporniškem režimu bodo temeljito spremenili Kabinetni svet ocenil nove ukrepe o zatiranju in preventivi kriminala Strožje kazni za povratnike in ljudi, ki spodbujajo mladoletniško delinkvenco Posebnih dopustov zapornikov ne bodo več določali sodniki, temveč zakon

RIM — Vlada se pripravlja na sprejem novih, ostrejših ukrepov za zatiranje kriminala in v naporih za večje sodelovanje civilnega prebivalstva s sodstvom in organi javne varnosti. Kabinetni svet je včeraj razpravljal o paketu ukrepov, ki vsebuje nove predpise o režimu delne svobode jetnikov (zakon Gozzini) in o zapornem režimu pripadnikov organiziranega kriminala ter o večji zaščiti mafijskih skesancev. Kabinetni svet je zasedal do poznih večernih ur, prihodnje dni bo o paketu odločal medministrski odbor za varnost, nato pa bo moral ministrski svet odobriti posamezne ukrepe.

Boj proti naraščanju kriminala naj bi odslej temeljil na dveh bistvenih smernicah, in sicer na prevenciji in zatiranju. Glede zatiranja je kabinetni svet podprl predlog o višjih kaznih za nekatere hujše zločine, za osebe, ki sodelujejo z organiziranim kriminalom, predvsem če so že imele opravka s pravico, za povratnike ter za osebe, ki spodbujajo, izkoriščajo ali ščitijo mladoletniški kriminal. V tem primeru bodo strožje kaznovani prestopniki, ki izkoriščajo mlajše mladoletnike za

razpečevanje mamil. Obtožencem, ki bodo sodelovali s pravico, bodo omili- li kazni, vendar bodo to pravico lahko izkoristili šele po koncu sojenja oziroma po izrečni obsodbi. Ta ukrep se bistveno razlikuje od Gozzinjevega zakona, saj bodo posebnega zaporniškega režima deležni le zaporniki, ki bodo izpolnjevali določene pogoje. Skratka, posebne dopuste zapornikov bo odslej urejala zakonska določila in ne uvidevnost nadzornega sodnika.

Paket ukrepov vsebuje tudi predlog o večji pristojnosti prefektov, o koordiniranju preiskav med policijo, sodno policijo in karabinjerji ter o večjem nadzorstvu na mejnih prehodih. V paketu je tudi zakonski osnutek o ustanovitvi deželnih sekcij Računskih dvorov. Te institucije naj bi nadzorovale »propračune krajevnih ustanov. Posebno pozornost pa bo pristojna oblast odslej posvečala dodeljevanju zakupov javnih del, ki bo potekalo z enim samim javnim razpisom, kot predvideva zakon EGS.

G. R.

Včeraj je zaprisegel novi notranji minister Vincenzo Scotti, ki je zamenjal ministra Gavo (Telefoto AP)

Velika negotovost pred današnjim zasedanjem jugoslovanskega predsedstva

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Dr. Janez Drnovšek je včeraj malo pred peto uro popoldne zapustil zasedanje jugoslovanskega zveznega predsedstva. Novinarjem je povedal, da je tako ravnal, ker ne bo več pokrival politike Miloševićevega srbskega štaba, v kar so se prepogosto sprevrgle seje najvišjega zveznega organa jugoslovanske republike. Predsedujoči Jović je tako izpeljal del svojega skrbno pripravljene načrta: danes ob 17. uri bo prebral pred zvezno skupščino predlog nove jugoslovanske ureditve, ki predvideva eno samo enačico: zvezno državo, občutno bolj centralistično in unitaristično urejeno, kot je bila dosedanja, približno takšno, kakršna je bila po ustavi iz petdesetih let, ko je veljala partijska in Titova enotnost, a tokrat seveda brez Tita. Hkrati bo predlagal, da se podaljša mandat zveznim poslan- cem, s čimer bi se na zvezni ravni izognili možnosti volitev.

Drnovška na zasedanju ne bo, včeraj sta pred zveznim predsedstvom izrazili pomisleke Bosna in Hercegovina in Makedonija, nista pa vztrajali in do glasovanja ni prišlo. Ne bo hrvaškega predstavnika Mesića, čigar izvolitev v zvezno predsedstvo še vedno preprečuje srbska administracija, ki vedri in oblači v zveznih organih s proceduralnimi zadeva- mi.

Zato se lahko danes v Beogradu stvari zaostrijo in mož- no je, da zasedanje zvezne skupščine zapustijo slovenski in hrvaški, morda pa še nekateri drugi delegati. To pa je po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Letos trojna Nobelova nagrada za ekonomijo

STOCKHOLM — Švedska aka- demija za znanost je včeraj napo- vedala imena Nobelovih nagra- jencev za ekonomijo. Gre za tri ameriške strokovnjake, in sicer Harryja Markowitza, Mertona Millerja in Williama Sharpa, ki so v svet finančnega gospodarstva vnesli številne teoretske in prak- tične novosti.

Markowitz poučuje na univerzi v Chicagu. V petdesetih letih je razvil novo teorijo o malih in srednjih naložbah, ki znatno zmanjšujejo tveganje o velikih denarnih izgubah. Sharpe se je dolga leta ukvarjal s tržno politiko in ocenjevanjem finančnih rez- zerv iz česar je razvil pomembno teorijo o razmerjih, medtem ko Miller izhaja iz slovite čikaške ekonomske šole, ki se opira na li- berizem in nasprotuje vsakemu umetnemu poseganju v gospodar- stvo.

Izraelska vlada odločno proti obisku odposlancev OZN v Jeruzalemu

Nova prizadevanja svetovne diplomacije za mirno rešitev bližnjevzhodne krize

JERUZALEM — Izraelska vlada do- kaj odločno zavrača resolucijo Varnos- tnega sveta OZN. To je ministrski predsednik Šamir potrdil tudi včeraj angleškemu zunanjemu ministru Douglasu Hurdu, ki je v glavno izraelsko mesto prišel z namenom, da od pred- stavnikov izraelske vlade doseže do- govor glede prihoda odposlancev ge- neralnega tajnika OZN.

V srečanju s ministrskim predse- dnikom Šamirjem je Douglas Hurd pos- kusil doseči vsaj minimalen kompro- mis glede prihoda preiskovalne komi- sije. Vsa prizadevanja pa so bila iz trte zvita, saj so izraelski predstavniki vla- de odločno nasprotovali, da bi odpos- lanci OZN obiskali Jeruzalem.

Sicer po neuradnih vesteh naj bi funkcionarji izraelskega zunanjega ministerstva le vzpostavili stik z diplo- mati v OZN, da bi se dogovorili o morebitnem obisku odposlancev. Za nekaj časa so krožile celo vesti, da je delegacija na poti v Jeruzalem, kar pa so kasneje v New Yorku demantirali

in povedali, da so v teku pogajanja, ki naj bi privedla do kakšne rešitve.

V nasprotju z odločnostjo izraelske vlade pa je župan Jeruzalema, laburist Teddy Kollek izjavil, da je pripravljen sprejeti odposlance generalnega tajni- ka OZN in s tem prispevati, da se iz- raelsko-palestinsko vprašanje začne rešiti in da se prepreči nove izgrede. Napetost v Jeruzalemu in zasede- nem arabskem ozemlju pa je kljub preklicu vojaške ure še vedno na za- skrbiljujoči ravni. Včeraj je skupina neznancev ubila 50-letno Palestinko Miriam Abu Kamra. Žensko naj bi ubili zaradi njenega morebitnega so- delovanja z izraelsko oblastjo. Zaradi istega razloga so v Gazji hudo ranili 52-letnega Palestinca, ki so mu ne- znanci streljali v glavo.

V vzhodnem delu Jeruzalema pa je izraelska policija aretirala Sarija Nu- seibeha, vidnega palestinskega pred- stavnika in privrženca PLO. Po nekaj-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Ministra za obrambo ZDA Cheney in SZ Jazov sta se včeraj srečala v Moskvi (AP)

S koncertom Slovenskega okteta začetek sezone Glasbene matice

Z nastopom Slovenskega okteta pod umetniškim vodstvom Antona Nanuta se je sinoči začela koncertna sezona Glasbene matice (Foto Križmančič)

Predsednik Milan Kučan med včerajšnjim sestankom s koroškimi Slovenci Koroške Slovence obravnavati kot celoto

LJUBLJANA — Slovensko predsedstvo je včeraj pova- bilo na uradni obisk predstavnike koroških Slovencev. Gre za nadaljevanje podobnih razgovorov, ki so že potekali ob raznih priložnostih, tokrat pa je pobuda toliko pomembnej- ša, ker je do zelo obsežnega pogovora prišlo ob spremenje- nih družbenopolitičnih razmerah v Sloveniji in ob razkolu med obema slovenskima organizacijama koroških Sloven- cev.

Večurna debata se je seveda sukala okoli tega razdora in koordinacijskega odbora, imenovanega Koks, v katerem ni Zveze slovenskih organizacij in o čemer je bilo tudi med

včerajšnjim razgovorom slišati oceno, da je to rezultat pri- tiska slovenske vlade, ki naj bi rangirala koroške Slovence po politični pripadnosti in drugih značilnostih. Govor je bil še o političnih ocenah položaja, izredno zaostrenem nem- škem nacionalističnem pritisku, ki ga izvaja koroški deželni glavar Haider, in o neustreznih odgovorih slovenske vlade. Čula pa so se seveda tudi povsem drugačna mnenja. Med njimi trezne in pomirljive besede, zlasti akademika Boga Grafenauerja, češ da se z osrednjima organizacijama ne identificira vse slovensko koroško prebivalstvo in da ljudje živijo odmaknjeno od vodstvenih sporov. Problem je v zo- ževanju trdnega narodnega jedra, v zapiranju v lastno sub- stanco in v iskanju širšega, tudi političnega okvira, ki bo dajal širokemu krogu zavest, da je zastopan v koordinacij- skem odboru.

Minister za Slovence, ki žive zunaj matične domovine, Janez Dular je dejal, da se temeljno stališče ni spremenilo in da je slovenska vlada zaostrila odnos s Haiderjem, ko je to bilo nujno. Treba je upoštevati koroške Slovence kot subjekt, toda to ni fraza. Treba je namreč upoštevati dej- stva, ki govorijo, da so bili koroški Slovenci tako sprti, da

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V Gorici so včeraj našli Coroninijev testament: vse za Kulturni sklad

NA 8. STRANI

Za zdaj večji zastoji v tovornem prometu le na mejnem prehodu pri Brennerju

Zaradi »zaprtja« mejnih prehodov z Avstrijo

ES zahteva takojšen dogovor med državama

RIM — Po odloku ministra Berninija, da zapre v obeh smereh italijansko-avstrijske mejne prehode za tovorni promet, je povsod prišlo do popolne blokade. Ukrep je začel veljati v ponedeljek ob polnoči, od takrat pa se je močno povečal promet v smeri mejnih prehodov s Švico. Vsem tem težavam je treba dodati še belo stavko carinskega osebja, ki ne opravlja nadurnega dela.

Kot poročajo, na vseh mejnih prehodih dosledno upoštevajo navodila transportnega ministrstva in na Brennerju (na sliki AP parkirani tovornjaki na avstrijski strani) se je že dopoldne na italijanski strani nabrala kilometer dolga kolona tovornjakov, medtem ko je na mejnih prehodih pri Trbižu, na Passo Resia in Prato Drava položaj bolj miren. K temu so prispevali tudi ukrepi avstrijskih oblasti, ki so začeli tovornjake, ki so prihajali iz Nemčije in so bili namenjeni v Italijo, usmerjati proti prehodom na zahodu.

Odločitev ministra Berninija je na mednarodnem prizorišču naletela na številne reakcije in s tem v zvezi je odločno protestiral nemški minister za prevoze Zimmermann, ki trdi, da ti ukrepi kršijo predpise ES. Tudi Evropska komisija je pozvala Italijo in Avstrijo, da za 22. oktober napovedano srečanje preneseta na jutri. Tako se bosta najbrž Bernini in njegov avstrijski kolega Streicher že jutri srečala v Münchnu in skušala odpraviti nesoglasja. Če jima bo to uspelo, pa je veliko vprašanje, saj med njima vsaj v teh dneh ni bilo nobenega stika.

V zvezi z zapleti na meji pa sta poslegla tudi poslancina Renzulli in Coloni. Socialistični predstavnik zahteva od finančnega ministrstva ukrepe za rešitev stavke carinikov, demokristjan Coloni pa od ministrskega predsednika in ministrov za prevoze ter finance zahteva pojasnila za nastali položaj, sprašuje pa jih tudi, katere ukrepe namerava vlada s tem v zvezi sprejeti.

Andreotti in Marković v petek v Veroni

BEOGRAD — Predsednik jugoslovanske vlade Ante Marković bo 19. oktobra na enodnevnem delovnem obisku v Italiji. Predsednika ZIS je v Italijo povabil ministrski predsednik Giulio Andreotti, državnika pa se bosta srečala v Veroni. Na srečanju bosta Marković in Andreotti največ pozornosti posvetila razvoju dvostanskih odnosov, pogovarjala pa se bosta tudi o možnostih sodelovanja Jugoslavije z Evropsko skupnostjo. Beseda pa bo tekla tudi o uresničevanju memoranduma o 300 milijonih dolarjev italijanskega posojila Jugoslaviji in o sklenitvi novega kreditnega sporazuma. V uradni delegaciji obeh držav bosta na razgovorih v Veroni sodelovala tudi zunanja ministra Jugoslavije in Italije Budimir Lončar oziroma Gianni De Michelis.

Lojze Sočan prvi uradni predstavnik Slovenije v tujini

LJUBLJANA — Republiški sekretariat za informiranje Slovenije je sporočil, da so za prvega uradnega predstavnika Slovenije v Bruslju imenovali Lojzeta Sočana. Dr. Sočan je hkrati tudi prvi uradni predstavnik republike Slovenije v tujini. Voditelja bruseljskega predstavništva so pred odhodom na novo delovno dolžnost sprejeli predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan in drugi visoki republiški funkcionarji. Dr. Lojze Sočan je bil rojen leta 1938 in je doktor ekonomskih znanosti. Od leta 1982 je vodil Inštitut za ekonomske raziskave v Ljubljani, bil pa je tudi izredni profesor na Ljubljanski ekonomski fakulteti. (dd)

V Zagrebu praznično v Kninu pa napeto

ZAGREB — V Zagrebu so včeraj že od jutra potekale proslave in slovesnosti ob preimenovanju Trga republike v Trg Bana Jelčića. Na Hrvaškem se zdaj ne vedo, kdo je leta 1947 sprejel sklep o odstranitvi spomenika z osrednjega zagrebškega trga, prireditve od njegovi ponovni postavitvi pa bodo trajale polnih sedem dni. Slovesnost je dosegla vrhunec sinoči ob 22. uri, ko je hrvaški predsednik dr. Franjo Tuđman slovesno odkril spomenik.

Včeraj je zasedala tudi hrvaška vlada in sprejela vrsto zakonskih aktov. Med drugim je sboru poslala predlog sprememb zakona o splošni ljudski obrambi, s katerim teritorialna obramba in civilna zaščita praktično v celoti prehajata v pristojnost republike. S spremembo zakona o financiranju republiške zveze borcev NOB naj bi ustavili tudi financiranje te

dosedanje družbenopolitične organizacije, ob rebalansu proračuna pa so sklenili, da naj bi prihodnje leto veljalo zakonsko določilo, da tako imenovanih dopolnilnih sredstev iz tega naslova ne morejo dobiti občine, ki ne izvajajo sprejete politike oziroma ne zagotavljajo izvedbe predpisov, ki zadevajo splošni interes Republike Hrvaške.

Hrvaška vlada je včeraj sprejela tudi priporočilo proizvajalcev in zunanjetrgovinskim podjetjem, da izdelke označujejo z »Made in Croatia« in »Product of Croatia«. Sicer pa so na seji ocenili, da bi morali do konca letošnjega leta sprejeti še najmanj 70 zakonov za ureditev normativnega sistema Republike Hrvaške.

Napovedi o prihodu »romarjev« iz Dalmacije v Knin na poti v Zagreb so se izkazale kot neutemeljene. Namesto Knina so izbrali varnejše poti in sicer eno, ki pelje prek Livna, Banjaluke, Okučanov in drugo prek Senja, Karlobaga in Karlovca. Sicer pa je minula noč v Kninu bila precej nemirna. Povsod naokrog je bilo slišati strela, toda kot kaže, so streljali v prazno in ni bilo žrtev. Železniški in cestni promet je bil čez noč popolnoma ustavljen, podnevi pa je cestni v glavnem odprt, medtem ko na železnici vozijo samo tovorni vlaki in sicer od 7. do 17. ure. V jutranjih urah so na železniški postaji Knin dobili obvestilo o tem, da je minirana unska proga Knin - Bihač in sicer med postajama Srb in Martin brod. Po preledu so ugotovili, da gre za manjšo poškodbo proge. Za danes pa je napovedan sestanek glavnega odbora Srbske demokratske stranke, ki bo predvidoma v Gračacu. Na njem naj bi zavzeli stališče od predloga nove republiške ustave.

PETAR DAMJANIĆ

Protest slovenskih organizacij proti manipuliranju javnosti ob obletnici koroškega plebiscita

CELOVEC — »Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza kot slovenski kulturni organizaciji ugovarjata popačeni predstavitvi slovenske kulture na Koroškem ob praznovanju 70-letnice plebiscita v Celovcu«, je rečeno v skupni tiskovni izjavi obeh slovenskih kulturnih organizacij. Na uradni deželni prireditvi dne 10. oktobra, je bilo namreč v sprevedu videti tudi napis, ki je napovedoval slovenske kulturne organizacije. SPZ in KKZ, ki sta edini kulturni organizaciji koroških Slovencev, ocenjujeta to za poskus hotenega zavajanja prisotnih gostov, poslušalcev radia ter gledalcev ob televizorjih: »Z vsjo jasnostjo poudarjamo, da slovenski kulturni organizaciji pri tej prireditvi nista sodelovali. Razjasniti pa bo treba, kako je prišlo do takšne predstavitve.« Se posebej, ker je bilo društvo Karawanken ustanovljeno šele nekaj dni pred pohodom. Pojavlja se torej sum, da je bilo dejansko ustanovljeno samo za namenom, da bi zavedli javnost... Tak poskus potvarjanja resnice so na skupni tiskovni konferenci ostro obsodili tudi predstavniki slovenskih osrednjih organizacij. Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm je dejal, da so odgovorni v deželni vladi tudi s triki skušali doseči sodelovanje Slovencev. Tako je neka folklorna skupina iz Slovenije prejela povabilo na srečanje s celovsko skupino. Ponudili so ji popolno oskrbo in še 150 šilingov po osebi. Le pojasnila, da naj bi zato nastopila na desetooktobrskem spektaklu, ni bilo.

Poleg tega je dr. Sturm tudi ostro obsodil poskus deželnega glavarja Haiderja, da bi koroške Slovence potisnil v iridentno s tem, da je na slavlju na Gosposvetskem polju dejal, da »tisti, ki pri desetooktobrski proslavi stojijo ob strani, ne nosijo Koroške v srcu«. Tajnik ZSO pa se je izrekel tudi proti ravnanju deželnega glavarja Haiderja: »Tudi v svojem govoru na Novem trgu je ustvarjal klimo, katere posledice smo videli že kar isti dan zvečer. Znanega psihologa Erwina Ringla sta namreč verbalno napadla dva v koroškem gvanu. To pa ne sodi v naš čas. Prav tako je uradna Koroška spet izpustila priložnost, da bi storila nove korake v 'evropskem duhu'«.

Desetooktobrsko parado in nagovore je obsodil tudi predsednik NSKS dr. Matevž Grilc: »Ne po vsebini ne po obliki se ni razlikovala od prejšnjih. Haider pa je Slovence še dodatno žalil, ko je kot katastrofo za Koroško navedel le vpad Francozov in enot države SHS, medtem ko nacionalsocializma in izseljevanja ni niti omenil.«

Tajnik ZSO dr. Marjan Sturm pa je k temu še dodal, da je bilo »prav zato pravilno, da slovenski organizaciji nista sodelovali. Za sodelovanje bi bili namreč pripravljene le tedaj, če bi pretekle dogodke dejansko kritično in samokritično pretrlesi avstrijski in slovenski zgodovinarji, če bi se prikaz Slovencev v šolskih knjigah spremenili, in če bi bile te prireditve dejansko usmerjene v ustvarjanje skupnosti in dobrega sožitja.«

ANDREJ MOHAR

Brez sprememb ne bo šlo

DUNAJ — Italijanski zunanji minister Gianni De Michelis je včeraj v avstrijski prestolnici, kjer je sodeloval na nekem posvetu, spregovoril o Jugoslaviji in pri tem poudaril, da mora v Jugoslaviji nujno priti do ustavnih sprememb in da Jugoslavija taka kot je, ne more preživeti. Ob tem je De Michelis opozoril tudi na nevarnost nasilnih sprememb, poudaril pa je tudi nedotakljivost meja, kot jih predvideva sporazum KVSE. Pri tem pa je tudi izrazil željo, da bi do teh sprememb prišlo po demokratični poti.

O Jugoslaviji in še posebej o Sloveniji in Hrvaški je spregovoril tudi republikanski poslanec Salvatore Grillo, ki je zahteval pojasnila, kaj namerava vlada v Rimu storiti v podporo Sloveniji in Hrvaški. Grillo pravi, da se Slovenija in Hrvaška pritožujeta, ker Italija in ES posvečata več pozornosti Beogradu, medtem ko so se demokratični procesi uveljavili le v dveh zahodnih republikah. Zato zahteva od vlade odločnejšo podporo Ljubljani in Zagrebu, saj bi na ta način lahko vplivali tudi na Srbijo, da sledi Sloveniji in Hrvaški.

nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani - nadaljevanja s 1. strani

Velika negotovost

vsem enak scenarij, kot je bil letošnjega januarja na zadnjem kongresu jugoslovanske komunistične partije.

Po Jugoslaviji krožijo vedno nove govorice o pripravljanju državnega udara. Iz Beograda so nas včeraj opozorili na pisanje znane zagrebške novinarka Jelene Lovrić, ki je v včerajšnjem Danasu napisala članek z naslovom: »Scenarij državnega udara«. V obsežnem članku navaja izjavo predsednika Kučana, da skuša srbsko vodstvo doseči razplet jugoslovanske krize še pred demokratičnimi volitvami v BiH in Makedoniji. Nadaljuje s citiranjem cele vrste izjav vojaških poveljnikov, ki zvenijo izredno grozeče. Še zlasti je bil zgovoren bivši načelnik generalnega štaba, srbski generalpoveljnik Steva Mirković, ki se udeležuje najvišjega vojaškega poveljstva, čeprav je že upokojen, in daje razne izjave.

Po istih vesteh naj bi prišlo do zaostritve še med zasedanjem skupščine, ki bo trajalo tri dni, od danes do petka.

Po drugih, povsem nepreverjenih govorih pa naj bi se sprožilo danes, ali danes ponoči, v Kninu, kjer naj bi prišlo do »streljanja med srbskimi stražami« in poboja srbske straže. JLA pa je že napovedala, da bo v Kninu intervenirala, brž ko pade prva glava, seveda prva srbska glava. Po istih vesteh naj bi obtoževali ameriško protioveščevalno službo CIA za vmešava-

nje v jugoslovanske notranje zadeve, češ da je finansirala volitve v Sloveniji in na Hrvaškem, sedaj pa naj bi dala denar se BiH.

Seveda so vesti o državnem udaru in pripravah armade povsem neupverljene. Toda dejstvo je, da je Jović poskusil in da mu je uspelo izvesti preobrat v zveznem predsedstvu na tak način, da sedaj sili Slovenijo in Hrvaško, da zapustita seje in da ju izključi iz Jugoslavije. Jović je formalni poveljnik JLA, to pa bi pomenilo, da bi valutne rezerve, jamstva za bančne kredite in celotno premoženje ostalo preostali Jugoslaviji, kot legitimnemu dediču sedanje države, ki bi jo Slovenija in Hrvaška samovoljno zapustili.

Dramatično se stanje v slovenskih in drugih bankah po državi. Markovičev konvertibilni dinar se je pričel topiti pod pritiskom šestnajstih specialcev vojne policije, ki so zasedli izpraznjeno poveljstvo slovenske teritorialne obrambe. Sedaj je le še v redkih bankah mogoče dvigniti devize. Očitno je nekaj narobe, saj je znano, da so valutne rezerve jugoslovanske narodne banke nekajkrat večje, kot je vsega denarja v rokah državljanov, pa naj gre za valute ali za dinarje. Tudi to je izraz politične krize, ki narašča.

Nova prizadevanja

urnem zaslišanju so Nuseibeha sicer izpustili, vzeli pa so mu potni list.

Zarišča napetosti na Bližnjem vzhodu zahtevajo mrzlična diplomatska

posvetovanja, da bi se preprečilo nahuje. S tem v zvezi velja omeniti, da je italijanski predsednik vlade Giulio Andreotti včeraj sprejel odposlanca sovjetskega predsednika Gorbáčova Evgenija Primakova. Predmet razgovorov je bila v prvi vrsti zalivska kriza, o kateri sta si bila oba sogovornika edina, da jo je treba rešiti z diplomatskim posredovanjem. Po obisku v Rimu bo Evgenij Primakov obiskal še Pariz in Washington.

O zapletenem položaju na Bližnjem vzhodu sta se včeraj v Moskvi pogovarjala tudi ministra za obrambo ZDA Richard Cheney in njegov sovjetski kolega Dimitrij Jazov. V zvezi s tem obiskom je glasnik sovjetskega predsednika Vitalij Ignatenko kot špekulacije označil namigovanja, da utegne SZ izdati vojaške skrivnosti v zvezi s krizo v Zalivu. Opazovalci so namreč poudarjali zlasti podatke glede iraškega obrambnega radarskega sistema in raketne oborožitve »zemlja-zrak«.

Iz Pariza poročajo, da so sirske vojaški od sobote do včeraj ubili več kot 200 vojakov, pristašev Aounove vojske, ki se je predala v soboto z begom generala na francosko ambasado. Nadaljujejo pa se mrzlična pogajanja, da bi generala Aouna in njegov vojaški štab lahko pribežali v Francijo. Temu nasprotuje prosirska vladna garnitura, ki bi krščanskega generala hotela obdržati v Libanonu in mu soditi.

Medtem pa postaja vse bolj jasno, da je atentat na predsednika egiptovskega parlamenta sodil v strategijo terorja, ki ga proiraki terotisti hočejo

uvesti v državi, ki se je opredelila proti Sadamovi zasedbi Kuvajta. Včeraj je namreč policija preprečila novo prelitanje krvi nedolžnih žrtev in v glavnem egiptovskemu mestu onemogočila peklenjski stroj, ki so ga teroristi nastavili v glavni postaji metrorja.

Koroške Slovence

so blokirali vsako rešitev, zato se je moralo poiskati mehanizem, ki je deblokiral stanje. Koks je morda časna rešitev, toda mehanizmi morajo delovati in če ne bodo odločali koroški Slovenci sami, bo odločal kdo drug izven njihovih vrst. Minister je nadaljeval, da mu je mučno, ko mora odgovarjati na napake, ki jih je pričakoval od nemških nacionalistov na Koroškem. Dejal je, da so antifašisti tudi tisti, ki sodelujejo z zvezo koroških partizanov. Glede koroških Slovencev, ki so v socialistični stranki ustanovili svojo sekcijo, pa je ponovil že prej izraženo nezaupanje, češ da obstaja sum, da se bodo obnašali po navodilih vodstva stranke.

Na koncu je predsednik Milan Kučan poudaril, da je treba obravnavati koroške Slovence kot celoto in da se matica ne sme vmešavati. Nekdaj se je nekaj takega dogajalo in rodilo je grenak sadež. Skrb ni v pristojnosti enega samega organa, ni samo stvar ministarstva, temveč je to vprašanje celotne slovenske oblasti, politike, gospodarstva in kulture.

Slovenija ne želi in ne sme urejati odnosov in lahko samo pričakuje, da bo prevladal skupni interes, pri vsem tem pa med Slovenci ne sme biti nobenih razlik.

Slovenija mora dobro paziti, da s svojim nastopanjem in ravnanjem ne bo dosegla med koroškimi Slovenci nasprotnega negativnega učinka, še zlasti ob ofenzivnem ravnanju koroških nemških nacionalistov.

V pravico je posegel tudi član predsedstva dr. Matjaž Kmeclj s konkretnim predlogom, da bi ob sodelovanju akademika Grafenauerja stekel širši razgovor o tem, kako premostiti obstoječe razlike. V ta namen naj bi v vseh grupacijah predložili svoj koncept, kasneje pa bi jih skušali uskladiti in v razgovorih poenotiti. Kmeclj je v tem okviru opozoril na ustanavljanje čez Evropo regij in na sodelovanje v njej, za kar se je v Sloveniji že utrdilo načelo enotnega kulturnega prostora. Razumljivo in naravno je politično organiziranje, ki pa ne sme oslabiliti nacionalne logike preživetja.

S strani koroških Slovencev sta med drugim sodelovala oba predsednika: Matevž Grilc za Narodni svet in Feliks Wieser za Svet slovenskih organizacij. V imenu predsedstva pa so bili poleg predsednika Kučana navzoči: Matjaž Kmeclj, Dušan Plut in Ciril Zlobec. Prisotni so bili še podpredsednik skupščine Vitodrag Pukl, predsednik zunanje-politične komisije skupščine Matjaž Sinkovec in že omenjeni minister Janez Dular.

B. S.

Na enodnevnem obisku jih je spremljal poznavalec rezijanske stvarnosti prof. Pavle Merku

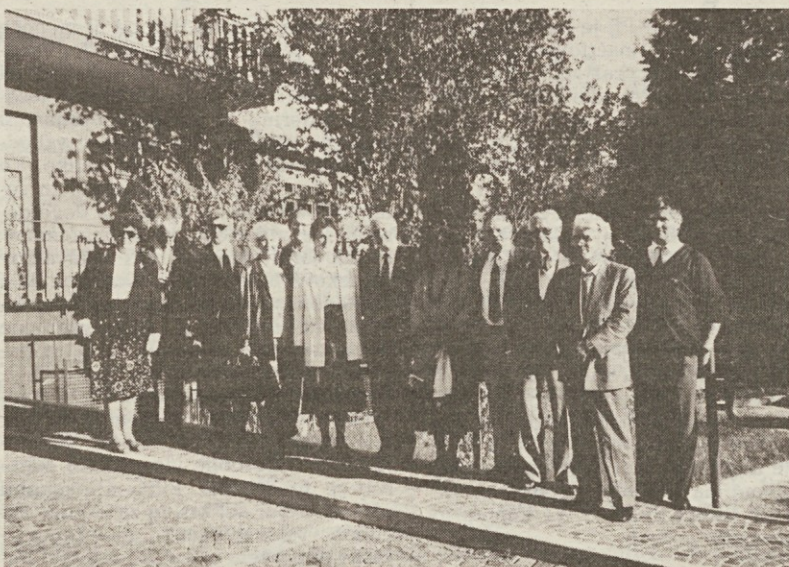
Ravnatelji primorskih glasbenih šol so se seznanili z utripom Rezije

REZIJA — Ravnatelji glasbenih šol iz vse Primorske so obiskali prejšnjo sredo, desete-ga oktobra, Rezijo, ki jih je pričakala v tipično jesenski, osončeni preobleki. Gostje iz Postojne, Nove Gorice, Tolmina, Ajdovščine, Ilirske Bistrice, Idrije in Glasbenega centra v Trstu, ki jih je spremljal prof. Pavle Merku, so dopotovali v jutranjih urah v Ravno, kjer jih je sprejela Luigia Negro, uslužbenka pri novem sedežu ZSKD v Reziji.

Prof. Pavle Merku, izvrsten poznavalec rezijanske kulture in stvarnosti, je goste popremil najprej v Crisace blizu Ravne, od koder je prelep razgled čez vso dolino, zatem pa v Rezijski kulturni dom, kjer so se seznanili z raznimi publikacijami, ki govorijo o Reziji, in si ogledali vrsto videoposnetkov o dolini in njenih zaselkih.

Zelo okusno je bilo tudi kosilo v restavraciji hotela Val Resia, kjer so stregli s samimi domačimi specialitetami: od čalčun do mineštrona s krompirjem in fižolom pa še tradicionalne polente s fricom.

Gostom je tu izrekel toplo dobrodošlico tudi župan Luigi Paletti z voščilom, da bi preživel prijeten dan, in v želji, da

Izletniki iz Primorske z županom Luigijem Palettijem

bi se kdaj spet sešli, morda vnovič prav v Reziji.

Obisk se je končal v Solbici, za katero so značilne zgradbe v nekdanjem slogu, kjer so se gostje za kratek čas ustavili v rojstni hiši rezijanskega pesnika Renata Quaglie.

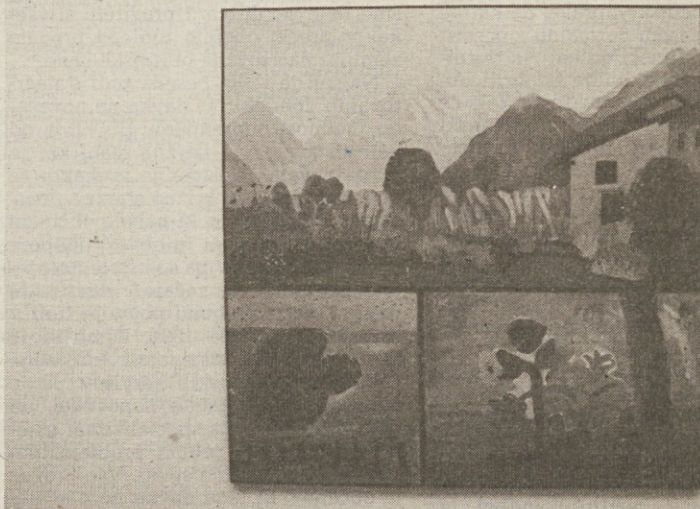
Dan v Reziji je napravil na goste zelo lep vtis, posebno še spričo opisnih sposobnosti prof. Merkuja, ki so jim omogočile, da so se neposredno seznanili s stvarnostjo, za katero so zvedeli poprej samo posredno, na raznih zasedanjih ali prek čtiva.

LUIGIA NEGRO

Prof. Pavle Merku

Sliko o Cellini nagrada Oblaku

SEŽANA — Na prvem slikarskem ex tempore v Clautu v pordenonski pokrajini, ki ga je pred kratkim organiziral Muzej moderne umetnosti, je akademski slikar Polde Oblak iz Sežane prejel 2. nagrado za sliko »Dolina reke Celline«. Ex tempore, ki je potekal na temo Umetnost in narava, se je udeležilo 40 slikarjev iz raznih dežel.

»Srečen sem, da sem dobil to mednarodno priznanje. Delo na ex tempore je bilo zame velik izziv mojega slikarskega podoživljanja pokrajine. Ustvarjal sem sredi narave in se oddaljil od ateljeja,« nam je po vrnitvi iz Pordenona dejal Oblak.

Povedati velja, da je bil Polde Oblak tudi eden izmed udeležencev drugega srečanja slikarjev fragmentistov, ki ga je ob srednjeevropski Vile-nici organizirala sežanska Zveza kulturnih organizacij. Svoje delo je predstavil s kiparko in slikarko Antje Tesche Mentzen in slikarjem Georgom Kressom iz Münchna. Vse slike so bile večjega formata in so za obiskovalce na ogled na stenah galerije Lojzeta Spacala v Štanjelu. Slike popestrijo dvorišni ambient, kjer si lahko obiskovalci v miru ogledajo in podoživljajo lepote Krasa z značilnim kraškim kamnom. Le-ta je simbol visoke gradbene lepote arhaične dobe, ko so stari Grki in Rimljani z velikim občutkom za kamen in obliko gradili svoje domove. Ta arhitektura se je v tem avtohtonem, zaprtem kraškem svetu obdržala in preživela dva tisoč let, medtem ko je povsod drugod skorajda že prej zamrla.

-oks-

V Avstriji nadaljujejo analize

DUNAJ — Po nedeljskem volilnem uspehu socialistov (SPÖ) in porazu ljudske stranke (ÖVP) se je v obeh največjih avstrijskih strankah začela razprava o znotrajstrankarskih reformah, ÖVP pa še dodatno pretresajo glasna razmišljanja o prihodnosti stranke.

Več kot pol milijona preferenčnih glasov za nadstrankarsko popularnega Franza Vranitzkega je vodji socialistov močno utrdilo položaj v lastni stranki, stranko pa pod njegovo taktirko čaka precejšnja notranja prevetritev.

Med koraki, ki jih je kancler in vodja stranke že nakazal v tej smeri, naj bi bilo med drugim tudi preimenovanje SPÖ v socialdemokratsko stranko, vsebinsko pa bi to moralo pomeniti odpravo ostankov avstromarksizma ter programske smernice in izhodišča, ki naj bi avstrijsko socialdemokracijo z levimi odtlenki zasidrala v politično in ideološko sredino. Po prvih izjavah sodeč bo kancler prav tako izkoristil svoj volilni bonus za to, da bi se skril dosedanj vpliv na stranko (s tem pa posredno na vladne odločitve) s strani doslej malodane vsemogočne sindikalne centrale ÖGB. Vrhovi SPÖ z Vranitzkim na čelu so pred pogajanjem z ÖVP o možnosti nadaljevanje velike koalicije utišali posamezne špekulacije o zahtevah SPÖ do včerajšnjega in morebitnega jutrišnjega koalicijskega partnerja, špekulacije pa so ostale v

zraku. Tako naj bi SPÖ želela posaditi svojega nekdanjega zunanjega ministra Petra Jankowitscha za krmilo zunanjega ministrstva, rezervna različica pa naj bi bila ustanovitev posebnega državnega sekretariata ali ministrstva za integracije z Jankowitschem na čelu, s čimer bi bil sedanji in po možnosti ponovni zunanji minister Alois Mock okleščen za del kompetenc.

Odsotnost triumfalnih tonov v smeri ljudske stranke je odraz želje socialističnega vodstva po nadaljevanju velike koalicije, obenem pa navidezno paradoksalna napoved o tem, da SPÖ pri pogajanjih z ÖVP ne bo pretirano npenjala mišic. Napovedi, po katerih naj bi občuten volilni poraz ljudske stranke otežil pogajanja o nadaljevanju velike koalicije, so se namreč potrdile, saj so razmišljanja znotraj ÖVP o tem, da stranka ne bi bila v veliki koaliciji glasnejša kot poprej.

Pri tem tudi ne gre več za načelna razhajanja med prosvetljenimi in liberalno mislečimi v taboru ÖVP, kot sta na primer minister za znanost Erhard Busekin minister za gospodarstvo Wolfgang Schüssel, ki so načeloma odklanjali razmišljanja o mali koaliciji s Haiderjevimi svobodnjaki ter nekaterimi drugimi, za katere je bila mala koalicija zmerom sprejemljiva.

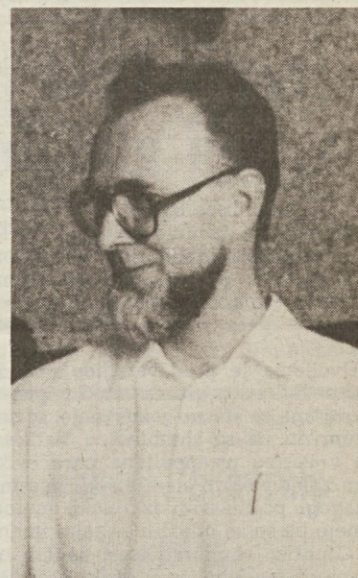
vejša. Na kocki je prihodnost ÖVP nasploh, saj stranki grozi nadaljnja volilna krvavitev, in sicer ne glede na ime novega partnerja. Reakcije v dneh po volitvah potrjujejo, da je razvejanost ÖVP na šest temeljnih organizacij, med katerimi so najpomembnejše kmečka (ta ima posebej nesorazmerno velik vpliv), gospodarska ter zveza delavcev in nameščencev, med njenimi glavnimi napakami. »Zaradi posebnih interesov pred splošnimi ÖVP doslej ni mogla posodobiti svojega programa in postati privlačna za nove srednje sloje, stranko pa spričo njene strukture in tradicionalno velike besede državnih glavarjev dodatno pesti neenotnost pri odločanju. Kljub zaupnici Josefu Rieglerju, ki jo je najožje vodstvo stranke potrdilo le dan po volitvah, se javna diskusija o njegovi vodstveni primernosti nadaljuje. Navkljub Rieglerjevemu pozivu, naj stranka strne svoje vrste in naj začne najprej pogajanja s SPÖ, se prav tako nadaljujejo javne zahteve Štajerske ter drugih deželnih organizacij po tem, naj stranka stopi v opozicijo in naj se tam obnovi. Najodločnejši zagovorniki velike koalicije so gospodarstveniki, katerih teze pri političnih odločitvah ÖVP pa ni mogoče primerjati s tezo gospodarstvenikov v sodobnejših konservativnih strankah.

BOJAN GROBOVŠEK

Slovenski minister dr. Dular danes gost SKGZ

TRST — Danes bo v gosteh pri Slovenski kulturno-gospodarski zvezi slovenski minister za Slovence po svetu dr. Janez Dular.

Ob devetih zjutraj se bo sešel s predstavniki izvršnega odbora SKGZ na njenem glavnem sedežu v Trstu, istotako tam pa bosta malo pozneje krajši srečanja s predstavniki deželnega vodstva Zveze slovenskih kulturnih društev ter Narodne in študijske knjižnice.

Po skupnem kosilu v svetoivan-ski gostilni Suban se bo ugledni gosti sestel ob štirih popoldne v športnem centru Bor s predstavniki odbora za telesno kulturo pri SKGZ in predstavniki Združenja slovenskih športnih društev v Italiji. Ob pol šestih bo na sedežu Slovenskega deželnega gospodar-skega združenja srečanje s predstavniki naših gospodarskih organizacij, ob sedmih zvečer pa bo v Gregorčičevi dvorani sprejem z udeležbo predstavnikov vseh organizacij, včlanjenih v Slovensko kulturno-gospodarsko zvezo.

Minister Dular je že bil v Trstu pa tudi Gorici na uradnih srečanjih s slovenskimi organizacijami. Današnji obisk pri SKGZ pa je izrazito deželne značaja.

A. R.

Za sodelovanje med občinami Julijske krajine in Istre-Kvarnera

PULJ — Delegacija komunistične svetovalske skupine pri Občini Trst, v kateri sta bila Nico Costa in Maurizio Pessato, se je mudila minul petek v Pulju, kjer se je sešla s predsednikom krajevne občinske skupščine Lucianom Del Biancom.

Kakor že tržaškemu in koprskemu županu, tako sta tudi puljskemu predlagala srečanje med predstavnikoma občin pri Julijske krajine in istrsko-kvarnerske regije. Ob tej priložnosti naj bi skupaj opredelili okvirne cilje medsebojnega sodelovanja na kulturnem, gospodarskem in socialnem področju, ki bi ustrezalo pričakovanim ted živčnega prebivalstva.

Predsednik puljske občinske skupščine je izrazil naklonjenost tovrstni pobudi, do katere bi lahko prišlo že v prihodnjih mesecih po vrsti srečanj z župani zainteresiranih občin.

Kinološko delo na Sežanskem se oživlja

SEŽANA — Delo sežanskega kinološkega društva se zopet oživlja po nekajletnem mrtvilu. Tako sežanski kinologi pripravljajo tečaj šolanja psov. Vsi zainteresirani se lahko pozanimajo na sedežu sežanske krajevnne skupnosti, kjer se člani društva vsak ponedeljek od 18. do 20. ure zbirajo.

V ponedeljek, 22. oktobra, pa bo ob 18. uri v prostorih krajevnne skupnosti v Sežani občni zbor kinološkega društva Sežana. Na seji bodo sprejeli program dela in izvedli volitve za novo vodstvo društva.

-oks-

Delegacija MO SKGZ na seminarju v Bohinju

BOHINJ — Po dvodnevni razpravi se je v nedeljo, 14. t. m., zaključil v Bohinju organizacijski seminar Mladinskega sveta Slovenije, na katerem je sodelovalo več kot 30 predstavnikov slovenskih mladinskih družbeno-političnih in kulturnih organizacij, med katerimi je bila prisotna tudi delegacija Mladinskega odbora SKGZ. Poleg razprave o notranji ureditvi MSS samega, kjer se je govorilo predvsem o zakonodajni, kulturni, vzgojni, socialni politiki in politiki prostega časa, je bila posebna pozornost namenjena mednarodnemu mladinskemu sodelovanju. Jugoslavija je bila namreč glede tega do sedaj izključena iz evropskega mladinskega življenja, zato pa je prav gotovo najbolj pomembno, da postane čim prej za mladino tudi iz turističnega vidika zanimiva, za kar pa potrebuje predvsem nove strukture, ki bi znale biti kos novim izzivom. Seveda pa se glede tega pogovor še ni zaključil, tako da se bo v začetku decembra MSS spet zbral na seminarju, ki bo namenjen izrecno mladinskemu mednarodnemu sodelovanju. Poleg tega je bilo še jasno povedano, da je glavni cilj samega MSS preprečitev tega, da postane mladinska problematika izrecno strankarsko obarvana, ampak da ima glede tega svoje besede tudi Mladinski svet sam kot najbolj primerna in istočasno najštevilnejša mladinska organizacija. S tem problemom je tesno povezana tudi možnost, da bi v tem letu mladinska organizacija izgubila razpoložljivost nekaterih struktur, ki so ji bile do sedaj na razpolago. Republiški svet je namreč s predračuna črtal velik del finančnih podpor, ki so bile prej mladim na razpolago. Za konec pa naj omenimo še, da je Mladinski odbor SKGZ vse navzoče mladinske politične organizacije povabil, da se čimprej predstavijo tudi zamejski publiki, saj je njihovo dosedanje delovanje bolj malo poznano. Sam Mladinski odbor pa je prav gotovo dobil veliko novih sogovornikov, s katerimi bo lahko v nadaljnjem sodeloval tako na političnem kot tudi na kulturnem in izobraževalnem področju.

A. R.

V kratkem bodo prodali tudi nekatera občinska zemljišča

V Nabrežini so začeli sanirati hudo finančno situacijo uprave

Devinsko-nabrežinski upravitelji so začeli postopoma reševati hude finančne težave občinske uprave, na katere jih je pred časom formalno opozoril nadzorni pokrajinski odbor. Nadzorniki, ki so v začetku julija odobrili občinski finančni dokument za tekoče leto, so ugotovili visok proračunski primanjkljaj v višini milijarde in tristo milijonov lir in zahtevali od Občine konkretne ukrepe za zaježitev tega deficita. Finančne težave so skupne vsem krajevnim ustanovam, posebno občinam, ki jim država iz leta v leto krči podpore, v Nabrežini pa je ta kriza še posebno izostrena in občutena. Od tod tudi odločen poseg nadzornega odbora in prvi ukrepi domačih upraviteljev, o katerih je tekla beseda na ponedeljkovi seji občinskega sveta.

Odbornik za proračun Bojan Brezigar je dejal, da se je uprava resno lotila resanacije občinskih blagajn, pri čemer pa ni skrival težav, ki spremljajo ta prizadavanja. Nadzorni odbor je med drugim priporočil upravi, naj proda nekatere nepremičnine in nekatera zemljišča, uprava pa je že ubrala to pot, čeprav to ne bo pomenoilo razprodaje občinske imovine. Brezigar je povedal, da so v Devinu že prodali neko zemljišče krajevemu športnemu društvu, istočasno pa so v Nabrežini prodali večje zemljišče domači kamnarski zadruzi. Nadzorni odbor pa je zavrnil ta sklep, češ da prodaja ni upoštevala tržne cene zemljišča. Občina, kot je dejal odbornik, pa je hotela z nekoliko manjšo ceno prispevati svoj doprinos k razvoju zadrugištna na področju kamnarstva, sedaj pa je

bila prisiljena revidirati svoj sklep in bo zadrugišnikom prodala manjšo površino tega zemljišča. Upravitelji si vsekakor precej obetajo tudi od prodaje zemljišč načrtovane obrtniške cone.

Na seji je tekla beseda tudi o načrtovanih dohodkih iz davka na povečano vrednost nepremičnin (INVIM), od katerih je uprava iztržila manj kot je predvidevala. Brezigar je vsekakor še podčrtal, da je za krizno stanje v marsičem kriva država, ki nalaga občinam vse več pristojnosti in obvez, podpore iz rimskih skladov pa so ostale nespremenjene ali pa se večajo v neustrezni meri. Težave se bodo pojavile tudi v proračunu za leto 1991. Pomisliti je treba samo na višje cene kurilnega olja, glede občinskih servisov pa je odbornik za proračun napovedal, da bo uprava poverila specializirani ustanovi nalogo, da prouči problematiko davka na odlaganje smeti. Vse preveč je občanov, ki tega davka ne plačujejo, kar prizadene predvsem poštene plačevalce. Brezigar je ob koncu izrazil upanje, da bo nadzorni odbor upošteval ukrepe za zaježitev proračunskega primanjkljaja predvsem kot izraz dobre volje uprave, da sanira svoje blagajne.

Načelnik komunističnih svetovalcev Giorgio Depangher je bil mnenja, da je bil Brezigar v svojem poročilu nekoliko preveč optimist in da se Locchijska uprava, kljub nekaterim znakom dobre volje, še ne zaveda resnosti finančnega položaja Občine. Izrazil je tudi nekatere pomisleke glede načrtovanih dohodkov iz davka INVIM.

Stanka Mokole (KPI) je izrazila zaskrbljenost, da ne bi načrtovana sanacija udarila po osebu, kar je Brezigar zanikal. Oglasil se je tudi načelnik KD Piero Parentin, ki je rekel, da morajo upravitelji pri vodenju občinskih financ spremeniti dosedanje miselnost in strožje nadzorovati izdatke in prihodke. Razpravo je sklenil župan, ki je priznal, da je finančni položaj Občine zelo resen in da bodo upravitelji skrbno izdelali proračun, ki ga bodo predstavili na občinski seji v sredo, 24. oktobra. Ukrepe glede davka INVIM in druge sklepe za zaježitev izdatkov, ki jih je predlagal Brezigar, so podprli predstavniki večine KD, SSK in PSI, proti pa so glasovali komunisti, zeleni Sgambati in misovec Scapin. KPI je svoje negativno zadržanje utemeljila z dejstvom, da sodijo ti sklepi v proračun za tekoče leto, ki ga komunisti svojčas niso podprli.

S. T.

Skupščina KGS

Glavna skupščina Kraške gorske skupnosti se bo sestala v četrtek, 25. t. m., ob 18.30 na svojem sedežu v Sesljanu. Glavna točka na dnevnem redu je predstavitev proračuna za leto 1991 ter načrtnega poročila za triletnje 1991-1993. Poleg tega bo skupščina overovala pooblastila novih članov skupščine, poslušala predsedniško poročilo in ratificirala sklepe upravnega sveta, imenovala pa bo tudi novega člana upravnega sveta.

Tudi minister Conte jutri na »forumu« gradbenikov

»Realno mesto, možno mesto« je naslov posveta, ki ga prireja tržaška Zbornica gradbenikov in ki bo posvečen perspektivam razvoja Trsta v novi evropski stvarnosti, seveda z vidika gradbenikov, kar pomeni, da bo v prvi vrsti poudarek na nujnosti novih urbanističnih instrumentov kot sredstva za načrtovanje razvoja. Posvet, oziroma »forum«, kot ga imenujejo prireditelji, bo jutri z začetkom ob 9.30 na Pomorski postaji, ter bo ločen na tri tematske sklope: potrebe, predlogi in razmere.

Posvet se bo začel z otvoritvenim govorom predsednika Zbornice gradbenikov Paola Clementija, sledili bodo pozdravi in posegi političnih predstavnikov, upraviteljev, arhitektov in strokovnjakov, med katerimi naj omenimo predsednika tržaških industrijcev Toresello, predsednika Pokrajine Crozzolijsa in podpredsednika Cervesija, deželnega predsednika gradbenikov Taverne, občinskega odbornika Cecchinija, deželna odbornika za gradbeništvo Cisilina in za prostorsko načrtovanje Carboneja, predsednico Zbornice arhitektov Semeranijevo, docenta na neapeljski univerzi Bonaccorsija, predsednika Vsedržav-

nega združenja gradbenikov Piso, direktorja Tržaške hranilnice Piccinija in predsednika Ciet Savina. Zaključni poseg na posvetu bo imel minister za mestna območja Carmelo Conte.

V občinski galeriji na Trgu Unità pa so medtem že v ponedeljek odprli fotografsko razstavo o delovanju tržaških gradbenih podjetij ob 35. obletnici ustanovitve Zbornice gradbenikov. Razstava bo odprta do 27. oktobra s sledečim urnikom: od 10. do 13. ure in od 17. do 20.

Danes v Nabrežini srečanje upokojencev

Devinsko-nabrežinski sindikat upokojencev SPI-CGIL vabi na javno srečanje, ki bo danes ob 17. uri v dvorani Igo Gruden v Nabrežini. Na srečanju bodo prisotni razpravljali o zakonskem osnutku o revalorizaciji pokojnin, o reformi pokojninskega sistema za svobodne poklice (trgovci, obrtniki, gostinci itd.). Posebno pozornost bodo posvetili pripravam na veliko vsedržavno manifestacijo upokojencev, ki bo v Rimu 27. oktobra.

Na tržaškem srečanju o položaju medijev Jugoslovanska večglasnost

Pričevanje predstavnikov jugoslovanskih medijev na tržaškem srečanju je bilo večglasno, kot je raznolik tudi položaj sredstev javnega obveščanja v Jugoslaviji. Istočasno pa je iz njihovih posegov izšlo, da se konkretne težave, s katerimi se morajo soočati novinarji in založniške hiše v posameznih jugoslovanskih republikah, razlikujejo tako od trenutnih problemov tiska v Italiji in Avstriji po eni strani in na Čehoslovskem in Madžarskem na drugi.

V prvih dveh državah so v zadnjem desetletju dnevniki postali »zdrava podjetja« (z ekonomskega vidika), ki se uspešno poslužujejo tehnoloških inovacij, na Madžarskem in Čehoslovskem pa morajo najprej ustvariti takšne pogoje, da bodo lahko ljudje sploh kupovali dnevnike.

Jugoslovanski udeleženci seminarja o »medijih in izzivih devetdesetih let v Evropi, ki se spreminja« pa so naglasili, da je pri njih pravzaprav »vse v spreminjanju«, glede tiska pa so izpostavili splošen problem, ki ga predstavlja prehod iz prejšnje družbene ureditve v novo. Kot je dejal predstavnik ljubljanskega Dela Božo Kovač, »starih norm ni več, razkrojile so

Zaključil se je seminar o medijih Pentagonale Ekonomska stiska ogroža razvoj tiska na Vzhodu

Če nove, skupne Evrope ni mogoče zgraditi brez učinkovitejših informacijske mreže na relaciji Vzhod-Zahod, pa je istočasno res, da so konkretne težave, s katerimi se morajo spoprijemati sredstva javnega obveščanja v vzhodnoevropskih državah, zelo velike. Ko so na dvodnevem mednarodnem seminarju o »medijih in izzivih devetdesetih let v Evropi, ki se spreminja« spregovorili predstavniki dnevnikov in tiskovnih agencij »Vzhodnega dela Pentagonale« (predvsem iz Čehoslovaške in Madžarske), so neusmiljeno prišlo do izraza trenutno skorajda nepremostljive ekonomske težave. Najbolj verodostojno jih je predložil madžarski predstavnik s pripombo, da bi v tem trenutku bolj potrebovali čarodeje kot pa sposobne menedžerje, katerim je predsednik FIEG Giovannini pripisal velik del zasluga za »italijanski čudež«. Tako so namreč udeleženci tržaškega posveta označili prepored italijanskega tiska, predvsem dnevniškega, ki se je v zadnjih desetih letih izkopal iz večjega dela svojih prejšnjih težav.

Izkušnje italijanskega dnevniškega tiska bi zato lahko predstavniki mass media Madžarske, Čehoslovaške in Jugoslavije vzeli v pretres, da bi iz njih izluščili tisti del, ki bi se v njihovih državah lahko obrestoval. »Vzhodni sosed« pa se morajo istočasno zavedati, je pripomnil predstavnik avstrijskega informacijskega sveta, da so se morali tudi v zahodnoevropskih državah, dasi pred 40 leti, soočiti s podobnimi problemi.

Kratko predstavitev nekaterih pomembnejših specifičnih vprašanj, ki se nanašajo na položaj italijanskih dnevnikov, so organizatorji (Zveza italijanskih založnikov FIEG, tiskovna agencija ANSA in dnevnik »Il Piccolo«) posredovali udeležencem v včerajšnjem dopoldanskem delu srečanja. Alberto Marcolin, direktor Šole za usposabljanje novinarjev pri grupi »Poligrafici Editoriale«, je svoje poročilo o »dnevniku kot podjetju« začel s trditvijo, da je »samo gospodarsko zdrav dnevnik lahko svobodnem dnevnik« in pri tem naglašal pomen sprememb, katerim so se morali prilagoditi tudi novinarji. O tehnoloških inovacijah pa je govoril Carlo Lombardi, predsednik Združenja lastnikov tiskarn, ki je podčrtal, da so se v zadnjih letih znižali proizvodni stroški, število tiskarjev se je zmanjšalo za približno tri tisoč delovnih mest, medtem ko je število novinarjev ostalo več ali manj nespremenjeno (zvišalo se je sicer število strani in posebnih prilog).

Luigi Guastamacchia, pooblaščen upravitelj družbe SPI, pa je načel eno izmed najbolj kočljivih vprašanj: o vlogi oziroma o »razvoju oglaševanja v dnevnikih«. Poudaril je, da reklama ne pogojuje vsebine dnevnikov, kot se je mogoče dogajalo še pred desetimi leti, vsekakor pa je pritek sredstev oglaševanja bistvena postavka v ekonomski računici vsakega časopisa. S pomočjo tehnologije in prilagoditvijo cen pa so italijanski dnevniki uspešno izbojevali boj proti komercialnim televizijskim postajam. O »vprašanjih in perspektivah tržišča papirja za dnevnike« pa je govoril Mario Morici, pooblaščen upravitelj družbe SIVA. Po njegovem mnenju cena papirja ne ogroža več obstoja italijanskih dnevnikov, medtem ko je glede tega položaj na Čehoslovskem in v Madžarski naravnost dramatičen.

Tem vprašanjem-informacijam je Giovannini dodal še kratko ilustracijo zakona o založništvu, ki je po njegovi oceni odločilno pripomogel k ekonomskemu preporodu italijanskega dnevniškega tiska še zlasti preko nudenja možnosti o najemanju posojil po ugodnih pogojih. Brez državne pomoči se bodo namreč mass media težko izkopal iz ekonomskih težav, tudi če obstaja izreden interes tujih družb, v prvi vrsti mednarodnih agencij za zbiranje oglasov, da bi postale partnerji založniških podjetij predvsem na Madžarskem in Čehoslovskem (zato je bil govor tudi o zakonskih predpisih glede vlaganja tujega kapitala).

V imenu organizatorjev je Giovannini obljubil, da bodo akte seminarja objavili, dogovorili pa so se tudi za ponovna srečanja. Še konkretnější so bili predstavniki tiskovnih agencij članic Pentagonale, ki so ustanovili posebno skupino, v katero nameravajo povabiti še poljsko agencijo, in se dogovorili za stalno obliko srečanj (dvakrat letno), italijanska tiskovna agencija ANSA in avstrijska APA pa sta izrazili pripravljenost, da ostalim nudita vsakršno pomoč. (bip)

Večer v DSI posvečen vzgoji gluhih otrok

V ponedeljek je bilo v Društvu slovenskih izobražencev na sporedu predavanje pedagoginje Ljubice Podboršek, ki je zaposlena pri ljubljanskem Zavodu za usposabljanje slušne in govorno prizadetih otrok. Sama se je s problemom gluhotе srečala že v mladih letih, saj sta bila oba starša slušno prizadeta. Prav to dejstvo je botrovalo njeni poklicni izbiri.

Uvodoma je predavateljica povedala nekaj zgodovinskih podatkov o gluhih. Prvi zapisi o osebah, ki so bile prikrajšane za slušno zaznavanje, so se pojavili v 8. stoletju, dokumenti pa so shranjeni v Vatikanu. Šele leta 1760 je bila v Parizu ustanovljena prva evropska šola za gluhe, temu zgledu pa so sledila še druga mesta. V začetku so se pedagogi posluževali izključno metode znakov z rokami, kasneje pa so se odločili za tako imenovano orgalno metodo. Gluhi so se morali torej naučiti branja besed z ustnic, kar pa je mnogim povzročalo precejšnje težave. V sodobnejšem času so ta dva pristopa integrirali in tako ustvarili metodo popolne komunikacije, ki se je najprej uveljavila v Ameriki.

Kar zadeva Slovenijo, je Ljubica Podboršek povedala, da imajo slušno prizadeti otroci na razpolago tri vrste in osnovne šole in sicer v Ljubljani, Mariboru in Portorožu. Poleg tega pa je v glavnem slovenskem mestu tudi višja šola za poklicno usposabljanje gluhih. Predavateljica je predvsem poudarila, da gluhi živijo popolnoma normalno življenje. Lahko namreč dosežejo najvišjo stopnjo izobrazbe, opravljajo vse poklice, so popolnoma samostojni, prirejajo svoje kongrese in imajo celo svojo olimpiado. Navadno pa se družijo in tudi poročajo s sebi enakimi. V Sloveniji je enajst klubov za slušno prizadete.

Ljubica Podboršek je tudi opozorila, da izraz gluhomem ni več v rabi. Vsi slušno prizadeti ljudje namreč lahko govorijo, če se v šoli tega naučijo že od malega. Njihov glas je seveda nekoliko monoton in včasih nam je njihovo govorjenje težko razumljivo, zato jih je treba bolj pozorno poslušati. Kot zanimivost je predavateljica tudi povedala, da se gluhi lahko celo ukvarjajo z glasbo in so nasploh odlični plesalci, saj vibracije zvokov čutijo z vsem telesom. (hj)

Kako dijaki, ki so končali slovensko višjo srednjo šolo, ocenjujejo študij

Važno je, kako profesor snov podaja

Po intervjujih z dijaki, ki so končali trgovski tehnični zavod Ž. Zois, znanstveni in klasični licej F. Prešeren ter zavod za geometre, objavljamo danes še zadnja dva pogovora.

IGOR OSTROUŠKA je letos opravil maturo na poklicnem zavodu J. Stefan, z novim akademskim letom pa bo obiskoval elektronsko smer na inženirski fakulteti v Trstu. Trenutno obiskuje petmesečni tečaj, ki ga prireja Tržaški tehnični konzorcij o predelavi odpadkov in depuraciji industrijskih voda.

»V petih letih sem se veliko naučil, nekaj po zaslugi profesorjev, nekaj po svoji. V glavnem bi ocenil strokovno šolo kot zelo dobro, tako po strokovni kot splošni pripravi, ki jo nudi dijakom. V primerjavi z vrstniki, ki so končali druge slovenske višje šole, bi rekel, da niso nič bolje pripravljene od nas. Izjema je morda znanje v matematiki, vendar pri drugih znanstvenih predmetih sem prepričan, da smo na isti ravni. Tudi na področju splošne kulture smo solidno pripravljene, čeprav nekateri na Primorskem dnevniku niso tega mnenja.«

Igorju očitno še buri kri polemika, ki je nastala po objavljenem članku o poteku maturitetnih izpitov na strokovnem zavodu. Potem ko sva predebatirala celotno zadevo in postavila »pičice na i«, sva ugotovila, da na našem dnevniku ni teh predsodkov in da so dijaki strokovnega zavoda iz občutljivosti malce pretiravali pri tolmačenju članka. Oba sva sicer soglašala, da bi bilo treba o vseh slovenskih šolah več pisati in da bi za to lahko dajali pobudo profesorji in dijaki sami, denimo pri poročanju o posebnih pobudah, izletih, raziskavah itd. Prav gotovo ni dobro, da se dijaki neke šole iz najrazličnejših razlogov počutijo nekako »v kotu«. Upam, da je s temi ugotovitvami dokončno razčiščen spor, ki je vsaj

pri bivših dijakih strokovnega zavoda še ostal živ.

Z Igorjem sva se nato pogovarjala tudi o odnosih med dijaki in profesorji. Treba je reči, da če drži, kar nam je povedal — sicer ni razlogov, da bi mu ne verjeli — so ti odnosi na strokovnem zavodu res dobri. »Nekaj profesorjev je res neoppolno pripravljenih, vendar v petih letih imaš možnost, da nadoknadiš vrzeli. Odnosi pa so z vsemi zelo odprti, človeški in prijateljski, morda tudi zato, ker je večina profesorjev mladih in se odloča za dialog, za sprotno preverjanje znanja in za zanimiv način podajanja predmeta. Sicer sem ugotovil, da je pri predmetih, ki jih predava tog in načelen profesor, učni uspeh dijakov na splošno zelo skromen, kajti če dijak nima veselja do predmeta, se niti ne potruzi. To pa je seveda v veliki meri odvisno od profesorja. Dobro vzdusje in kakovost šole pa sta v veliki meri odvisna tudi od ravnatelja. O našem lahko rečem, da je O.K., ker ima izredno odprt odnos z dijaki, zna jih »prijeti«, upošteva njihove človeške značilnosti, tako da si prav zadovoljen, če se lahko pogovarjaš z njim. Poleg tega pa zelo skrbi za inovacije, daje veliko poudarka na informatiko, kar je pri našem tipu šole zelo pomembno. Glede odnosov s sošolci, pa naj povem, da smo se čutili kot ena družina, tako da se še sedaj redno srečujemo in zbiramo. Prav zaradi tega mi je strašno žal, da sem zapustil šolo.«

JASMINA GRGIČ je lani končala učiteljske A. M. Slomšek, letos pa je obiskovala 5. dopolnilni letnik. Študij misli nadaljevati na pravni fakulteti.

»Učiteljske mi je dalo neko poklicno bazo, vendar če hočeš poučevati, moraš na univerzo, kajti s strokovno-praktičnega vidika je naše znanje odločno pomanjkljivo. Ne vem, če se je kaj spremenilo z uvedbo nove eksperimentalne

smeri, vendar za nas sta bili dve uri didaktike na teden absolutno premalo za poučevanje v razredu. Poleg tega bi opozorila tudi na dejstvo, da ne zadošča znanje slovenske ali italijanske literature, poznati moraš tudi način, kako to znanje posredovati otrokom. Manjka torej didaktika specifičnih predmetov. To se sicer pozna že pri profesorjih samih, saj niso vsi končali specifične fakultete. Sicer so profesorji na učiteljsko zelo odprti, pripravljani na pogovor, ti pomagajo, nekaj pa je tudi takih, ki so sicer dobri, a ne znajo podajati. Za dobre odnose pa je veliko odvisno tudi od dijakov, če so dovolj zreli zanje.

Na osnovi svojih izkušenj ne bi rekla, da je kvaliteta slovenske šole slabša od italijanske. Programi so isti, tudi italijanski dijaki se pritožujejo, da nimajo dovolj didaktičnih predmetov. Morda smo mi na boljšem, ker se učimo italijansko in slovensko, vendar res je, da smo v italijanski slabše pripravljene in da ima večina dijakov vsaj v prvih letih univerze težave v tekočem in tehničnem izražanju.«

Serijo intervjujev zaključujemo z ugotovitvijo, da so vsi intervjuvani dijaki pokazali zrelost in zavzetost za probleme slovenske šole in da bi marsikatero njihovo opombo kazalo upoštevati, predvsem kar se tiče odnosov s profesorji, saj vsi trdijo, da je to predpostavka kakovostnega vzgojno-izobraževalnega procesa. Da ne bi pretiravali z optimizmom, pa naj spomnimo, da je veliko dijakov odklonilo intervju, češ da jih opravljen šola sedaj absolutno ne zanima več. Ni torej šlo za časovne ali drugačne objektivne probleme: jasno so nam povedali, da so pod tem potegnili črto. V njihovih izjavah smo čutili razočaranje, jezo, željo, da bi iz svojega spomina izcedili vse, kar je v zvezi z opravljenjo šole. Prepričani smo, da taka stališča niso sad kvalitete šole.

Zapisala NADJA FILIČIČ

Na sinočnji razburkani seji pokrajinskega sveta

Pokrajinski odbornik Brait (KD) preklical že napovedan odstop

Pokrajinski odbornik Krščanske demokracije Brait je umaknil svoj odstop. To je storil na sinočnji razburkavi in polemiki seji pokrajinskega sveta, med katero so svetovalci opozicije - zaradi zadržanja predsednika Crozzolija, a predvsem zaradi nevzdržnega političnega položaja na Pokrajini - iz protesta zapustili sejno dvorano.

Koalicija, ki vodi to ustanovo, se iz dneva v dan razkraja, ves potek dogajanja, vključno s sinočno sejo, pa žal spominja že na farso, ki močno škoduje ugledu krajevnih uprav. Brait je poslal odstopno pismo glavnemu tajniku Pokrajine zadnje dni julija, da bi s tem olajšal vstop Slovenske skupnosti v večino ter izvolitev Hareja v pokrajinski odbor. Zaradi hudih zapletov v pogovorih med tajniki petstrankarskega zvezništva, ki onemogočajo vstop SSK v koalicijo, pa je bil sinoči prisiljen preklicati odstop. Postavlja se sedaj vprašanje zadržanja SSK v devinsko-nabrežinski občini, čeprav ima človek ob vsem tem vtis, da se tako Pokrajina kot Občina Trst z naglimi koraki bližata predčasnim upravnim volitvam.

Crozzoli je priznal, da so sekretarji večinskih strank pritiskali za odložitve sinočnje seje, sam pa ni pristal na nova zavlačevanja. Od tod umik Braitovega odstopa in polemika seja, med katero so svetovalci koalicije govorili zelo različne politične jezike: Demokristjan Locchi se je v bistvu opravičil SSK za zaplet dogajanja, republikanec Cervesi pa je dobesečno izjavil, da se sramuje nesprejemljivega zadržanja upravne koalicije, kateri sam pripada, ter izrazil solidarnost tako Braitu kot Hareju, ki ga sinoči ni bilo na seji.

Komunisti, neofašisti, zeleni in listarji so iz protesta zapustili sejno dvorano, ker so očitali predsedniku, da je prehitro zaključil debato in da ni dal možnosti opoziciji, da se mirno izrazi svoja politična gledanja. Kakorkoli že, bo potek sinočnje seje ostal še dolgo zapisan v analih tržaškega pokrajinskega sveta.

S. T.

SSk očita KD in PSI da kršita sporazume

Slovenska skupnost očita demokristjanom in socialistom, da so kršili sporazum o vstopu predstavnika SSK v pokrajinski odbor. Pokrajinski svet stranke je nedokončano politično preverjanje v okviru petstrankarske koalicije ocenil kot dejansko pretvezo za nadaljnje izključevanje Slovenske skupnosti iz tržaških uprav, in to kljub formalnim izjavam, da glede tega ni političnih ovir. Voditelji SSK nadalje ugotavljajo, da se politični odnosi med zavezniki razkrajajo in se zato spričo teh dogajanj svetovalec Harej ni udeležil sinočnje pokrajinske seje. SSK bo sprejela nadaljnje sklepe, piše še v tiskovnem sporočilu pokrajinskega sveta stranke, v pričakovanju morebitne proračunske razprave. Voditelji SSK torej celo dvomijo, da bo pokrajinski svet sploh lahko vzel v pretres proračun za leto 1991.

Pokrajinski tajnik stranke lipove vejice Miro Oppelt, ki se je kot gost udeležil ponedeljkovega sestanka sekretarjev večine, je že pretekli teden v pisni obliki opozoril voditelja KD in PSI Tripanija in Perellija, da SSK ne bo za vsako ceno pristopila v koalicijo. Njegovo pismo pa je doslej ostalo brez odgovora. Slovenska skupnost ima glede svojega vstopa v upravo ne samo politične, ampak tudi programske pomisleke.

Oglasili so se tudi socialisti, ki utemeljujejo, zakaj še niso podpisali programskega sporazuma z zavezniki. Njihov tajnik je na ponedeljkovih sestankih predložil vrsto vsebinskih dopolnil k osnutku dogovora, ki so jih voditelji PLI, PSDI in PRI sprejeli, KD pa je zahtevala in dosegla novo odločitev podpisa sklepnega protokola. Med programska dopolnila sodijo predvsem predlogi deželnega odbornika Carboneja, ki se zavzema za učinkovitejšo vlogo nekaterih javnih ustanov, zlasti pristanišča, ustanove EZIT in padriškega raziskovalnega centra.

Odbornik Carbone v deželnem svetu:

Načrt Seastock za plinsko skladišče je pod kontrolo

Deželni odbornik za prostorsko načrtovanje Gianfranco Carbone je na začetku včerajšnje seje deželnega sveta odgovoril na svetovalska vprašanja, ki so jih vložili svetovalci različnih skupin v zvezi z načrtovano gradnjo plinskega skladišča družbe Seastock v tržaškem pristanišču in še zlasti v zvezi z varnostnimi aspekti načrta.

Kot smo že pisali, namerava družba Seastock zgraditi na bivšem območju Esso v Ul. Errera na brezcarinskem območju v Novem pristanišču obalno skladišče propana, ki bi obsegalo štiri velike rezervoarje s skupno zmogljivostjo 12 tisoč kubičnih metrov. Tržaška občina je načrt odobrila letošnjega 24. julija, Ustanova za tržaško industrijsko cono pa 26. julija. Zadeva pa je takoj zatem v tržaški javnosti vzbudila precejšnje zaskrbljenost, saj gre za projekt, ki v precejšnji meri spominja na sporni in zdaj ustavljeni načrt za plinsko skladišče družbe Monteshell v Žavljah. Res je, da bi skladišče Seastocka bilo veliko manjše, toda po drugi strani bi rezervoarji v pristanišču bili za razliko od onih v Žavljah nad zemljo in torej s tega vidika nevarnejši, v vsakem primeru pa bi jih morali na osnovi novega državnega normativa in še zlasti odloka predsednika republike 175 iz leta 1988 smatrati za »visoko nevarne« objekte in jih torej tudi obravnavati s predvideno posebno proceduro.

Prav to je tudi srž svetovalskih vprašanj, ki so jih v deželnem svetu vložili svetovalci različnih skupin, od komunistov Polija, Luse in Viezzija do demokristjana Vattovanija. Svetovalci so hoteli prevsem vedeti, ali je dežel-

na uprava sprejela kak ukrep za zagotovitev varnosti v zdravstvenem, ekološkem in drugih smislih, in še posebej, ali načrt družbe Seastock obravnava posebna strokovna komisija, ki jo je deželna uprava ustanovila za ocenjevanje nevarnosti načrta družbe Monteshell v Žavljah. Deželni svetovalci so v svojih vprašanjih med drugim opozorili, da bi posvetovalna komisija pri ministrstvu za industrijo morala obravnavati v kratkem oba tržaška projekta.

Deželni odbornik Carbone je na včerajšnji seji deželnega sveta odgovoril na ta vprašanja po hitrem postopku, zaradi česar je v svojem odgovoru tudi bil časovno omejen, vsem zainteresiranim svetovalcem pa je obljubil podrobnejši pisni odgovor. Carbone je vsekakor potrdil, da deželna strokovna komisija za ocenjevanje nevarnosti industrijskih objektov preučuje tudi načrt družbe Seastock. Dejal je nadalje, da so bila ministrstvu za industrijo in okolje ter druge pristojne krajevnne uprave povabljeni, naj se pri obravnavanju omenjenih projektov dosledno držijo vseh predvidenih procedur in drugih predpisov, ki zadevajo varnost. Naposled je Carbone potrdil, da sta načrta Seastock in Monteshell na dnevnem redu posvetovalne komisije pri ministrstvu za okolje, vendar je poudaril, da ima pri izdaji dovoljenj zadnjo besedo minister.

Zainteresirani deželni svetovalci so bili s Carbonejevim odgovorom v glavnem zadovoljni, čeprav so pristavili, da bi deželna uprava lahko v tej zadevi hitreje ukrepala.

Nekoliko skromnejši obračun letošnjega salona Spazio 7

Na Tržaškem velesejmu se je zaključil 7. salon znanosti Spazio. Letošnja izvedba je bila nekoliko skromnejša, zlasti kar zadeva razstavnih del, toda prireditelji upajo, da gre za prehodno krizo pobude, ki bi morala imeti v Trstu kot mednarodnem znanstvenem središču veliko večji odmev. Doselej je glavni del bremena te pobude nosila sama velesejemna ustanova, upajo pa, da se bodo v bodoče zanjo v veliko večji meri zavzele znanstvene in druge krajevnne ustanove. Prireditelji so v svojem obračunu letošnje izvedbe zapisali, da je bil obisk salona kljub vsemu zadovoljiv. Posebno zanimanje je vladalo za predavanja, ki so bila letos posvečena astronomiji. Govorili so priznani strokovnjaki, kot sta profesorja Messerotti in Ferluga od Tržaškega astronomskega observatorija, poslušalo pa jih je skupno kakih 700 dijakov. Precejšnje zanimanje je na salonu poleg raziskovalnega sektorja požel umetnostni, kjer je med drugim bila na ogled razstava slik iz vesoljskih odprav NASA, skupina Koine pa je pripravila gledališko predstavo »Il cielo sopra« z uporabo informatike.

Skupščina Forum za konstituantno

Vsa podpora Occhetto in novemu simbolu KPI

Tržaški Forum za konstituantno, ki je nastal na pobudo skupine neodvisnih levičarjev na osnovi zahteve po ustanovitvi nove levičarske stranke, podpira nedavne Occhettove politične predloge in predlagani simbol Demokratske stranke levice. Gre za odločilen preobrat na poti ustanovitve nove levičarske formacije, so mnenja člani tukajšnjega Forum, ki so se zbrali na skupščini v gledališču Miela, kjer je tudi padla zahteva za vsestransko pospešitev postopka za radikalne spremembe v sedanji KPI.

Predlog vsedržavnega sekretarja Occhetta ni namenjen samo strankinemu članstvu in strukturi KPI, ampak tudi vsem volilcem in tako imenovanim zunanjim, ki so večkrat izkazali zadrego in izrazili zaskrbljenost nad potekom razprave v stranki, ki jo prevečkrat označujejo zgolj ideološki spori in nasprotovanja. Skupščina Forum je soglasno sklenila nadaljevati politično bitko, ki ima za cilj čim prejšnje oblikovanje nove politične sile na italijanski levi. Objavili so tudi poziv vsem laičnim in demokratskim komponentam v tržaški stvarnosti, v katerem jih pozivajo, naj se mobilizirajo, da bo tudi na Tržaškem prej ali slej prišlo do realnih političnih sprememb.

Z Occhettovimi predlogi in s spremembo imena KPI se je na sinočnji skupščini v hotelu Savoia Excelsior ukvarjal tudi krajevni Odbor za konstituantno, ki se je dejansko rodil znotraj nekaterih struktur KPI in ki ga sestavljajo člani in zunanji somišljeniki stranke. Kot rečeno, združuje Forum za konstituantno neodvisne, njegova tržaška koordinacija pa sta nekdanji odgovorni urednik Piccola Luciano Ceschia in pokrajinski tajnik sindikata šolnikov CGIL Bruno Zvech.

Zaradi slabega organizacijskega stanja

V petek na Katinari stavka na kirurgiji

V petek, 19. t. m., bodo uslužbenci kirurških oddelkov katinarske bolnišnice stavkali. Stavko so oklicali stanovski sindikati CGIL, CISL in UIL, da bi protestirali zaradi nevzdržnega organizacijskega stanja, v katerega je zabredla vsa kirurgija na Katinari.

O tej sindikalni pobudi je izdal posebno tiskovno sporočilo sindikat uslužbencev javnih ustanov CGIL, ki poudarja, da je slaba organizacija kirurških oddelkov na Katinari v resnici samo eden izmed najbolj perečih primerov hude krize, ki pretresa celotno javno zdravstvo na Tržaškem. Sindikati vsekakor zahtevajo, da bi se o številnih odprtih problemih lahko čimprej soočili s pristojnimi organi in oblastmi.

Do krize javnega zdravstva v naši pokrajini in še zlasti do razpusta skupščine tržaške KZE pa je v teh dneh zavzela stališče tudi pokrajinska KPI skupaj s svojimi svetovalskimi skupinami v vseh občinskih svetih na Tržaškem ter s sekcijo v KZE. KPI meni, da nosijo odgovornost za razpust skupščine politične sile, ki vodijo osrednje tržaške krajevnne uprave. Omenjene komunistične svetovalske skupine se bodo zdaj zavzele, da bodo o problemih zdravstva razpravljali in sklepali občinski sveti. V pričakovanju novega zakona o zdravstvu pa bo KPI ustanovila delovno skupino, ki bo stopila v stik s komisarjem KZE ter s sindikalnimi in drugimi organizacijami, ki imajo besedo na zdravstvenem področju, da bi zahtevala rešitev najbolj perečih vprašanj.

Deželni odbor odobril program investicij za tržaško pristanišče

Deželni odbor je na predlog odbornika Giovannija Di Benedetta odobril program investicij tržaške Avtonomne pristaniške ustanove za triletno 1990-92, kakor tudi 10 milijard lir prispevkov za njeno poslovno leto 1992. Vse to na osnovi deležnega zakona št. 22 iz leta 1987 o pristaniščih.

Kot je povedal Di Benedetto, je v zvezi s programom investicij deželna uprava tržaškemu pristanišču že odobrila po 10 milijard lir prispevkov za leti 1989 in 1990 ter 15 milijard lir za leto 1991. Na osnovi programskih predvidevanj Pristaniške ustanove bodo 10 milijard lir prispevkov za leto 1992, ki se pridružujejo že odobrenim 35 milijardam, uporabili za dokončno izvedbo programa nakupov nepremičnin in opreme ter izrednih izvrševalnih del. Konkretno gre za gradnjo oziroma prenovo pomolov, skladišč itd. in še za nakup žerjavov in podobne pristaniške opreme.

Dve milijardi lir deželnih prispevkov za urbanizacijska dela na območju T8

Deželni odbor je na predlog deželnega odbornika za šolstvo Silvana Antoninija dodelil 2 milijardi lir izrednih prispevkov Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padričah. Kot je povedal odbornik Antonini, gre za izredne prispevke, ki jih bo deželni odbor podelil na osnovi deželnega zakona št. 17 iz leta 1986, uporabiti pa bi jih morali za nakup potrebne opreme in še zlasti za delno kritje stroškov za primarna in sekundarna urbanizacijska dela na območju, na katerem gradijo sinhrotron.

Francoski konzul na obisku v Trstu

Novi francoski generalni konzul v Benetkah gospa Josette Dallant se je včeraj mudila na predstavitvenem obisku v Trstu, kjer je v spremstvu častnega konzula Francije v Trstu barona de Banfielda obiskala Občino in Pokrajino. Na Občini jo je sprejel podžupan Seghene, na Pokrajini pa predsednik Crozzoli. Na obeh srečanjih so se seveda pogovarjali o tradicionalnih, že zgodovinskih vezeh med Trstom in Francijo in o morebitnih pobudah, da bi te vezi učvrstili. S tem v zvezi sta tržaška upravitelja orisala francoski diplomatski predstavnici prizadevanja mesta, da izkoristi sedanjo ugodno mednarodno konjunkturo, pri čemer lahko računa na znaten znanstveni, kulturni in gospodarski potencial, ki je lahko zanimiv tudi za Francijo.

O umoru gradeškega ribiča bodo sodili tržaški porotniki

Na tržaškem porotnem sodišču bo 28. novembra letos proces proti 32-letnemu Borisu Grgiču iz Portoroža, ki je poveljeval patrolnemu čolnu jugoslovanske milice M 44, s katerega so 19. novembra 1986 streljali in smrtno ranili kapitana ribiške ladje Aurora iz Gradeža, 24-letnega Bruna Zerbina. Po štirih letih od tragičnega dogodka, ki je svojčas pretresel javnost na obeh straneh meje, bo torej tudi italijanska pravica izrekla svojo sodbo, medtem ko je na jugoslovanski strani zadeva že arhivirana. Koprski sodnik Gregor Velkavrh je namreč razsodil, da se je posadka jugoslovanskega patrolnega čolna ravnala v skladu s pravili, ki veljajo v okoliščinah, v katerih se je znašla tistega usodnega 19. novembra.

Boris Grgiča, ki se bo moral pred tržaškim porotnim sodiščem zagovarjati pred obtožbo namernega umora, poskusa umora, ugrabitve osebe, nasilnega dejanja in ilegalnega vnosa orožja na italijansko ozemlje, bo branil odvetnik Bogdan Berdon. Prav nanj smo se obrnili, da bi izvedeli, kakšna bo njegova obrambna linija.

Po Berdonovih besedah je gradeški ribiški čoln nagajal miličnikom, ni se hotel ustaviti in je celo skušal bočno oplaziti patrolni čoln. Ta dejstva je bil že ugotovil tudi koprski preiskovalni sodnik, zato bo Berdon na procesu zahteval, naj ga tržaški sodniki zasllišijo. Sicer pa bo obramba zahtevala dokaze za navedene hude obtožbe na račun poveljnika patrolnega čolna milice, saj je po Berdonovih besedah

ekspertiza, na osnovi katere so bile obtožbe oblikovane, zelo »naivna«. Izvedenci, ki so jo opravili namreč trdijo, da je do streljanja in umora prišlo »a cavallo della linea di confine«, kar naj bi praktično pomenilo v italijanskih ozemljinskih vodah. Toda morska mejna črta je po besedah odv. Berdona filozofski pojem brez dimenzij, saj na odprtem morju ne obstajajo fiksne mejne črte ali naravne oziroma materialne meje. Le-te najdemo le na zemljepisnih, medtem ko gre v resnici za precej premično imaginarno linijo, ki jo v praksi niti z največjo dobro voljo ni mogoče natančno določiti.

Kako so torej mogli izvedenci s tolikšno gotovostjo in natančnostjo ugotoviti, da je do streljanja prišlo v italijanskih vodah? Po prepričanju odv. Berdona seveda tega ni bilo mogoče ugotoviti, zato bo obramba na procesu odločno ugovarjala tezam izvedencev. V zameno bo njena teza ta, da so se vse faze odigravale v jugoslovanskih vodah, razen umora, do katerega je prišlo »vzdolž meje« (in torej ne mejne črte), kar pomeni, na »območju« in ne na »črti«, pri kateri ni mogoče ugotoviti, na kateri strani sta čolna bila.

■ Trgovinska zbornica iz romunskega Temišvara bo odprla svoje predstavništvo v Trstu, in sicer v sodelovanju s tržaško družbo Eurodata Group, ki bo v zameno odprla komercialno zastopstvo v Timišvaru. Sporazum so podpisali včeraj ob obisku delegacije temišvarske zbornice v našem mestu.

Biasutti proti špekulacijam s fojbami

Na včerajšnji seji deželnega sveta FJK je predsednik deželnega odbora Adriano Biasutti odgovoril med drugim tudi na interpelaciji listarja Gambassinija in misovca Giacomellija v zvezi z vprašanjem fojb in z nameravano ustanovitvijo mešane italijansko-jugoslovanske študijske skupine, ki naj bi preučila tragične dogodke izpred 45 in več let.

Biasutti je v svojem odgovoru najprej poudaril, da sam ni nikakor soudeležen pri raznih pobudah, da pa lahko umirjeno pove svoje mnenje. Po štiridesetih letih, je dejal predsednik Dežele, je že mogoče razmisliti na pravičen, uravnotežen in popoln način o tej tragični strani zgodovine. Obstaja torej nujnost aktiviranja znanstvenoraziskovalnih instrumentov, treba pa se je izogniti - je poudaril - neumestnim in obsojnim vrednim zlorabljanjem, ki ne koristijo nikomur, še najmanj žrtvam fojb.

Potem ko je opozoril, da se je tudi sam pred časom udeležil neke svečanosti pri bazovski fojbi, se Biasutti ni hotel spuščati v ocenjevanje primerčnosti ali neumestnosti, da bi se tudi sam predsednik republike poklonil pred bazovskim breznom, kot sta zahtevala podpisnika interpelacij. »Če bo predsedstvo republike smatralo, da lahko sprejme pobudo o participaciji,« je dejal, »bomo to ugledno prisotnost pozdravili s popolno podporo in solidarnostjo.«

Giacomelli in Gambassinija sta bila le delno zadovoljna s odgovorom predsednika Biasuttija in sta ga ponovno pozvala, naj si prizadeva, da bi prišlo do obiska predsednika republike na bazovski fojbi.

† V 68. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi

Mario Pernarčič

Žalni sprevoz bo krenil danes, 17. t. m., ob 13.30 iz tržaške bolnišnice, ob 14. uri pa bo pokojnik ležal v šempoljski cerkvi.

Žalostno vest sporočajo žena Zofija, hčeri Milena z Eliom in Elena z Jožkom, vnučka Denis in Fabiana ter vsi sorodniki.

Vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki se bodo udeležili pogreba.

Tržič, Šempolj, 17. oktobra 1990
(Pogrebno podjetje Preschern)

Mešani pevski zbor Primorsko v Slovenskih Konjicah

Prijetno gostovanje Mačkoljanov na reviji »Pesem nas združuje«

Mešani pevski zbor Primorsko iz Mačkolj je v soboto potoval v Slovenske Konjice na četrti izvedbo revije Pesem nas združuje. To že tradicionalno srečanje oblikujejo zbori štiripederne detelje, ki so letos končno sklenili prvi krog v gosteh prijaznih in gostoljubnih Konjičanov in njihovega moškega zbora Ivo Štruc. Lanski gostitelj pa je bil zbor Primorsko.

Mačkoljanski pevci so v Konjice pripotovali že dopoldne. Na svojem domu jih je sprejel Dolfe Pristovšek, predsednik konjiškega pevskega zbora. Žena Elza je pripravila celo vrsto domačih sladk in drugih dobrot, tako da je bilo vzdušje v hipu prijetno in toplo. Sledil je ogled obrata podjetja KONUS konjiške usnarne in kosilo v tovarniški menzi. Popoldne so se gostje podali na Roglo, kjer so si ogledali hotel Planja in moderne in funkcionalne športne objekte v sklopu hotela, ki je že mednarodno uveljavljen, saj prihajajo tja na priprave številne reprezentance, pa tudi Monika Seleš je že preživljala na Rogli aktivne počitnice. Čudovito vreme in še kar poletno popoldne je botrovalo sprehodu na razgledni stolp, po povratku v Konjice pa so se mačkoljanski pevci srečali še z ostalimi protagonisti štiripederne detelje.

Koncert revije Pesem nas združuje je potekal v kulturnem domu v Slovenskih Konjicah. Najprej je nastopil domači moški zbor Ivo Štruc, ki ga vodi Ivan Kacbec, nato mešani zbor Primorsko pod vodstvom Toneta Baloha, za njim mešani zbor KUD Slovenj Gradec, ki ga vodi Almira Čegovnik,

nato še moški zbor Ivan Panger iz Kort, ki ga tudi vodi Tone Baloh.

Gosta večera pa sta bila moški zbor Ehrenhausen iz Avstrije in stalni spremljevalci revije Bratje iz Oplotnice. Vsak zbor je zapel po tri pesmi, na koncu, kot je že običaj tega srečanja, pa so zbori v skupni zasedbi zapeli še Lipa zelenela je in Zdravljico. Ob začetku večera, ki ga je prijetno povezovala gospa Marija Menih, je predsednik domačega zbora Dolfe Pristovšek podelil vsem nastopajočim spominske diplome in kipece. Seveda so se tudi gostje oddolžili z priložnostnimi darili; v imenu zbora Primorsko je David Stepančič izročil gostiteljem umetniški izdelek naše obrtnice Gabrijele Ozbič. Pozdrav reviji sta prinesla Ignacij Ota kot predstavnik ZSKD in podpredsednik Izvršnega sveta občine Izola.

Najlepši in najbolj sproščeni del večera pa so pevci in njihovi spremljevalci preživeli na družabnosti v menzi tovarne KONUS po uradnem zaključku revije. Ob kozarcu vina in obilni pogostitvi ter ob priljubnem in duhovitem nastopu Rudija Zanoškarja so se utrjevala stara prijateljstva in so brez oddiha donele pesmi v vseh jezikih.

Levji delež k splošni razigranosti so prispevali razposajeni Mačkoljani z Zobinom na čelu, ki je neutrudno vlekel meh.

Revija Pesem nas združuje je še enkrat potrdila svoje neomajno poslanstvo in izpricala trdoživo željo po nadaljnjem preživetju. (ris)

Obvestilo skrbništva o podeljevanju suplenc na slovenskih šolah

Šolsko skrbništvo v Trstu sporoča, da bo podeljevalo letne supplence za poučevanje na slovenskih nižjih in višjih srednjih šolah v šolskem letu 1990/91 danes, 17. oktobra, na liceju Franca Prešeren, Vrdelska cesta 13/I, z začetkom ob 15. uri. Razpoložljiva mesta so objavljena na oglasni deski Skrbništva, Ul. Cumano 2, in Liceja Prešeren.

S tem v zvezi Skrbništvo pripominja, da v smislu ministrske uredbe št. 324 z dne 27. 9. 1989 imajo prednost pri imenovanju prosilci, ki so uspešno opravili zadnji natečaj na osnovi naslovov in so vključeni v veljavne pokrajinske lestvice diplomirancev.

Na osnovi iste ministrske uredbe supplence do šestih ur tedensko podeli ravnatelj šole. Te supplence so v vsakem pogledu enakovredne tistim, ki jih podeli Šolsko skrbništvo.

Štipendija SDD za visokošolce

Slovensko dobrododelno društvo v Trstu razpisuje letos svojo četrto študijsko štipendijo iz sklada »Mihael Flajban«.

Štipendija bo znašala 2.000.000 lir letno in bo trajala za vso redno študijsko dobo, v kolikor bo lastnik zadostil pogojem pravilnika. Štipendija je namenjena slovenskim zamejskim visokošolcem, ki se bodo vpisali na tržaško ali videmsko univerzo v akademskem letu 1990/91.

Za podrobnejša pojasnila o pravilniku in roku vlaganja prošnje naj se zainteresirani javijo na sedežu Slovenskega dobrododelnega društva v Trstu, Ulica Machiavelli 22, II. nadstropje, telefon 65612, vsako sredo od 16. do 18. ure.

razna obvestila

Pevski zbor Lipa Bazovica vabi pevce na prvo pevsko vajo, ki bo danes, 17. t. m., ob 20.30 v Bazovskem domu.

SKD Vigred prireja plesni tečaj standardnih in latinskoameriških plesov. Za vpisovanja poklicati na tel. št. 200150 od 19. do 21. ure.

Slovenski kulturni klub, Ul. Donizetti 3, vabi v soboto, 20. oktobra, vse stare in nove člane na svoj REDNI OBČNI ZBOR. Na dnevnem redu so poročila lanskih odborikov, načrtovanje letošnje sezone in volitve novega odbora. Sledi družabnost. Začetek ob 18.30.

Darujte v sklad
Mitje Čuka

UL. SV. FRANČIŠKA 20

vas vabi
jutri, 18. t. m., ob 18. uri
na otvoritev razstave
ob 85-letnici

MILKA BAMBIČA

Predstavljena bo Bambičeva knjiga

Kralj Honolulu

ki je pravkar izšla v novi in obogateni izdaji pri
Založništvu tržaškega tiska.

gledališča

ROSSETTI
Gledališka sezona 1990/91 - Začetek sezone bo 6. novembra s Pirandellovim HENRIKOM IV. v interpretaciji G. Bossettija.

VERDI
Operna sezona 1990/91 - Pri blagajni gledališča Verdi je v teku vpisovanje novih abonmajev in potrditev starih. Urnik: od 9. do 13. in od 16. do 19. ure. Ob ponedeljkih zaprto.

Jutri ob 20. uri (red B) ponovitev Mozartove opere DON JUAN. Dirigent Wolfgang Rennert, režiser Francesco Giraldo.

LA CONTRADA
Gledališče Cristallo
Pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev.

Nocoj ob 20.30 bo na odru komedija Francesca Macedonia in Nini Perne »Quela sera de febraio...«, igrajo Ariella Reggio, Mimmo Lo Vecchio, Gianfranco Saletta in Orazio Bobbio.

Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni UTAT v Pasaži Protti.

V ponedeljek, 22. t. m., ob 17.30 bo v gledališču Cristallo predstavitev 9. pregleda TEATRO RAGAZZI - A TEATRO IN COMPAGNIA.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
Vljudno Vas vabimo, da ostanete ali postanete abonent našega gledališča. Vpis abonmajev je vsak dan, razen nedelje, od 10. do 14. in od 17. do 19. ure, ob sobotah pa od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, ali po telefonu na št. 734265.

včeraj - danes

Danes, SREDA, 17. oktobra 1990
IGNAC

Sonce vzide ob 6.24 in zatone ob 17.17 - Dolžina dneva 10.53 - Luna vzide ob 5.09 in zatone ob 16.21.

Jutri, ČETRTEK, 18. oktobra 1990
LUKA

PLIMOVANJE DANES: ob 2.07 najnižja -37 cm, ob 8.23 najvišja 53 cm, ob 14.52 najnižja -50 cm, ob 20.56 najvišja 32 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 20 stopinj, zračni tlak 1022 mb, raste, veter 4 km na uro, vzvodnik, vlaga 72-odstotna, nebo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 19,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martina Lamanda, Matteo Fermeiglia, Matteo Giacomelli, Sara Parisini, Ares Pipolo, Alice Angelomé.

UMRLI SO: 73-letni Luciano Mezzapesa, 70-letni Pietro Macor, 87-letna Carmela Hoermann, 69-letna Lidia Rebula, 90-letna Argia De Mottoni Y Palacios, 61-letni Umberto Puccini, 91-letna Maria Pecikar, 82-letni Marco Fasanella, 82-letni Umberto Bellato, 75-letna Zoe Adamo, 71-letni Vittorio Deancovich, 86-letna Bianca Bucci, 68-letni Pietro Zorich, 48-letni Bruno Pozar.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 15., do sobote, 20. oktobra 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Trg Goldoni 8, Ul. Belpoggio 4, Ul. L. Stock 9 (Rojan), Trg Valmaura 11, Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Rossetti 33, Ul. Roma 16, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel. 213718) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpriznična od 14. do 20. ure in priznična od 8. do 20. ure.

prispevki

Ob 2. obletnici smrti očeta Riharda Pečarja daruje hči Ondina 50.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na pokojno Emo Franco darujejo družina Vidali (Bani 72) 50.000 lir, Rosi Renar z družino 100.000 lir in Nadja Renar z družino 100.000 lir za Zadrugo Ban.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Otvoritvena predstava sezone 1990-91

IVAN CANKAR

Hlapci

Režija: BORIS KOBAL

PONOVI TEV

danes, 17. t. m., ob 20.30 -
Abonma RED D

Vpisovanje abonmentov vsak dan od 10. do 12. ure ter eno uro pred pričetkom predstave pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 734265.

Mladi! Ne zamudite priložnosti, ki vam jo s slovenskimi banknimi zavodi v Italiji letos ponuja Slovensko stalno gledališče.

VPIŠITE ABONMA!

Polovico bodo zanj prispevale

Hranilnica in posojilnica na Opčinah

Kmečka banka Gorica

Kmečka in obrtna hranilnica in pos. v Nabrežini

Kmečko-delavska hranilnica in pos. v Sovodnjah

Kmečko-obrtna hranilnica Doberdob

Tržaška kreditna banka

razstave

V Trstu je na ogled vrsta razstav, ki spadajo v okvir pobude »Neoklasicizem - aktualnost in zgodovina Trsta« in ki bodo na ogled do konca decembra.

V Vili Sartorio je na ogled razstava »Neoklasicizem - umetnost, arhitektura in kultura v Trstu«, v Muzeju Revoltella »Aktualnosti neoklasicizma«, urnik: vsak dan 10.00-13.00, ob četrkih in petkih 10.00-22.00, ob nedeljah 10.00-13.00 in 17.00-20.00, v bivšem anglikanskem templju pa je na ogled razstava »Potovanja, potniki, neoklasicizem«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità je na ogled razstava »Načrti za cesarja«. Urnik: vsak dan 10.00-13.00 in 17.00-19.00.

V galeriji Cartesius bo do 24. t. m. odprta retrospektivna razstava LINA BIANCHIJA BARRIVIERE. Urnik: 11.00-12.30 in 16.30-19.30; ob nedeljah in praznikih 11.00-13.00; ob ponedeljkih zaprto.

V pritličnih prostorih TKB v Ul. F. Filizi 10 je na ogled razstava akvarelov JOŽETA ŠAJNA.

Grad sv. Justa (Bastione fiorito) - Na gradu je do 28. t. m. na ogled antološka razstava del slikarja SANTA TOMAINA po rodu iz Kalabrije. Na ogled je tudi skupinska razstava slikarjev in kiparjev E. Cafiera, F. Ferzinija, G. Granerisa in R. Tigellija. Urnik: od delavnih in prazničnih od 10. do 13. ter od 15. do 18. ure.

V Miramarskem parku (Konjušnica) je odprta razstava risb na platnu slikarke MIELE REINA. Slike se nanašajo na obdobje 1956 - 1961, v galeriji Torbandena pa razstava risb na papirju iz istega obdobja. Razstavi bosta na ogled do konca oktobra po sledečem urniku: v Miramarskem parku vsak dan od 10. do 18. ure; v galeriji Torbandena vsak dan od 10. do 13. ter od 16. do 20. ure, ob praznikih samo zjutraj.

V galeriji Nadie Bassanese - Trg Giotti 8 - je do 24. novembra odprta razstava z naslovom »Leo Castelli post pop artists«. Na ogled so risbe in grafike od šestdesetih let do danes, razstavljajo pa Richard, Artschwager, Ed Rosch, Ellsworth Kelly, Robert Morris, Bruce Nauman, Richard Serra in Keith Sonnier. Urnik: ob delavnih od 17. do 20. ure.

Na sedežu Trgovinske zbornice - Ul. S. Nicolò 7 - II. nad - bo do 10. novembra na ogled razstava slikarja FERNANDA DE FILIPPIJA. Urnik: od ponedeljka do petka pd 10.00 do 12.30 in od 15.30 do 19.00.

V občinski razstavnici dvorani na Trgu Unità bodo v soboto, 20. t. m., ob 18. uri odprli antološko razstavo slikarja DURENA.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1143,900	1125.—
Nemška marka	749,080	740.—
Francoski frank	223,560	220.—
Holandski florint	664,610	655.—
Belgijski frank	36,369	35,500
Funt šterling	2219,500	2180.—
Irski šterling	2009,500	1970.—
Danska krona	196,380	191.—
Grška dramma	7,449	7.—
Knadski dolar	985,800	950.—

koncerti

Glasbena matica
Koncertni abonma 1990/91
v Kulturnem domu v Trstu

SPORED: 24. t. m. (*) Simfonični orkester konservatorija iz Kromeriža, Akademski pevski zbor in Mešani pevski zbor Zerotin iz Olomuca. Zborovodja Jiri Klimeš, dirigent Stojan Kuret; 8. novembra (**) Hubert Bergant (orgle); 27. decembra Godalni kvartet "Klima" iz Zagreba. Umetniški vodja Josip Klima; 20. december Dubravka Tomšič, klavir; 1. februarja 1991 Komorni orkester "Slovenicum". Dirigent Uroš Lajovic; 21. februarja 1991 Komorna skupina "Cappella Civica". Dirigent Marco Sofianopulo; 7. marca 1991 Simfonični orkester Slovenske filharmonije. Dirigent Marko Munih, solista Črtomir Šiškovič, violina, Eva Novšak - Houška, mezzosopran.

* Koncert v cerkvi sv. Antona Novega v Trstu

** Koncert v stolnici sv. Justa v Trstu

Vpisovanje abonmajev v pisarni Glasbene matice, Ul. R. Manna 29, tel. 418605, od 10. do 12. ure.

V veliki dvorani Palače Scrinzi-Sordina na Korzu Saba 6 bo danes ob 17.30 koncert z naslovom "Vola o serenata". Nastopili bodo violinistka Manuela Manfio, tenor Mario Manfio, na klavir pa ju bo spremljala Anna Luci Sanvitale. Vstop prost.

izleti

Društvo naravoslovcev in tehnikov Tone Penko in Slovenska gobarska družina Trst prirejata v nedeljo, 21. t. m., strokovno vodeni izlet po zgornjem Krasu. Zbirališče v Repnu (na glavnem trgu) ob 8.30. Vabljeni!

mali oglasi

PRODAM alfo sud 1500, letnik 1980, prevoženih 120.000 km, cena 800.000 lir. Telefonirati zvečer na št. 910170.

OSEBNI RAČUNALNIK machintosh SE, s spominom 2 mega in trdim diskom 40 mega, tudi ločeno prodam, še v garanciji. Tel. 302748.

UGODNO PRODAM ape, letnik 88, in motor BMW, letnik 80. Telefonirati v večernih urah na tel. št. 910150.

PRODAM avto seat Ibiza, letnik 1987, prevoženih 45.000 km, v odličnem stanju. Telefonirati od 15. do 17. ure na številko (0481) 882334.

PRODAM seat marbello 900, poltovornjak, popolnoma nov. Tel. 299087 ali 299494.

PRODAM veliko stanovanje z dvema kletama, v okolici Trsta. Tel. 360644.

PRODAM poročno obleko št. 46, letošnji model. Tel. 65804 od 16. do 19. ure.

PRODAM renault 5 GTS 1200, dec. 88, v odličnem stanju. Tel. 310830.

PODJETJE, ki se ukvarja z elektronikom, išče fanta za pomoč part-time. Pismene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »G.S.«.

25-LETNA uradnica s štiriletno prakso na področju import/export in znanjem angleščine ter srbohrvaščine išče primerno zaposlitev. Cenjene ponudbe poslati na Publiet, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Uradnica imp/exp«.

NA OPČINAH blizu pokopališča v Ul. dei Salici se je zgubil papagaj zelene barve. Prosimo vsakogar, ki bi ga opazil, da telefonira na št. 213233.

ŠTEDILNIK za centralno kurjavo z ogrevanjem na drva (Termocucina TG 24) za 3.000.000 lir prodam. Tel. 291439 ob popoldanskih urah.

KOMERCIALNO PODJETJE v Gorici išče uradnika/co z vsaj desetletno prakso v knjigovodstvu, fakturah, davku IVA in fiskalnih normah ter uporaba personal kompjueterja za vodenje knjigovodstva, po možnosti z znanjem slovenščine. Pismene ponudbe poslati na Publiet S.r.l., Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro "SPI".

MEDICINSKA SESTRA nudi strokovno pomoč in pomoč pri gospodinjstvu bolnikom in ostarelim na domu. Tel. (003867)71256.

IŠČEMO kakršnokoli zaposlitev v Trstu ali v bližnji okolici (gospodinjstvo, vrtnarstvo, zidarstvo itd.) Telefon (003866)34904.

ELEKTRONIKA - zaposlimo inženirja ali tehnika usmerjenega v razvojni sektor radijskih telekomunikacij. Pismene ponudbe poslati na Publiet — Ul. Montecchi 6 - 34137 Trst pod šifro "Elektronika".

VIKEND Z GARAŽO na Sviščakih pod Snežnikom, 20 km od Ilirske Bistrice, ugodno prodam. Bližina smučišč. Informacije nudi Butinar Dragica, tel. (003867) 81119.

MLADA DRUŽINA išče trisobno stanovanje na Opčinah, Proseku, Furlanski cesti, v Barkovljah ali na Greti. Tel. 572126 v večernih urah.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Tel.: Sedez 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-611

Sodobni Peter Pan kot ga vidi Steven Spielberg

Zgodba o dečku, ki noče zrasti, ker bi mu potem bil prepovedan pravljici svet, je očarala že nekaj generacij. Peter Pan je marsikoga popeljal s seboj v sanje, pomagala pa sta mu Wendy in kapitan Hook. Verjetno se večina spominja Disneyeve verzije, vsekakor so se z isto zgodbo ukvarjali mnogi režiserji, saj so se različni filmi pojavljali v nepredolgih presledkih: leta 1925, 1950, 1971, ko sta v glavnih vlogah nastopala Denny Daye in Mia Farrow, 1983 z režiserjem Raoulom Ruizem. Kmalu zatem se je začelo govoriti o verziji Stevena Spielberga. In zdaj, če se Spielberg ne bo izneveril svoji slavi dobrega režiserja in izvedenca za marketing, da bomo v kratkem hodili naokrog z majčkami, na katerih bosta naslikana obraza Dustina Hoffmana v vlogi kapitana Hooka in Julie Roberts kot prikupne Wendy.

Svojo zamisel o sanjah »dečkov, ki nočejo zrasti« naj bi Spielberg začel uresničevati v začetku prihodnjega leta. Odraslega Petra Pana naj bi poosebejal Robin Williams, očarljivi profesor iz filma L'attimo fuggente. Julia Roberts še ni dokončno sprejela vloge, a Los Angeles Times je optimističen v tem smislu. Za Dustina Hoffmana naj ne bi bilo nobenega dvoma. Scenarij za Spielbergov film sta pripravila Nick Castle in John Hart. Zgodba pripoveduje o odraslem Petru Panu, ki ga je življenje že izdelalo, a vse se magično spremeni, ko se vrne v hišo svojega otroštva. V deželi Nikoli ali Never Never Land bodo tudi izgubljeni dečki, prav tako kot Lost Boys iz zgodbe Jamesa Barrieja, le da bodo igrali košarko in se premikali s skateboardom. Neobičajne bodo tudi morske deklce, ki se bodo ponašale z obilnimi oprsji, oranžastimi lasmi in turkiznimi ustnicami. Skratka sodobna vizija večne pravljice, ki se mora prilagajati času. A čarovnik Spielberg bo prav gotovo našel pravi način, da se bodo tudi predstavniki sodobnosti lahko za nekaj trenutkov prepustili sanjam.

Emmanuele Milano ob prehodu k monaški mreži

Medtem ko v Riminiju razpravljajo, kako bi sanirali položaj ustanove RAI, je zanimanje javnosti uperjeno v mrežo Telemontecarlo in v ljudi, ki se vrstijo v njeni senci. RAI bo prišla do konca leta 1990 z deficitom 50 milijard, zaradi česar je zaskrbljenost upravičena. Sicer se vlada v celoti strinja s predlogi direktorja Giannija Pasquarellija, ki predlaga povišanje naročnih sorazmerno s povišanjem življenjskih stroškov in istočasno vsaj delno »odpravo« lastnine RAI. Seveda so v okviru Mednarodnih študijskih dnevo v centru Pio Manzù razpravljali tudi o perspektivah državne ustanove in o ojačanju te mreže na sredozemskem področju.

V zvezi z monaško mrežo se je v preteklih dneh precej govorilo, ko je Raul Gardini, predsednik milanske družbe Ferruzzi odkupil od brazilske družine Marinho 40 odstotkov delnic. Tu velja tudi zabeležiti, da je bil brazilski koncern lastnik 90% delnic, 10% pa je v lasti RAI. Včeraj pa se je predstavil časnikarjem Emmanuele Milano, ki je bil do preteklega petka poddirektor RAI in je skrbel za koordinacijo treh državnih mrež, sedaj pa se pojavlja kot novi direktor mreže TMC. Milano trdi, da njegova odločitev o prehodu od RAI na TMC nima nobene zveze z novim poslovnim partnerjem, pač pa je večkrat poudaril, da se kot poddirektor ni »zabaval«, medtem ko ga je pred leti veselilo delo na RAI 1. Precej pozornosti je posvetil, kot je naravno, razvojnemu programu mreže iz Monte Carla. Govoril je o proračunih in predračunih, predvsem pa o želji, da bi TMC postala tretji televizijski pol v Italiji ali kot je rekel »sedmi grič«. Dalje je zagotovil, da ne namerava snubiti bivših kolegov, naj bi pristopili k TMC, čeprav bi ga veselilo še naprej sodelovati z nekaterimi ljudmi. Res je, da se že nekaj časa vztrajno govori o množičnih »prehodih«. Vsekakor ima tudi TMC športne ambicije, čeprav bo ob zakonu Mammi in pravici do neposrednih prenosov konkurenca neizprosna.

ženska in njena stvarnost

Koliko ženskega bo prodrlo v »stvar«?

V ženskem komunističnem taboru že dolgo vre: že veliko preden je tajnik Occhetto spregovoril o spremembi imena KPI in o »prestrukturaciji« političnega povezovanja italijanske levice so ženske, članice KPI in ne, razpravljale o številnih spremembah, ki bi jih bilo treba vnesti v komunistično partijo oziroma v organizacijo italijanske družbe. Nedvomno je najbolj poznan predlog italijanskih komunistk, ki ga sicer podpira tudi krog žensk, ki niso včlanjene v KPI, o spremembi urnikov oziroma ritmov. Proti »tiranu časa« se je izreklo veliko število žensk, ki so se zbrale okrog tega projekta kot enega izmed načrtov, ki lahko bistveno pripomorejo k zaznavnim spremembam v ženskem vsakdanu. V tem duhu je bil zakonski osnutek tudi sestavljen in v njegovem imenu Livia Turco, odgovorna za ženska vprašanja pri vsedržavnem vodstvu KPI, skuša uštvirati v Italiji čim širšo »žensko fronto«. To ji, posebno zadnje čase, ne uspeva najbolje niti v okviru stranke. Vendar pa sta različica glasov in živahna teoretska razprava, ki jo razvijajo »komunistične intelektualke« (oznaka ima precejšen negativen prizvok) izbruhnili na dan, ko je znana novinarka Miriam Mafai (na sliki) ostro napadla »feministične predstavnice KPI«.

Govorica teh »rdečih feministk« (med te uvrščajo tudi Livio Turco, številne parlamentarke in nekatere »filozofinje«) je popolnoma nerazumljiva, trdi Miriam Mafai, njihova politična akcija sloni na utopiji in v celoti zavrača pragmatizem. Celotno družbeno stvarnost, je nadalje zapisala

Miriam Mafai v reviji Micromega, berejo v luči razlik med spoloma, kot jih je naučila francoska antropologinja Luce Irigaray. In končno obstaja nevarnost, da bi v novi organizaciji, ki naj bi nastala iz stare KPI, ustvarile zaprt ženski prostor.

Ocene novinarke in uporabljene besede so precej ostre in niso mogle neopazno toniti v pozabo. Ob pričakovanih in precej razumljivih ugovorih prizadetih, ki so v glavnem odgovorile z enako ostrino, ki jo je ob tej priložnosti izkazala Miriam Mafai, pa so se oglasili tudi številni moški, člani KPI. Pravzaprav so novinarke, ki je sicer tudi komunistka, izrazili lastno zadovoljstvo in olajšanje, da lahko končno spregovorijo o »ženski oblasti v stranki«. Teze in tudi nekatere konkretne pobude, ki so se zadnje čase rojevale po zaslugi vse bolj odločne ženske komponente v stranki, niso namreč naletele na vsesplošno odobravanje.

Strankini kolegi, denimo, prav tako očitajo komunistkam-feministkam, da so njihove teze nerazumljive, da ne znajo pritegniti širših krogov žensk in razviti konkretnega delovanja. Istočasno sicer priznavajo, da se KPI ni nikoli resnično soočila z žensko tematiko in s feministično kulturo. Zato bi bil skrajni čas, da se porajajoča se »stvar«, ki naj bi jo imenovali Demokratična stranka levice, zelo resno zastavi to vprašanje.

Občutek »ženskega napada« naj bi bil torej v okviru stranke precej občuten in se pri tem ne ozira na dejstvo, da so v sedanjih fazi prenavljanja komunistične stranke tudi ženske na različnih pozicijah. Med zagovornicami tez tajnika Occhetto je naštevilejša skupina, ki ji »načeluje« Livia Turco, v njej pa so izredno aktivne tudi nekatere filozofinje, utemeljiteljice »rdeče feministične misli«.

Za »ne« Occhetto in proti feminističnim tezam, ki kot najpomembnejše merilo postavljajo razlike med spoloma, pa se je tudi izreklo precej vidnejših članic KPI. Nekako med »blokoma« so članice ZKMI, z mladimi pa se tokrat nekako vzporejajo »zgodovinske voditeljice«, ki so se desetletja zavzemale za žensko enakopravnost.

Vendar obstaja tudi feministični krog žensk, ki so proti Occhettovega predlogu in ki je prav tako bojevit in odločen kot skupina komunističnih feministk s predznakom »da« (pristanek na tajnikov predlog). Tudi za ta krog feministk, ki so podpisale tako imenovano četrto resolucijo, velja ocena, da so v svojem teoretskem izvajanju povsem nerazumljive.

V tem ženskem ozvezdju, v katerem izstopa veliko zvezd, pa prihaja do odločnih zaveznistev, predvsem pa jim je velikokrat skupen boj proti moškemu svetu, izven in v stranki. Pravzaprav za nekatere, recimo za skupino Livie Turco, postaja sožitje z moškimi že zelo vprašljivo: njen je namreč predlog o ustanovitvi stranke v stranki z izključno ženskim vodstvom in ženskimi sekcijami. Da ne gre samo za teoretske zamisli pa priča dejstvo, da so v Milanu že odprli izključno žensko sekcijo, ki so jo poimenovali po Teresi Noce.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1

6.55 Aktualno: Uno mattina
10.15 Nad.: Santa Barbara
11.00 Jutranji dnevnik
11.05 Film: Sette dollari sul rosso (western, It. 1966, r. Alberto Cardone, i. Anthony Steffen), vmes (11.55) vreme in vesti
13.00 Variete: Fantastico bis
13.55 Dnevnik - tri minute
14.00 Dok.: Kvarkov svet
14.45 Risanke
15.00 Izobr. oddaji: Odprta šola, 15.30 Novocento - It. literatura po l. 45
16.00 Mladinska oddaja: Big!
17.55 Iz parlamenta in vesti
18.05 Nanizanka: Cose dell'altro mondo
18.45 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah in dnevnik
20.40 TV film: Un ragazzino sulla trentina (fant., ZDA 1985, r. Paul Schneider, i. Steve Eckholdt, Daphne Ashbrook)
22.10 Šport v sredo - košarka: Rengers Varese-Scavolini Pesaro
23.00 Dnevnik
24.00 Dnevnik in vreme
0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni

RAI 2

7.40 Nan.: Lassie in risanke
8.40 Nad.: Clayhanger
9.30 Dok.: Crescere
10.00 Film: Quartiere Latino (kom., Fr. 1939)
11.30 Nanizanka: Il brivido dell'imprevisto
11.55 Nadaljevanke: Capitol
13.00 Dnevnik - Gospodarstvo
13.45 Nadaljevanke: Beautiful, 14.30 Destin
15.15 Variete: Ghibli
16.35 Vesti in Iz parlamenta
16.45 Film: Il Kentuckiano (western, ZDA 1955, r-i. Burt Lancaster)
18.30 Večerne športne vesti
18.45 Glasba: Rock café
18.55 Nogomet: Madžarska-Italija
19.45 Dnevnik in šport
20.25 Nad.: Onassis - L'uomo più ricco del mondo (r. Warris Hussein, i. Anthony Quinn, 1. del)
22.35 Večerni dnevnik
22.45 Mixer: Vojna in TV
23.45 Dok. o Gibellini
0.15 Dnevnik in horoskop
0.30 Film: Non desiderare la donna d'altri (dram., ZDA 1959, r. V. Donehue, i. Montgomery Clift)

RAI 3

12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - Tavolozza italiana, Clovek in okolje - Življenje iz Reke, Načrt za Benetke, Evangelij po Mateju
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalni oddaji: Odprta šola - Informagiovani, 15.00 Multimediale enciklopedija filozofije znanosti
15.30 Hokej na travi in na ledu
16.30 Vodno smučanje (iz Bergama)
17.00 Nanizanka: Vita col nonno - Il campione
17.50 Znanstvena oddaja: Živi planet - Na mejah celin
18.45 Športna rubrika: Derby
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 BlobCartoon
20.00 Varieteja: Blob. Di tutto di più, Una cartolina da Andrea Barbato
20.30 Aktualno: Dan na preturi
22.35 Večerni dnevnik
22.45 Aktualno: Invitateci a nozze
23.30 Drobci
24.00 Nočni dnevnik

TV Slovenija 1

9.00 Spored za otroke in mlade: Živ žav
9.55 TV drama: Kaos na Gotthardu (ponovitev)
11.10 Nadaljevanke: Nesposobno vedenje (2. del)
12.00 Video strani
14.45 Video strani
14.55 Žarišče (pon.)
15.25 Sova (pon.)
16.55 Poslovne informacije
17.00 Dnevnik
17.05 Mozaik. Dokumentarni oddaji: Popotovanje ob reki Zali, 17.50 Po sledeh napredka
18.20 Spored za otroke in mlade: Papirnati čolnček, 18.40 ZBIS - Pestrna (France Bevk)
19.05 Risanke in TV okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
20.05 Film: Poroka na papirju (dram., Kanada 1989, r. Michel Brault, i. Genevieve Bujold)
21.40 Arena - Zvezde leta
22.15 Dnevnik in vreme
22.40 Nočni program Sova, vmes nanizanki Alf in Studio 5 B ter dokumentarni niz Zgodba o Hollywoodu

TV Koper

12.30 Rubrika o boksu: Bordo Ring
13.30 Rubrika: Settimana Gol
15.15 Bezbol - prvenstvo Major League
16.15 Wrestling Spotlight
17.00 Nogomet - angleško prvenstvo
18.30 Spored v slovenščini
18.45 Odprta meja
19.00 TVD Novice
19.30 Otroška oddaja
20.00 Dok.: Uomini e nazioni
20.30 Nan.: Squadra segreta
21.00 Šport v ZDA: USA Sport
22.00 Nogomet EP 1992: Portugalska-Nizozemska (prenos)
23.45 Rubrika o boksu: Bordo Ring
0.45 Šport v ZDA: USA Sport

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Narodnostni trenutek Slovencev; 8.40 Soft music; 9.20 Variete: Ulica Castaldi (pon.); 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.30 Veliki uspehi Beatlesov; 12.00 Glej, kaj ješ; 12.20 Orkestralna glasba; 12.40 Cecilijanska '89: DPZ Devin (dir. Herman Antonič); 12.50 Orkestralna glasba; 13.20 Poslušali boste; 13.30 Na goriskem valu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na goriskem valu; 15.00 Rock zvezde; 15.30 Nariši ansambli; 16.00 Mi in glasba: skladatelj Jani Golob; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Literarne podobe; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.

CANALE 5

7.50 Nanizanka: La piccola grande Nell
8.25 Film: Abbasso mio marito (kom., ZDA 1949, r. Richard Hayden, i. William Holden, Mona Freeman)
10.30 Aktualno: Gente comune
12.00 Kvizi: Il pranzo è servito, 12.45 Tris, 13.30 Cari genitori, 14.15 Il gioco delle coppie
15.00 Rubrike: Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo, parliamone, 16.00 Cerco e offro
16.30 Variete: Buon compleanno 1980
16.55 Kvizi: Doppio slalom, 17.25 Babilonia, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Striscia la notizia
20.40 Nadaljevanke: Dallas
21.45 Aktualno: Forum
22.45 Varieteja: Buon compleanno, 23.15 Maurizio Costanzo Show
1.15 Nanizanki Marcus Welby, 2.15 Fantasilandia

RETE 4

8.30 Nadaljevanke: Una vita da vivere, 9.30 Andrea Celeste, 10.00 Amandoti, 10.30 Aspettando il domani, 11.00 Così gira il mondo
11.30 Nanizanka: La casa nella prateria
12.30 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
13.40 Nadaljevanke: Sentieri, 14.35 Marilena, 15.40 La mia piccola solitudine, 16.10 Ribelle, 16.50 La valle dei pini, 17.25 General Hospital, 18.00 Febbre d'amore
19.00 Aktualno: C'eravamo tanto amati
19.30 Nanizanka: Top Secret - Cervelli programmati
20.35 Film: I tre giorni del condor (dram., ZDA 1975, r. Sidney Pollack, i. Robert Redford, Faye Dunaway)
22.55 Ekološka oddaja: Gaia
23.25 Avtomobilski tehnik: Cadillac
23.55 Veliki golf
1.00 Film: Cattive compagnie (western, ZDA 1972, r. Robert Benton, i. John Savage, Jim Davis)

ITALIA 1

7.00 Otroška oddaja: Ciao ciao in risanke
8.30 Nanizanke: Batman, 9.00 Flipper, 9.30 Arnold, 10.00 Amore in soffitta - Appartamento D, 10.30 La famiglia Brady - La festa di Marzia, 11.00 Strega per amore, 11.30 Tre nipoti e un maggiordomo, 12.00 Charlie's Angels - Lady Killer, 13.00 La famiglia Bradford - Il nido del Cucù, 14.00 Happy days
14.30 Radio Carolina 7703
15.30 Nanizanka: Compagni di scuola
16.00 Otroška oddaja: Bum Bum in risanke
18.30 Nanizanke: Tarzan, 19.30 Casa Keaton - L'uomo sbagliato, 20.00 Cri Cri
20.30 Film: Asso (kom., It. 1981, r. Castellano-Pipolo, i. Adriano Celentano, Edwige Fenech)
22.30 Nanizanka: I Robinson
23.00 Reportaža: Jonathan
23.45 Filmske novosti
23.50 Nanizanke: Vietnam audio - Doppio gioco, 0.50 Chips, 1.50 Benson

ODEON

8.00 Nanizanke: Arthur, 9.00 Tony e il professore, 10.30 The Collaborators, 11.30 Lespie
12.30 Film: In risanke
14.45 Glasba in film: USA Today
15.00 Nad.: Signore e padrone
16.00 Film: Zappatore (dram., It. 1980, r. Alfonso Brescia, i. Mario Merola)
18.00 Nanizanka: Lottery
18.45 Glasba in film: USA Today
19.00 Film: In risanke
20.00 Nanizanka: Casalingo Superpiu
20.30 Nad.: Pasiones
22.15 Variete: Najfepši v Italiji
22.15 Nanizanka: Quinta dimensione - Serata fantastica

TMC

8.30 Nanizanke: Get Smart, 9.00 Petrocelli, 10.00 La famiglia Partridge
10.30 Nad.: Terre sconfinite, 11.15 Potere
12.00 Kosilo z Wilmo
12.30 Tajnosti in skrivnosti
13.00 Športne vesti
13.15 Dnevnik
13.30 Aktualno: Ženska TV
15.00 Film: Piove sul nostro amore (dram., Sve. 1946,

TELEFRIULI

16.00 Otroška oddaja
18.00 Nad.: Vite rubate
19.00 Nanizanka: Si è giovani solo due volte
19.30 Dnevnik
20.00 Aktualno: Vivicittà
20.30 Film: Il caso Pisciotta (dram., It. 1972)
22.05 Nočne vesti
23.00 Furlanska noč
24.00 Aktualnosti
0.30 Nočne vesti

TELE 4

(Se povezuje s sporedi Italija 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi

RADIO KOPER (slovenski program)

7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik in cestne informacije; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.35 Kulturni servis; 8.00 Prenos Radia Lj; 13.00 Na valu radia Koper; 13.15 Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Glasbene aktualnosti; 18.35 Popevke po telefonu; 19.30 Prenos Radia Ljubljana.

RADIO KOPER (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 7.35 Skupaj; 8.00 Pošiljam ti razglednico; 8.25 Pesem tedna; 8.40 Vsega po nekaj; 9.00 Clic; 9.35 Popevka po želji; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinsko vesolje; 11.00 Srečanja; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah in čestitke v živo; 14.40 Pesem tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanje z...; 16.00 Moderato con brio; 16.32 Hot hits; 18.00 Souvenir d'Italy; 18.32 Instrumentalna glasba; 19.00 Klasična glasba; 20.00 Nočni program.

RADIO OPČINE

7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 17.00 Klepet ob glasbi; 18.00 Zmerek s psihologom; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Pogovor z odvetnikom in Ostali Trst, nato Nočna glasba.

Včeraj našli Coroninijev testament

Celotno premoženje je že leta 1967 zapustil Kulturnemu skladu oz. mestu

Nobenih dvomov in ugibanj ni več glede zapuščine grofa Guglielma Coronini — Cronberg, ki je 13. septembra umrl na Dunaju in ki so ga 27. septembra pokopali v družinski kapeli družinske palače v Gorici. Včeraj popoldne so namreč, skrbno spravljenega v predalu, kjer so bili tudi drugi dokumenti, našli lastno-ročno napisan testament pokojnika. V njem imenuje kulturni sklad "Palazzo Coronini Cronberg" za glavnega in edinega dediča.

Poslednjo voljo je pokojnik napisal že pred skoraj triindvajsetimi leti, v petek, 8. decembra 1967.

Dokument so našli včeraj popoldne, nekaj pred 17. uro v sobi, v prvem nadstropju palače na Drevoredu, ki bo, po pokojnikovi volji ostala v uporabo goriški skupnosti, skupaj z zbirkami umetnin, knjig, pohištva in druge opreme ter čudovitim parkom.

Testament, ki ga sestavlja deset lastno-ročno napisanih listov na papirju z na suho vtisnjenim pečatom družine Coronini, so odprli kmalu zatem, v prisotnosti odvetnika Maja, skrbnika zapuščine, goriškega župana Scarana in dveh odvetnikov (De Boni, Bologna), predstavnikov sorodnikov pokojnika, ki bi v primeru, da testamenta ne bi bilo, uveljavljali svoje pravice do dediščine.

Z najdbo testamenta, ki ga je odvetnik Majo v svojstvu skrbnika že sinoči izročil v varstvo notarju Sardelliju, da poskrbi za objavo in druge po zakonu predvidene formalnosti, je odpadla vsaka možnost dedovanja s strani sorodnikov. Celotno premoženje gre namreč zgoraj omenjenemu kulturnemu skladu. Z oziroma, da je pokojnikova sestra Nicoletta Coronini Cronberg, ki je umrla pred šestimi leti svoj del premoženja že zapustila omenjenemu skladu, ki ga bo upravljal poseben odbor, goriški župan pa bo njegov skrbnik, bo celotna zapuščina ostala nedeljena in na razpolago goriški skupnosti.

Sedež kulturnega sklada bo v palači na Drevoredu. Premoženje v krajih izven Gorice se bo v primeru izrecne potrebe Sklada lahko odtujilo, vendar samo v korist dejavnosti sklada.

V testamentu se je pokojnik spomnil svojih sorodnikov z volilom. Posebej pa je določil, da se vsako leto, 2. novembra bere v družinski kapeli, kjer bo pokopan maša "za vse pokojne, ki počivajo tam v miru".

Včerajšnji je bil pomemben dan za Gorico in goriško skupnost, je na sinočnem srečanju z novinarji naglasil goriški župan Scarano, ki je skupaj z odvetnikom Majom pojasnil okolišči-

ne najdbe in tudi že nakazal prve korake za legalno konstituiranje kulturnega sklada.

Že takoj pa bo treba začeti reševati vrsto vprašanj, kako pred propadanjem in nevarnostjo uničenja zaščititi zapuščino, še prej pa bo treba dokončati zahtevno nalogo popisa in ovrednotenja umetniških zbirk pohištva in drugih predmetov.

Lojze Peterle bo danes obiskal Novo Gorico

Predsednik slovenske vlade Lojze Peterle bo danes popoldne obiskal Novo Gorico. Ob 15.45 bo na Skalniški cesti št. 1 prisoten na slovesnosti ob odprtju novega sedeža stranke Slovenskih krščanskih demokratov za novogoriško občino.

Ob 17. uri pa bo Peterle gost Demosa. Skupaj z nekaterimi ministri bo v veliki dvorani Skupščine občine Nova Gorica govoril o gospodarskem in političnem položaju v Sloveniji.

Peterle je kot znano tudi predsednik slovenskih krščanskih demokratov.

V soboto ob 16. uri v prenovljeni Mašerovi hiši V Kobaridu bodo odprli muzej o 1. svetovni vojni

Okolica Kobarida je bila zadnje dni oktobra 1917. leta prizorišče ene največjih bitk v zgodovini vseh vojn, strateško drzne in pomembne, ker predstavlja prvi primer masovnega preboja v goratem svetu in v človeškem pogledu strahovite zaradi številnih žrtv in razdejavanja, ki se je pridružilo žrtvam in uničenju v dotedanjem divjanju prve svetovne vojne. Doslej ta pomemben dogodek, ki je ostal boleče vtisnjen ne samo v zgodovinskem spominu krajanov, pač pa tudi v širšem prostoru iz katerega so prišli vojniki umirati na Krn in bližnje gore, ni bil ustrezno obeležen. V Kobaridu stoji le kostnica s posmrtnimi ostanki predvsem italijanskih vojakov, ki jo vsako leto obišče več kot 20 tisoč obiskovalcev iz Italije. Potrebno valiti bi kaj več, so pred dobrim letom dni pomislili domačini in pri Turističnem društvu ustanovili odbor za odprtje Kobaridskega muzeja o prvi svetovni vojni in bitki pri Kobaridu. Za sedež muzeja so izbrali Mašerovo hišo, mogočno poslopje iz prve polovice 18. stoletja, ki je delno popravljeno po potresu 1976 dolgo samevalo. Brez sredstev in z zvrhano mero dobre volje so v enem letu opravili podvig v soboto, 20. oktobra, bodo ob 16. uri svečano otvorili muzej, pred tem pa bodo ob 10. uri v njegovih prostorih priredili posvet zgodovinarjev iz raznih dežel območja Alpe Jadran.

Slavnostni govornik na popoldanski slovesnosti bo predsednik slovenske vlade Lojze Peterle.

O muzeju in zahtevnem delu za njegovo ureditve so na srečanju z novinarji v Kobaridu spregovorili predsednik odbora za odprtje muzeja Zdravko Likar, predsednik Turističnega društva Kobarid Vojko Hobič in Nelida Nemec, ravnateljica Goriškega muzeja, ki je z zgodovinarjo Natašo Nemec poskrbela za strokovno postavitev zbirke. Muzej so uredili z doprinosom številnih prostovoljcev, ki so opravili kar 15 tisoč ur prostovoljnega dela (tretjino so jih posvetili samo veliki maketi, ki v reliefu prikazuje gorato kobariško pokrajino), stroške pa so krili s prispevki okrog sto posameznikov, podjetij, organizacij in skupnosti. V muzeju bo poleg številnih eksponatov, bogatega fotografskega in drugega gradiva ne samo o vojni pač pa tudi o zgodovini kraja tudi zanimiv multivizijski prikaz kobariške bitke: s sodobno avdiovizualno tehniko bodo obiskovalcem z besedo, sliko, lučmi in zvoki posredovali ne samo informacijo o vojnem dogajanju, pač pa tudi vtise in občutke o tem, kako so jo doživljali soudeleženi vojaki.

Marca v Tržiču sejem Exponautica?

V Trstu so te dni predstavili letošnjo izvedbo sejma navitke in turizma Nauticamp, ki ga - kot kaže - nameravajo prihodnje leto prirediti samostojno in ne v sodelovanju z goriško Sejemsko ustanovo, pa čeprav so pred časom potekali pogovori o skupni organizaciji manifestacije, ki naj bi zajela Trst in Tržič.

Predsednik Sejemске ustanove pri goriški Trgovinski zbornici Maurizio Tripani je zato včeraj polemično reagiral na tržaško potezo in povedal, da se v Gorici ne čutijo več vezane na sprejete obveze o sodelovanju. Napovedal je, da bodo zato samostojno priredili sejem Exponautica, ki naj bi bil v Tržiču od 1. do 4. marca prihodnje leto.

razna obvestila

Radio Trst A bo danes v oddaji Na Goriškem valu ob 13.10 prenašal pogovore z Markom Mariničem, Markom Lutmanom in Markom Komelom. V drugem delu oddaje pa bo govor o nedavnih okroglih mizi o Sloveniji in zaupanju, o gledališkem seminarju in o Sloriju.

Občina Doberdob sporoča, da 19. t. m. zapade rok za predložitve prošnji za sodelovanje na natečaju na podlagi naslovov in izpitov za mesto pomožnega knjižničarja — tipkarja z nepopolnim delovnim časom. Prošnje je treba vložiti do 10. ure, 19. t. m. v uradu za protokol.

Sekcija VZPI-ANPI Dol-Jamlje priredi "piknik" v nedeljo, 12. oktobra, ob 15. uri pri Jordanu Semoliču v Jamljah. Vpisujeta Ettore Moro (tel. 78351) in Ernest Sobani (tel. 419981) do vključno 18. oktobra.

PŠD Naš prapor priredi 10. novembra martinovanje v gostilni Korišč na Jazbinah. Rezervacije sprejemajo Vida Gravner (tel. 33821), Anica Primožič (tel. 34623) in Igor Primožič (tel. 532038) do 25. oktobra.

Ribiška sekcija PŠD Naš prapor priredi 19. in 22. t. m. v sodelovanju z ribiško družino Tolmin, tečaj vezanja umetnih muh. Vodil ga bo mojster Marijan Fratrik. Interesenti naj pokličejo Bena Vižintina (tel. 535728 in A. Fajta (tel. 533974).

kino

Gorica

CORSO 18.00-22.00 »La casa al n. 13 in Horror street«. Prep. ml. pod 14. letom.

VERDI Danes zaprto. Jutri 18.00-22.00 »Dick Tracy« in risanka »Roger Rabbit sulle montagne russe«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Perversioni carnali«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri 17.30-22.00 »Sesso minuto per minuto«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

COMUNALE Zaprto.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Nevarno morje«, 20.00 »Društvo umrlih pesnikov«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Občinska 1 - Ul. sv. Mihaela - tel. 21074.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Centrale - Trg republike 26 - tel. 410341.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Pri jezeru - Vrtna ulica 2 - tel. 78300.

Interpelacija o odlagališču pri Krminu

Včerajšnja seja goriškega pokrajinskega sveta se je pričela v znamenju interpelacije. Zeleni Fiorelli je predsedniku zastavil vrsto vprašanj v zvezi z odlagališčem odpadkov Pecol dei lupi pri Krminu, komunist Pironi je hotel vedeti za ozadje sprememb v poimenovanju Konzorcija za industrijski razvoj na Trziškem, republikanec Gandina je skrbelo, če minister Bernini res daje prednost avtocestni povezavi med Trstom in Razdrtim, medtem ko je Bombigeva (KD) želela vedeti za stališče Pokrajine glede nedavne odločitve občinskega sveta v Vilešu o razširitvi industrijske cone.

Najbolj zanimivo je bilo vsekakor vprašanje, ki ga je zastavil Fiorelli. Tudi zategadelj, ker bo o zadevi prav gotovo še slišati. Med drugim naj bi o nekem sporu, ki je tako ali drugače povezan z odlagališčem, že jutri razpravljalo deželno upravno sodišče.

V interpelaciji je Fiorelli navedel, da je odlagališče bilo izčrpano veliko prej, kakor je bilo predvideno. Očitno je bilo nekaj narobe: ali so bili izračuni opravljani površno, ali pa je bil dotok odpadkov veliko večji od predvidevanj. Fiorelli je vztrajal na zahtevi da bi morala Pokrajina strogo nadzorovati delovanje odlagališča. Tudi zaradi tega, ker je to edino dovoljeno odlagališče odpadkov na Goriškem. V odgovoru je Crisci pojasnil nekaj vprašanj, vendar odgovor ni zadovoljil interpelanta.

Rajonski svetovalci v Štandrežu odločno proti gradnji obvoznice

Vprašanje gradnje zahodne obvoznice ob Soči med Ločniškim mostom in drž. cesto 56 bis (Ul. Ciccotti) je še vedno v ospredju pozornosti. Tokrat je o problemu razpravljala rajonski svet v Štandrežu in soglasno osvojil resolucijo, ki odločno in nedvoumno zavrača gradnjo »nepotrebne, drage in za okolje kvarne ceste«. Okrog tega probleme se je na seji razvila živahna razprava z različnimi odtenki in splošnem nasprotovanju obvoznici oz. vsaj nekaterim aspektom načrta, na koncu pa so rajonski svetovalci soglasno podprli resolucijo, ki jo je predlagal predstavnik zelenih golobice Marko Marinčič.

V resoluciji so navedene ugotovitve, da bi obvoznica bila nepotreben dvojnič drž. ceste 351 (Majnice), ki že ustreza potrebam prometa v isti smeri. Zaradi tega bi bila poraba številnih milijard nesprejemljiva potrata javnega denarja, ki naj ga raje namenijo drugim potrebam. Nasprotovanje obvoznici temelji tudi na ugotovitvi, da bi cesta prizadela težko in nepopravljivo škodo okolju in da je Štandrež zaradi številnih struktur, kot so mejno postajališče, avtoporto, avtocesta in industrijska cona) že plačal dovolj težak davek.

Zaradi vseh teh ugotovitev rajonski svet poziva občinsko upravo naj čimprej na primeren način poseže na

Deželi s ciljem, da se obvoznica ne zgradi. Nadalje predlaga, naj se odpravi težki promet z Ul. sv. Mihaela, kar je že danes možno enostavno s preusmeritvijo na Majnico in torej brez nepotrebnih in škodljivih novih gradenj.

Rajonski svet je resolucijo odobril z zahtevo, naj jo župan v smislu pravilnika o delovanju rajonskih svetov uvrsti na dnevni red prve seje občinskega sveta, ki naj nato v roku 30 dni razpravlja o njej.

S soglasno odobritvijo te resolucije je rajonski svet dejansko zavrnil v celoti gradnjo nove obvoznice. Predsednik Valter Ressi je sicer uvodoma predlagal "mehkejšo" stališče: upoštevajoč stanje naj bi izbrali najmanj bolečo rešitev, ki naj bi sprejela nekatere popravke k prvotnemu (in še vedno veljavnemu) načrtu, predvsem kar zadeva ohranitev povezave s Sovodnjami po Ul. Gregorčič. Rajonski svet naj bi tudi upošteval, da bi obvoznica prispevala k razbremenitvi Ul. sv. Mihaela. To stališče pa ni nalletelo na odobravanje, saj so dejansko vsi svetovalci (Toros, Brajnik, Bensa, Marinčič, Tabaj, Marvin, Lutman, Arcari) menili, da je možna preusmeritev težkega prometa na Majnico in torej obvoznica z vsemi svojimi posledicami na okolje ni potreb-

Žalovanje štandreške vaške skupnosti

Odšla sta »nono« Emil Mučič in Ludvik Nanut - Blažonov

Minuli teden smo v Štandrežu spremlili na domače pokopališče domačina, "nonota" Emila Mučiča in Ludvika Nanuta - Blažona. Oba sta izhajala iz številne družine na skrajnih koncih vasi. Skupna jima je bila ljubezen do domače zemlje in domačega življa, a ne zato, da bi od zemlje živela temveč zato ker sta bila nanjo čustveno vezana. Oba sta spadala skoraj v isto generacijo letnikov, 76 oziroma 75 let, ki so šli skozi težka obdobja vojnih let prve in druge svetovne vojne.

Pokojni Emil je v 45 letih skupnega življenja z domačinko Savo Zavadlav postal srečni oče, dober nono in še posebno se je veselil malega pravnuka Gabrijela. Kot član društva Otona Župančiča je nastopal v igran "Miklova Zala" in "Veronika Deseniška". Navduševal se je za pevsko dejavnost in bil stalni spremljevalec pevskega zbora doma in drugod. Domače športno društvo Juventina mu je leta 1985 podelilo priznanje za zvestobo društvu, saj je še prejšnjo nedeljo, kljub rahlemu zdravju, sledil tekmi v Gorici. Videvali smo ga v telovadnici na tek-mah domačega odbojarskega kluba Val, kjer je intenzivno doživljal sleherno zmago ali poraz.

"Bil je majhen človek, a velik tata," so besede, ki veliko povedo in s katerimi je sin Danilo opisal svojega očeta Ludvika Nanuta. Pri zdravju vzgoji treh otrok tudi za pokojnega Ludvika in

njegovo ženo Štefanijo Tomsic ni bila življenjska pot lahka, četudi sta v krogu otrok in vnukov srečno praznovala že petdesetletnico skupnega življenja. Pokojnik je več kot 30 let opravljal poklic kurjača, za katerega je v Trstu obiskoval posebne tečaje. Z ženo sta rada hodila na izlete Primorskega dnevnika, Planinskega društva ali društva upokoencev. Prosti čas je bil namenjen skrbnemu in natančnemu obdelovanju vrta in morda kaki tekmi briškole v domačem gostilni. Pokojnika sta imela še nekaj skupnega, vsakodnevno prebiranje Primorskega dnevnika, na katerega ju je v zgodnjih urah z žvižgom opozarjal raznašalec. Obema je v slovo zapel žalostinko mešani pevski zbor Otona Župančiča.

Tečaj ASCOM za trg. potnike

Pokrajinsko združenje trgovcev ASCOM sporoča, da zapade danes, 17. t. m., rok za vpis v večerne tečaje za trgovske potnike in predstavnike. Tečaji se bodo namreč pričeli že v ponedeljek, 22. t. m., na zavodu za poklicno izobraževanje. Interesenti dobijo podrobnejše informacije na sedežu IRFOP, v uradu združenja ASCOM ali v uradu Trgovinske zbornice v Gorici.

Občinstvo je toplo sprejelo prvo letošnjo predstavo

Upravičeno lahko trdimo, da se je letošnja gledališka abonmajska sezona v Gorici pričela v znamenju optimizma. Praznih prostorov v Kulturnem domu ne bo, saj so bile abonmajske vstopnice tako za ponedeljkovo, kakor za torkovo predstavo razprodane že sredi prejšnjega tedna. Občinstvo je ponedeljkovo uvodno predstavo Cankarjevih Hlapcev toplo sprejelo in ansambel Slovenskega stalnega gledališča nagradilo z dolgim aplavzom.

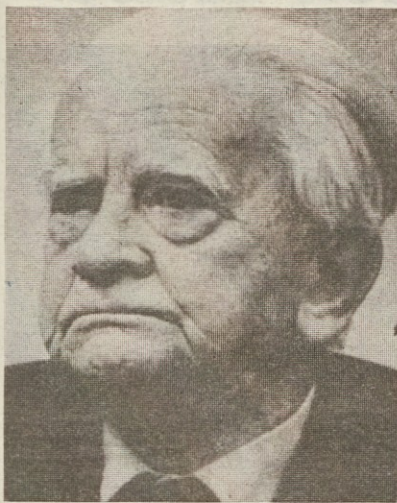
Posebej bi veljalo poudariti znatno pomladitev publike: na ponedeljkovi predstavi je bilo to še posebej opazno.

Do kraja zasedena je bila velika dvorana Kulturnega doma tudi na sinočnji predstavi, medtem ko je v dopoldanskem času gledališče odigralo predstavo za dijake naravoslovnega šolskega centra iz Nove Gorice.

Na sliki (foto Klemše) občinstvo pred pričetkom ponedeljkove predstave.

Josip Vidmar obhajal 95 let življenja

Sredi slovenske kulture

V nedeljo je Josip Vidmar obhajal 95 let življenja. Vidmarjevo ime je povezano predvsem z literarno kritiko in estetiko v književnosti, a tudi s slovensko politično zgodovino, ki jo je razgibaval s svojo mislijo in svojimi dejanji.

Josip Vidmar se je rodil v Ljubljani, kjer je obiskoval klasično gimnazijo, bil vojak v prvi svetovni vojni in vojni ujetnik v Rusiji, po vrnitvi je študiral v Pragi, na Dunaju, v Ljubljani, Parizu, še pred koncem študija pa se posvetil kritiki, esejem in prevajanju. Kot govorijo biografski podatki, je bil sourednik revije Trije labodje (1922, urednika sta bila še Marij Kogoj in Anton Podbevšek), izdal svojo revijo Kritika (1925-27), pozneje je bil sourednik Sodobnosti (1933-41), od leta 1934 do začetka druge svetovne vojne dramaturg v ljubljanski Drami. Na njegovem domu se je 27. aprila 1941 ustanovila OF. Med NOB je imel več važnih funkcij, bil prvi predsednik Izvršnega odbora OF, po končani vojni predsednik prezidija ljudske skupščine LRS in predsednik Doma narodov jugoslovanske skupščine v Beogradu. Od 1952 do 1976 je bil predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, bil dolga leta vodilna oseba (na predlog Iva Andrića) Sterijevega pozorja v Novem Sadu... Skratka, po drugi vojni je bil na pomembnih mestih v politiki in kulturi in njegove izjave, kritike, članki, polemike, intervjuji so v javnosti zbuiali izreden odmev: s svojo avtoriteto kritika, za katero je stala mogoča oblast partije in države, je bil leta osebnost, s katero se je tako ali drugače srečevala vsa slovenska kultura. Nekaterim je veljal za »boga«, s katerim pa se ni mogoče sprijazniti... No, s takšno pozicijo se ni strinjal niti Josip Vidmar, res pa je, da kljub svoji (četu-di navidezni) središčnosti v svojih nazorih o literaturi ni imel veliko pristavšev; nasprotno, bolj ali manj se je tudi

on čutil osamljenega in nekje zapisal, da »nihče z njim ne uravnava teženj, ki bi bile podobne njegovim«.

Jože Horvat, urednik Delove kulturne strani ugotavlja, da je Vidmar svoj kritični aparat odločilno izoblikoval zelo zgodaj. Gotovo so ta predvojna merila tista, zaradi katerih so mnogi lahko rekli, da je Vidmar »evropeiziral« kritiko; v literarnih stvaritvah je iskal in priznaval zgolj odraz umetniške čiste narave, ki je rezultat »naravnih sil«, a ne da bi pri tem zamenjal oblikovno stran umetnine. Po drugi vojni je nekatere svoje poglede na literaturo spremenil oziroma dopolnil; zaostрил je moralni kriterij, čeprav naj bi bil nespremenljiv. Svoja stališča je utemeljeval z načeli normativne kritike, merili torej, ki so mu izhajala iz vrhunskih umetniških del. Znano je, da je k tem delom prišteval četvero stvaritev: Sofoklejevga Ojdiipa, Shakespearovga Hamleta, Cervantesovega

Don Kihota in Goethejevega Fausta. V teh delih naj bi se bili narava in občutje avtorjev izrazila kar najbolj neponarejeno, obenem pa vsebovala tudi občutje, ki je bilo značilno ne le za ta leta, ampak kar za epoko, v kateri so živeli. S tema kriterijema: pravo občutje umetnika in občutje dobe — je presojal umetniško produkcijo tega časa in v njej našel, kot znano, le malo prvega in drugega.

Ob mnogih že naštetih Vidmarjevih ustvarjalnih krogih se zrcalijo tudi njegovi prevodi, saj je prevedel vrsto kapitalnih del iz ruske, francoske in drugih literatur. Sicer pa je opus Josipa Vidmar zaključen. Vse to se zdaj izroča v miren pretres zainteresiranim, pretres, ki bo pokazal, kaj bo ostalo na njihovem situ, kaj kljubovalo zobu časa v epohi po prvi in drugi svetovni vojni ter komunizmu, pri treh epohalnih »zgodbah«, pri katerih je bil Vidmar soudeležen in so v njegovem delu pustile globoke sledove.

Mladi Kitajec Lu Jia

novi dirigent Verdija

Intendant Verdija Vidusso in mladi dirigent

Orkester gledališča Verdi bo spomladi dobil novega stalnega dirigenta v osebi komaj 26-letnega Kitajca Lu Jia. S tržaško operno hišo je v teh dneh podpisal štiriletno delovno pogodbo, pod njegovo taktirko pa bo Verdijev orkester začel jesensko koncertno sezono 1991 s koncertom 6. in 7. septembra.

Kdo je ta dirigent, ki bo verjetno do slej najmlajši stalni dirigent kakega profesionalnega simfoničnega orkestra?

Lu Jia se je rodil leta 1964 v Šanghaju, se v rodnem mestu šolal na nižjih in srednjih glasbenih šolah, nato pa na Centralnem konservatoriju v Pekingu, kjer je diplomiral z orkestrom konservatorija. Še pred diplomom je leta 1986 dosegel četrto nagrado na natečaju "China national conductors competitions", na katerem je bil najmlajši med nastopajočimi. Leta 1987 je postal glavni dirigent "China Youth Symphony Orchestra". Leta 1989 se je preselil v Evropo in nadaljeval študije pri mojstru Hansu Martinu Rebensteinu.

Lu Jia je lani opozoril nase na mednarodnem natečaju za vodenje orkestror "Antonio Pedrotti" v Trentu, kjer je naredil tako na ocenjevalno komisijo kot na občinstvo in kritiko izredno močan vtis. Letos je z velikim uspehom vodil orkester gledališča Regio v Turinu in orkester opernega gledališča v Bologni.

Zanj je intendant tržaškega opernega gledališča prof. Giorgio Vidusso vedel med drugim povedati, da je zelo skromen in simpatičen fant, ki si je študij v Berlinu omogočal z delom v kitajskih lokalih in da zna vzpostaviti izredno prijeten stik z orkestraši, obenem pa da zna svoje muzikalne sposobnosti sugestivno prenašati na orkester. V vlogi stalnega hišnega dirigenta orkestra gledališča Verdi bo Lu Jia zamenjal Spirosa Argirisa. (jk)

Vznemirljivost cerkvene glasbe

na koncertu v katedrali sv. Justa

»Glasbeni september« 1990 s podaljškom v oktober, v katerem se je zvrstilo v Evangeličanski luteranski cerkvi in v katedrali sv. Justa enajst instrumentalnih in vokalnih komornih koncertov, se je sklenil v ponedeljek zvečer z monumentalno zasnovanim simfonično-zborovskim koncertom v domala nabito polni tržaški stolnici. V izvedbi orkestra Slovenicum iz Ljubljane in zbora Cappella Civica s sodelovanjem še dveh mešanih zborov »Savorgnano« iz San Vita al Tagliamento in našega »Milan Pertot« (pevovodkinja Aleksandra Pertot) iz Trsta pod vodstvom tržaškega dirigenta in skladatelja Marca Sofianopula, sta bili na sporedu skladbi J. Haydna »Sedem zadnjih besed križanega Kristusa« v delni izvedbi in Cherubinijev Rekvijem v c-molu za orkester in mešani zbor.

Dogodek je bil zanimiv in pomemben, poleg sporeda, tudi zaradi sodelujočih, saj je šlo dejansko za gledno italijansko-slovensko sodelovanje, kar je še en dokaz, da je mogoče z odprtostjo (na glasbenem področju še posebno) ustvariti tisto vzdušje konkretnega soustvarjanja in sožitja, ki si ga vsi ljudje dobre volje tudi želimo in ne samo v glasbi, ki je res univerzalna govorica, vendarle ne edina. Tudi ni nepomembno, da je tako sodelovanje našlo svoj prostor v katedrali sv. Justa. In ker je ne le med izvajalci,

pač tudi med občinstvom bilo (in tudi ne prvič) zelo veliko slovenskih ljudi, bi organizatorji morali, vsaj ob takih priložnostih, najbrž pomisliti tudi na hvalevredno predstavljanje nastopajočih in skladb tudi v slovenščini.

Haydnova skladba, napisana v okviru natečaja za vezno glasbo med pridigarjevo razlago pomena sedmih zadnjih besed Kristusa na križu, je po svoji resni obliki in globoki ekspresivnosti obenem med najlepšimi cerkvenimi skladbami 18. stoletja. Glasbena misel se iz enega dela prenaša v naslednje, začne se z uvodom in konča s kontrastnim »Potresom«. Tokrat smo poleg uvoda in »Potresa« poslušali samo peto (Sitio) in sedmo (In manus tuas) poglavje oziroma stavek. Okrog 40-članski orkester Slovenicum, ki ga sestavljajo izbrani člani Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije iz Ljubljane, je pod vodstvom dirigenta Sofianopula muzicalno s prefinjeno zvočno plemenitostjo in ritmično razčlenjenostjo v ubranosti godal in pihal, tako da je celotna izvedba poustvarila pravo občutje resnosti in čustvene vznemirljivosti obenem.

Cherubinijev Rekvijem v c-molu sodi med vrhunska dela na področju cerkvene glasbe. V svoji oblikovni trdnosti je skladba v sedmih delih prežeta z močnimi čustvenimi vzgibi, dinamičnimi razponi in kontrasti. Spričo blizu 80-članskega, iz treh različnih zborov in torej treh svojskosti sestavljene vokalnega ansambla, je razumljivo, da vse te značilnosti niso mogle priti do polnega izraza, čeprav je zbor izpričal kar precejšnjo zvočno homogenost glasovnih skupin, ki je le v fortisimih težila k razhajanju. Orkester Slovenicum je tudi v tej skladbi potrdil svoje velike izvajalske odlike tako v zvočni polnosti nizkih tonov kot v jasnosti in preciznosti visokih tonov godal, pa nič manj v topli sočnosti pihal in trobil. Dirigent Sofianopulo je maso kakih 120 izvajalcev, kljub občasnim ritmičnim neskladjem, vodil ves čas pregledno in nazorno.

Koncert je vsekakor zadovoljil res številno občinstvo in dolgotrajnim aplavzom so se izvajalci oddolžili še s ponovitvijo kratkega Sanctusa.

JOŽE KOREN

Pisma Franza Kafke

Vsa Kafkova originalna pisma so podpisana samo s siglo, zelo redko so datirana, ne navajajo kraja in tudi kuverte so se izgubile. Zato je naključno odkritje nekaterih Kafkovih pisem skorajda »čudežno«. Gre za devet pisem in 23 razglednic, ki jih je pisatelj napisal med leti 1922 in 1924, to se pravi v zadnjih letih življenja. Čez par dni bo založba Rizzoli objavila te dragocene dokumente, ki govorijo o Kafkovem odnosu z družino in Doro Dymant.

Italijanski mesečnik Sipario objavil dramo Sergeja Verča

IL VANGELO SECONDO GIUDA

Dramma in 14 stazioni
di SERGIO VERČ

Znani italijanski mesečnik Sipario je v svoji zadnji številki objavil v prevodu dramo Sergeja Verča »Evangelij po Judu«. Objava v najbolj razširjeni italijanski gledališki reviji je prav gotovo veliko priznanje za tržaškega dramatika in režiserja

O vplivih Ogleja na predalpski prostor

v zgodovinski razpravi Rajka Bratoža

Že dolgo velja spoznanje, da je področje zgodovine Cerkev v slovenskem zgodovinoisju razmeroma skromno zastopano. Še bolj skromen je v naših zgodovinskih delih delež krščanstva v današnjem slovenskem prostoru pred prihodom Slovanov. Po sodbi uglednega slovenskega zgodovinarja dr. Franceta M. Dolinarja, je bržčas zgodovinarje od tega obdobja odvrčalo predvsem pomanjkanje prvotnih pisanih virov za slovensko ozemlje. Navkljub temu pa je ta »neobdelana ledina« zamakala našega primorskega rojaka dr. Rajka Bratoža (roj. 1952 v Braniku), ki že skoraj deset let predava zgodovino starega veka na ljubljanski Filozofski fakulteti. Svoja raziskovalna prizadevanja je usmeril predvsem na proučevanje zgodovine pozne antike in razvoja zgodnjega krščanstva v slovenskih pokrajinah in njihovi sosesčini.

S tega področja je nastal tudi Bratožev prvi poskus zgodovinske sinteze najzgodnejših obdobij v zgodovini krščanstva na nekdanjem slovenskem ozemlju. Delo z naslovom Krščanstvo v Ogleju in na vzhodnem vplivnem območju oglejske cerkve od začetkov do nastopa verske svobode, je Bratož pred štirimi leti obrnil kot doktorsko disertacijo, še isto leto pa jo je Inštitut za zgodovino cerkve pri Teološki fakulteti v Ljubljani skupaj z Znanstvenim inštitutom Filozofske fakultete objavil v knjižni izdaji kot osmo številko Acta Ecclesiastica Sloveniae.

Tokrat je pred nami njegov tehtni prispevek k boljšemu poznavanju vprašanja vpliva oglejske cerkve na vzhodnoalpski in predalpski prostor od 4. do 8. stoletja. Objavil je prvi del obširne študije, v kateri se je temeljito lotil problematike začetkov širjenja oglejskega vpliva na omenjeni prostor, vpliva na razvoj cerkvene organizacije, vpliva Ogleja na cerkveno arhitekturo in umetnost ter pri širjenju menišstva in asketizma. Celotna študija je te dni izšla v samostojni publikaciji v Zbirki Zgodovinskega časopisa v Ljubljani, ki jo izdajajo Zveza zgodovinskih društev Slovenije, Znanstveni inštitut Filozofske fakultete in Inštitut za zgodovino Cerkev pri ljubljanski Teološki fakulteti.

Že v uvodu svoje študije avtor pojasnjuje zakaj je vprašanje vpliva oglejske cerkve na vzhodnoalpski in predalpski prostor eno najbolj pomembnih v vsej kulturni zgodovini tega ozemlja v pozni antiki in zgodnjem srednjem veku. Če je bil zgodovinski razvoj v tem obdobju zelo razgiban in je bilo 4. stoletje znano kot doba razmeroma stabilnega rimskega cesarstva, je za 5. stoletje značilen izrazit padec latinskega Zahoda. Spremljala so ga občasna pustošenja germanskih ljudstev in Hunov ter postopna krepitev vpliva heleniziranega in po svojem duhu vse bolj vzhodnjakega zgodnjega Bizanca. Medtem ko je zadnje četrtino 6. stoletja spremljal propad antike z izjemno hudimi posle-

dicami za oglejsko cerkev, se Ogleju tudi v 7. stoletju in prvi polovici 8. stoletja, ni godilo nič bolje, saj je bil večkrat na robu preživetja. Po Bratoževih zapisih je prišlo šele v drugi polovici 8. stoletja do ponovne oživitve oglejskega vpliva proti severu in vzhodu, ki pa še zdaleč ni dosegel takega pomena, kot ga je imel v obdobju antike.

Ko piše o začetkih oglejskega vpliva na vzhodnoalpski in predalpski prostor od 4. do 8. stoletja, dr. R. Bratož posebej poudarja, da sega oglejska krščanska skupnost že v 2. stoletje, svojo organizirano obliko pa je dobila najkasneje sredi 3. stoletja. Že v tej zgodnji dobi je bil Oglej pomemben kot izhodišče krščanskega misijona. Poznejše izročilo omenja misijonsko poslanstvo prvih znanih oglejskih škofov. Tako naj bi Mohor širil krščanstvo »v Tergeste in druga mesta«, njegov naslednik Hilarij pa na celotno ozemlje Benečije in Istre. Vendar po Bratoževi sodbi to izročilo temelji na legendi, zato ga zgodovinarji ne morejo preveriti z zanesljivejšimi viri. Navzočnost krščanstva v več beneških in istrskih mestih že v drugi polovici 3. stoletja ali najkasneje v Dioklecijanovi dobi (Parentium, Tergeste, Pola, Patavium, Vicetia, Verona) pa opozarjajo na oglejski vpliv že v tem obdobju. Pri opisu začetkov oglejskega vpliva avtor tudi poudarja, da je postal Oglej v zadnji četrtini 4. stoletja in v prvem desetletju 5. stoletja pomembno središče krščanske književnosti. Po eni strani se je odlikovalo z izvirnostjo in s krajevno barvitostjo, po drugi pa s posredovanjem kulturne, duhovne in literarne ustvarjalnosti Vzhoda zahodni cerkvi.

Posebno mesto v študiji pripada razvoju oglejske cerkvene organizacije, torej Ogleja kot središča krščanstva za vzhodnoalpski in predalpski prostor. Dr. R. Bratož piše, da je bil Oglej od zadnje četrtine 4. stoletja dalje metropolitno središče za Benečijo z Istro, h kateremu je spadalo veliko ozemlje od Gardskega jezera in reke Mincio na zahodu do vključno Emone na vzhodu z mejo na Trojanah in pri kraju Acervo (pri Tičini) med Emono in Trebnjem na Dolenjskem. Na tem ozemlju je bilo okrog dvajset škofijskih sedežev. Navsezadnje se vpliv Ogleja na predalpski in alpski prostor kaže tudi v cerkveni arhitekturi in sploh v cerkveni umetnosti. Za oglejsko zgodnjekrščansko arhitekturo naj bi bili značilni trije elementi: lega cerkve proti vzhodu, nerazčlenjenost osrednjega prostora in posebna ureditev prezbiterija s polkrožno prosto stoječo klopjo kot najbolj značilno sestavino. In čeprav jih srečujemo pri večini poznanih cerkva na vzhodnoalpskem in predalpskem območju, po Bratoževih raziskavah lahko s mnogimi zadržki govorimo o »oglejskoalpski« cerkveni arhitekturi kot prevladujočem slogu na tem ozemlju.

IVAN VIRNIK

Italija želi z uspehom začeti kvalifikacije za SP Z Madžari za zmago

BUDIMPEŠTA — »Točka v Budimpešti ne bi pomenila ne koraka naprej ne nazaj. To ne pomeni, da je treba za zmago neodgovorno napadati. Morali bomo pač ohraniti pobudo.«

Pred današnjo tekmo z Madžarsko v Budimpešti (ob 19. uri) selektor azzurrov Vicini razkriva željo, da bi kvalifikacije za nastop na EP na Švedskem začel z zmago, vendar pa izbira postave dokazuje, da svoje previdnosti ni opustil. V zvezno vrsto je namreč postavil Maročljaja, za katerega sam pravi, da v fazi branjenja nudi več od Bertija. Juventusov igralec naj bi hkrati omogočal De Agostiniju, da se ob odsotnosti Maldinija pogostejše podaja v napad. Vicini še ni odločil, kdo bo pokrival madžarskega napadalca Kipricha, a kaže, da bo to Bergomi.

Madžarski selektor Meszoly o zmagi proti Italiji ne razmišlja, po tihem pa le upa na podvig, čeprav bo njegova ekipa igrala brez libera Pinterja in brez Detarja in Kovacs, ki sta najboljša v zvezni vrsti.

POSTAVI EKIP
MADŽARSKA: Petry, Monos, Garaba, Disztl, Szalma, Limpereger, Kiprich, Kozma, Bognar, Lorincz, K. Kovacs. 12 Avzel, 13 Keller, 14 Fodd, 15 Urbanyi, 16 Brec-kaust.

ITALIJA: Zenga, Bergomi, De Agostini, Baresi, Ferri, Marocchi, Donadoni, De Napoli, Schillaci, Giannini, Baggio. 12 Tacconi, 13 Francini ali Crippa, 14 Ferrara, 15 Berti, 16 Serena.

SODNIK: Bo Karlsson (Švedska).

PREOSTALI DANAŠNJI SPORED
Skupina 2: Romunija - Bolgarija; Škotska - Švica.

Skupina 4: Severna Irska - Danska.

Skupina 5: Welles - Beglija.

Skupina 6: Portugalska - Nizozemska.

Skupina 7: Anglija - Poljska in Irska - Turčija.

Umrl je Nini Varglien

V starosti 79 let je včeraj v bolnišnici na Katinari umrl nekdanji nogometaš Nini Varglien. V začetku 30. let je Varglien prestopil v vrste Juventusa, s kate-

rim je od leta 1930 do leta 1935 petkrat zapored osvojil naslov prvaka. Z reprezentanco je odigral tri tekme: 1936. leta z Nemčijo, 1938. leta s ČSSR in 1939. leta s Švico.

Finale EP under 21

Malo upanj za Jugoslavijo

S pričetkom ob 17. uri bo danes v Sineropolju povratna finalna tekma za naslov nogometnega evropskega prvaka under 21 med Sovjetsko zvezo in Jugoslavijo. V prvi tekmi so Sovjeti nepričakovano s 4:2 zmagali sredi Sarajeva in si pripravili odlično izhodišče za končno slavo. Danes bodo skušali plavi poskrbeti za preobrat, a jim ne bo lahko. S trenerjem Cabrinovićem je v SZ odpotovalo samo 15 nogotesev, šuke in Mihajlovič sta namreč poškodovana, a vprašljiv je tudi nastop Bobana. V postavo pa se bo vrnil mladi as Prosinček, ki ga v Sarajevu zaradi diskvalifikacije ni bilo.

Partija za infarkt!

NEW YORK — Partija za infarkt! Tako so poznavalci ocenili tretjo partijo dvoboja za svetovni šahovski prestol med Karpovom (bele figure) in Kasparovom, ki je bila včeraj prekinjena v 41. potezi.

Že po 9. potezi kraljeve indijske obrambe je v dvorani in v štabu obeh šahistov zavladala prava panika. Položaj na šahovnici je bil povsem zmeden in očitno je bilo, da bosta prvaki in izzivalec odigrala partijo, kakršno ni doslej odigral še nihče.

Prve analize po prekinitvi niso razčistile položaja. Prvi vtis je bil, da ima Karpov s kvaliteto več določeno prednost, vendar pa so velemejstri prišli do zaključka, da so Kasparovi kmetje na kraljevem krilu zelo nevarni.

Naposled so se skoraj vsi strinjali, da ima Kasparov simbolično prednost, a da zaradi maloštevilnega materiala na šahovnici Karpov ni bistveno ogrožen.

Vsekakor so v nadaljevanju možna presenečenja.

Stefanel doma z zadnjevrščeno ekipo Firenze

Obeti za 3. zmago

Po pomembni zmagi v Vareseju bodo košarkarji Stefanela vnovič na igrišču že drevi ob 20.30. Gostili bodo moštvo Firenze, ki je po štirih kolih skupaj z Napolijem še brez točk. Po težkem začetku ponuja torej kolektar Tržčanom v 5. kolu lažjega nasprotnika, vendar pa zna prav to Tanjevičevim fantom bolj škodovati kot koristiti. V soboto (zaradi TV prenosa) bo Stefanel gostil še Phonolo iz Caserte.

DREVIŠNJI SPORED A-1 LIGE: Ranger - Scavolini; Clear - Messaggero; Phonola - Filanto; Knorr - Napoli; Torino - Sidisi; Livorno - Benetton; Philips - Panasonic; Stefanel - Firenze.

SPORED A-2 LIGE: Teorema - Fernet; Kleenex - Desio; Emmezeta - Livorno; Telemarket - Glaxo; Banco - Aprimatic; Cremona - Venezia; Ticino - Lotus; Birra Messina - Fabriano.

Švicarju Gianettiju

dirka Milan - Torino

TORINO — Švicar Mauro Gianetti je zmagovalec 76. dirke od Milana do Torina, na kateri se je Italijan Giuseppe

pe Saronni poslovil od aktivnega kolesarstva s 195 zmagami v 14 letih.

Zdaj vodi Sainz

PERUGIA — Cilj 2. etape rallyja po Sanremu, ki šteje kot deveta dirka za SP, je bil v Perugii. Z vrha lestvice je Sainz na toyoti spodrinil Italijana Biasiona na lancia, ki je med posebnno vožnjo polomil polosovino. Iz proge je zavozil tudi Auriol. Izgubil je 30".

Začasni vrstni red po 2. etapi: Sainz (toyota celica) 4.26'40"; Kankkunnen (lancia delta) 1'15; Biasion (lanica martini) 1'18"; Auriol (lanica martini) 1'37".

Becker bližji Edbergu

HAMBURG — Na najnovejši teniški jakostni lestvici ATP Nemec Boris Becker za vodilnim Edbergom zasotaja samo za 315 točk.

Lestvica: Edberg (Šve.) 3.436; Becker (ZRN) 3.121; Lendl (ČSFR) 2.712; Agassi (ZDA) 2.129; Sampras (ZDA) 1.718; Gomez (Ekv.) 1.698; Muster (Av.) 1.625; E. Sanchez (Sp.) 1.512; Gilbert (ZDA) 1.416; McEnroe (ZDA) 1.390.

Jutri v Braziliji začetek 11. SP v odbojki

Velasco: »Favorit je reprezentanca Kube«

Jutri se bo v Braziliji začelo 11. svetovno odbojgarsko prvenstvo za moške. V dosednji zgodovini prvenstva je vse do pred štirimi leti v Franciji prevladovala Evropa, takrat pa je prvič osvojila naslov reprezentanca ZDA.

Leta 1949 in tri leta kasneje je bila najboljša SZ, nato je v Parizu leta 1956 zmagala reprezentanca ČSFR, Sovjeti pa so bili spet najboljši leta 1960 in 1964. Na domačem SP v Pragi (1968) so češkoslovaški odbojkarji vdrugič slavili zmago, a štiri leta kasneje so naslov prepustili zdaj že bivši NDR.

Po olimpijskem zmagoslavju v Montrealu je Poljska bila še svetovni prvak v Mehiki leta 1974. Pred pariškim prvenstvom pa je še dvakrat zapored zmagala SZ. Zanimivo je, da je odbojko izumil Američan W.G. Morgan leta 1895, a njegovi rojaki so bili prvič prvaki šelo po 91 letih.

Varovanci trenerja Doug Bella so pred tem že bili tudi olimpijski prvaki v Los Angelesu (1984), a ta kolajna ni imela pravega leska, ker na teh igrah ni bilo vzhodnih držav. Do obračuna med ZDA in SZ je tako prišlo šele leta 1986, potem, ko so se ameriški odbojgarski reprezentanti za veliki dvoboj neprekinjeno pripravljali sedem let, saj so s skupno vadbo pričeli leto pred OI v Moskvi, ki pa se jih zaradi bojkota niso udeležili.

Z osvojitvijo zlate kolajne se na OI v Seulu se je ciklus uspehov odbojkarjev iz ZDA končal, saj ni sedanja reprezentanca niti blede senca šesterke, ki so jo sestavljali Kiraly in tovariši.

Od svetovnega prvenstva leta 1986 v Parizu sme na sklepem delu prvenstva nastopati največ 16 reprezehtanc, med temi je letos seveda tudi Italija, ki je evropski prvak. Bržkone spadajo azzurri med ožje favoriti za naslov svetovnega prvaka, saj razpolaga argentinski trener Julio Velasco z odlično šesterko. Italijani so v skupini s Kamerunom, Bolgarijo in velikim favoritom za končno zmago Kubo, iz predtekmovalne skupine pa se v nadaljnji del vrstila dve ekipi.

Malo preden se je odpravljal v Brazilijo, nam je uspelo po telefonu zaslediti trenerja Velasca, ki nam je dal sledečo izjavo:

»Za nastop v Braziliji smo se odlično pripravili. Udarna postava iz evropskega prvenstva je imela po play offu 40 dni počitka in mislim, da je igralcem aktivni odmor zelo koristil. Zma-

gali smo na turnirju World League brez najboljših, se pravi brez Luchette, Zorzija, Gardinija, Cantagallija, Bernardija in Tofolija. Najboljši smo bili tudi na igrah Dobre volje v Seattlu. To kaže, da so napredovali tudi tisti, ki niso člani standardne postave.

Velik favorit za končno zmago je Kuba, ki ima odlično šesterko z Despaignom na čelu. Ta igralec je trenutno najboljši tolkač na svetu. V preteklosti so bili Kubanci zelo močni v napadu, sedanja reprezentanca pa ima zelo dober sprejem in blok, izvrstno se tudi brani. Pozabiti ne gre niti na Brazilce, ki bodo igali pred temperamentnimi domačimi gledalci, na njihove južne sosedes Argentine, na vedno odlične in nevarne odbojkarje SZ, s katerimi dela spet prekaljeni strateg Platonov. Nevarni znata biti tudi Nizozemska in Švedska. V naši skupini je še sila neugodna Bolgarija, ki posebej na velikih tekmovanjih vselej dobro igra. Na vseh dosedanjih nastopih smo le preverjali moči in seveda nekaj je bilo tudi taktiziranja. Od četrta (jutri op. ur.) do 28. oktobra pa bo potrebno odkriti vse karte. Na tako velikem tekmovanju kot je SP lahko pride do velikih presenečenj oziroma razočaranj.«

G. FURLANIČ

naši nogometaši v mladinskih prvenstvih - naši nogometaši v mladinskih prvenstvih

UNDER 18

PRIMORJE - OPICINA 1:0 (0:0)

STRELEC: Vidonis.

PRIMORJE: Fabris, Battigelli, Pec, Štolfa, Praselli, Štoka, Zeri, Križman (Košuta), Vidonis, Škabar, Gherardi (Tavčar). »Rdeče-rumeni« so tesno, a zasluženo slavili. Proti Opicini so pokazali svojo glavno moč - to je borbenost. Po prvem polčasu, ko so brezuspešno napadali, so v drugem začeli še odločnejše in že po treh minutah povedli. Štoka je krasno podal v kazenski prostor Vidonisu, ki je z neubranljivim strelom zatresel mrežo. Tudi po vodstvu so Prosečani obdržali pobudo, tako da je bil Fabris brez pravega dela.

Omenili bi predvsem izrednega Battigellija, vendar so vsi dokazali, da se s trdim delom na treningih lahko marsikaj doseže. (Dimitrij)

DOMIO - BREG 2:1 (0:0)

STRELEC ZA BREG: Buzzi

BREG: Giglifano, Azzano, Štefančič, Ota, Zupin, Luisa, Crissani (Ierco), Rocchetti, Buzzi, Sancin, Bandi (Majovsky), Martini.

Glavni protagonist sobotne tekme je bil brez dvoma sodnik. Že po petnajstih minutah je izključil domačega branilca, najmanjši dotik med nasprotnima igralcema je bil prekršek. Vse to je seveda škodovalo igri obeh ekip. Moštvi sta si bili enakovredni, vsekakor pa so imeli Brežani nekaj več priložnosti za zadetek, z Luiso, Crissanijem in Sancinom. V tretji minuti drugega polčasa so gostje povedli. Bandi je z levega krila podal v sredino kazenskega prostora, kjer je Crissoni posredoval žogo Buzziju, ki je sam pred vratarjem z glavo realiziral. Toda nasprotnik je dve minuti kasneje izenačil iz prostega strela. Sodnik je nato izključil Luiso, tako da sta si bili ekipi ponovno enakovredni. Nekaj minut kasneje je sodnik dosodil enajstmetrovko v korist Domia, a vratar Gigli Fanò jo je ubranil. V trideseti minuti je sodnik izključil še dva domača igralca, a Brežani niso uspeli izkoristiti prednosti. Tudi Zupin je nekaj minut pred koncem tekme zapustil igrišče zaradi izključitve. Ko je kazalo, da bo tekme konec, pa so domačini ponovno iz prostega strela realizirali in tako zmagali. Med posamezniki bi torkat pohvalili Azzano in Bandija. (E. B.)

OSTALI IZIDI: Chiarbola - Azzurra 8:1; Montebello - Olimpia 2:1; Fortitudo - Campanelle 2:1; Costalunga - SNS Caffè 1:0; Edile Adriatica - Muggesana 0:0.

LESTVICA: Fortitudo 6, Muggesana 5, Chiarbola in Domio 4, Breg, Primorje in Montebello 3; Olimpia, Campanelle, Costalunga, Opicina in Edile Adriatica 2, NSN Caffè 1, Azzurra 0.

NARAŠČAJNIKI

ZARJA ADRIAIMPEX - DON BOSCO 2:4 (1:2)

STRELCA ZA ZARJO: Dilica (11-metrovka) in Vremec.

ZARJA ADRIAIMPEX: Beoni, Savron, Carli, Doz, Castellano, Rencelj, Passanisi (v 30. min. d.p. Kariš), Vremec, Moreu (v 30. min. d.p. Nacson), Dilica, Plehan, Sai. Kljub številnim priložnostim za gol je vodilna Zarja izgubila proti zadnjevrščeni ekipi Don Bosca, toda sodnik je našim krepko prekrizal račune.

V 16. min. so gostje povedli. Zarjani pa so z Dilico po strelu iz 11-metrov remizirali. Igra se je delno umirila in Bazovci so imeli takoj zatem dve lepi priložnosti s Passanisijem in Moreum, vendar jih niso znali izkoristiti. V 34. min. so igralci Don Bosca povedli. Kmalu za tem in sicer v 35. min. je sodnik pokazal Carliju rdeči karton.

Drugi polčas se je začel z golom Zarjinega igralca Vremca. V 20. min. je sodnik razveljavil gol domačinov, v 22. min. pa je najprej razveljavil gol gostov in po kraješem pomisleku zadetek naposled priznal. Odtlej so bili domačini živčni in deset minut pred koncem je sodnik predčasno poslal v slačnico Dilico. Gostje pa so še enkrat dosegli gol v nedovoljenem položaju. (Rest)

BREG - OLIMPIA 0:3 (0:1)

BREG: Rapotec, Kalc, Strain, Lavrica, Reja, Švab, Čuk, Gropazzi, Mauri, Pavletič, Švara.

Brežani so žal izgubili na domačem igrišču izgubili, čeprav so prvi polčas dobro igrali, v drugem polčasu pa so jih boljše gostje povsem nadigrali. V prvem delu se je igra odvijala predvsem na sredini igrišča. Ne eni ne drugi niso vztrajno prodirali do nasprotnikovih vrat. Ob koncu prvega polčasa pa so gostje le povedli po odbitem strelu vratarja Rapotca.

V drugem polčasu so Brežani povsem odpovedali. Olimpia je prevzela pobudo, podvojila in dosegla še tretji gol, potem ko je Kalc predčasno odšel z igrišča. (Luka)

CGS - PRIMORJE 9:0 (2:0)

PRIMORJE: Franz, Puntar, A. Pahor, Savi, Gherbassi, Digovich, Emili, Natalicchio, Zacchigna, Sardoč, K. Pahor, Bembich.

V prvem polčasu so naši bili precej enakovredni gostiteljem. Po prvem голу, ki je bil v off-sideju, so se naši podali v napad in prešli drugi zadetek, ki je pomenil pravi polom za primorjaše. »Rdeče-rumeni« so v drugem delu stopili na igrišče zelo koncentrirani in prvih deset minut so stisnili nasprotnika v obrambo. Nato se je začela serija protinapadov do-

mačinov, ki so prodirali v kazenski prostor, ne da bi se jim Prosečani upirali.

OSTALI IZIDI: Vivai Busà - Campanelle 4:0; S. Andrea - Chiarbola 1:1; Portuale - Zaula 1:4; Fortitudo - Opicina 2:1; Domio - Costalunga 0:1.

LESTVICA: Vivai Busà 7, CGS in Costalunga 6, Zarja Adriaimpex, Chiarbola, Olimpia in Fortitudo 5, S. Andrea in Zaula 4, Domio, Opicina in Don Bosco 2, Breg, Portuale in Campanelle 1, Primorje 0.

ZAČETNIKI

ESPERIA - PRIMORJE 0:2 (0:1)

STRELCA: Lovrenčič, Šušteršič.

PRIMORJE: Husu, Sardo, Mugliani, Braini, Šušteršič, Bukavec, Šemec, Bergagna, Pertot, Furlan, Lovrečič, Gruđen, Milič, Spinazzola, Picciulin.

Naši so proti šibkemu nasprotniku takoj pritisljeni in v prvih desetih minutah imeli še tri odlične priložnosti. Takoj za tem pa so dosegli prvi zadetek. Lovrečič je po osebni akciji ugnal vratarja s točnim srelom. V nadaljevanju so naši imeli veliko priložnosti. Uspelo pa jim je konkretizirati le no. Šušteršič je v gužvi razrešil položaj s točnim strelom. Pohvalo zaslužijo Šušteršič, Lovrečič, Šemec in Braini.

NAJMLAJŠI

SKUPINA C

ZARJA ADRIAIMPEX - CAMPANELLE 1:2 (0:2)

ZARJA ADRIAIMPEX: Poropat, Ražman, Caenazzo, Grgič, Cocevari, Possega, Gregori, Domio, Jurincic, Kocman, Balbi, Bellafontana.

Najmlajši Zarje Adriaimpex so tokrat povsem razočarali, predvsem glede prikazane igre. Gostje so od vsega začetka bolje igrali in tudi zasluženo povedli.

V drugem polčasu so zarjani igrali bolj zbrano in kmalu dosegli zadetek. V nadaljevanju pa jim ni uspelo izenačiti, kljub poztvovnalni igri.

OSTALA IZIDA: Don Bosco - CUS 0:6, Supercaffè - Esperia 5:0, počitek: Opicina.

LESTVICA: CGS in Campanelle 6; Supercaffè in Zarja Adriaimpex 4, Opicina in Don Bosco 2, Esperia 0.

NA GORIŠKEM

NARAŠČAJNIKI

JUVENTINA - CORNO 1:0 (1:0)

STRELEC: David Gergolet

JUVENTINA: Peric, Florenin, Marvin, Marko Peteani, Peršolja, Marusič, Kobal,

Marino Peteani, Ferfolja (Loruss), Gergolet, Bais; (Todde, Scimone).

Čeprav brez dveh standardnih igralcev je Juventina zabeležila drugo prvenstveno zmago. Domačini so v začetku srečanja prijeli hitro vajo igr v roke in večkrat ogrožali nasprotnikovo mrežo. Med tako akcijo so prešli z Davidom Gergoletom v vodstvo, ko je z močnim strelom izven kazenskega prostora premagal nasprotnikovega vratarja. Kljub terenski premoči niso naši nogometaši v drugem polčasu uspeli doseči še drugega zadetka. (A. F.)

IZIDI 3. KOLA: Lucinico - Staranzano 2:2 (nadoknadena tekma), Cormonese - San Nazario 0:0, Aris S. Polo - Gradese 1:1, Azzurra - Natisone 4:7, Staranzano - JUVENTINA 1:0, Corno - Lucinico 0:0, Muggesana - San Michele 1:0, počivala je Pro Gorizia.

LESTVICA: Aris S. Polo in Staranzano 5, Gradese, S. Nazario, Muggesana in Lucinico 3, San Sergio, Pro Gorizia, Natisone, JUVENTINA, San Michele in Corno 2, Azzurra in Cormonese 1.

NAJMLAJŠI

SANROCCHESSE - JUVENTINA 0:7 (0:5)

STRELCI: P. Gergolet 5, Zanier, Černigoj.

JUVENTINA: Pavio, Mažgon, Subani, Ambrosi, Trampus, Zanier, Gallo, P. Gergolet, Scimone, A. Gergolet, Černigoj, Pisk, Rassu.

V začetku tekme je trener taktično spremenil položaje na igrišču, in sicer je postavil na mesto Scimoneja Subanija, a to ni bilo ravnokar najboljšje in zato je igralce hitro zamenjal. Po zamenjavi je prišel prvi gol in hitro so prišli še štirje drugi. V drugem polčasu je Juventina močno popustila, in Sanrocchese je imela dve dobri priložnosti, od katerih eno na enajstmetrovki, a vratar Juventine je žogo ubranil. Zanier je na prostem strelu izvršil še šestni gol. Zadnji gol so najmlajši Juventine dali prav v zadnji minuti in tekma se je končala z izidom 7:0. Prihodnjo soboto, 20. t. m., bo v Doberdoubu tekma Juventina - Azzurra. (A. G.)

IZIDI 3. KOLA: Mossa - Pro Farra 0:2, Natisone - I.S. Marco B 0:1 (nadoknadeni tekmi), Corno - Azzurra 0:2, Isontina - Sanrocchese 2:2, JUVENTINA - Pro Romans 1:1, I.S. Marco B - Lucinico 1:1, Pro Farra - Natisone 1:2, počival je Mossa.

LESTVICA: JUVENTINA in Pro Romans 5, I.S. Marco B 4, Sanrocchese in Azzurra 3, Pro Farra, Isontina, Lucinico in Natisone 2, Mossa in Corno 1.

ZAČETNIKI

SOVODNJE - CORNO 1:0 (0:0)

STRELEC: avtgoal.

SOVODNJE: Pelegrin, Ožbot, Pahor, E. in V. Petejan, Gorjan, Mažgon, Deve-

tak, Prinčič, Černic, Florenin, Peric, Morro, Tartaglia, Marusič.

V četrtem kolu prvenstva začetnikov so mladi Sovodenjci dosegli svojo prvo prvenstveno zmago. Sovodenjci so bili vso tekmo boljši in si zmago tudi zaslužili, pa čeprav je do te prišlo dokaj nenavadno in sicer s pomočjo avtgola. Zmaga pa je le zmaga in je vsekakor dobrodošla. Pri tem je upati, da se je našemu moštvu odprlo in da je le prvi uspeh, ki mu bodo sledili še številni drugi. (I. P.)

IZIDI 3. KOLA: Medea - Isontina 1:2, Sanrocchese - Azzurra 5:0 (nadoknadeni tekmi), Cormonese B - I.S. Marco A 0:1, Azzurra - SOVODNJE 1:1, Corno - Sanrocchese 0:4, Isontina - Sagrado 12:0, Natisone - Medea 0:1, Pro Romans - Lucinico 0:3, I.S. Marco B - Mossa 1:4, počivala je Cormonese A.

LESTVICA: Sanrocchese 6, Isontina in Lucinico 5, Cormonese A in I.S. Marco A 4, Azzurra, Corno, Medea in Mossa 3, Natisone in SOVODNJE 2, Cormonese B in Pro Romans 1, I.S. Marco B in Sagrado 0.

CICIBANI

MLADOST - REAL ISONZO 2:0 (1:0)

STRELCA: Sergio in D. Ferletič.

MLADOST: Sergio, Jarc, Jelen, D. in M. Ferletič, Bruni, Bagon, Frandolič, Todde.

Tekma je bila na dopadljivi ravni, ker so se nogometaši Mladosti borili proti enakovrednim nasprotnikom in so dokazali, da sodijo letos med ožji krog favoritov. V tej tekmi sta se posebno izkazala Boris Jelen in Andrea Sergio, ki je bil tudi strellec prvega gola. (D. F.)

LUCINICO - SOVODNJE 2:1 (2:0)

STRELEC: Marko Florenin.

SOVODNJE: Prinčič, Boškini, Pavšič (Demartini), Devetak, B. Cotič, Florenin, Faganel (Radinja).

V zanimivi tekmi so cicibani Sovodenj spet zapustili igrišče kot poraženci. V prvem polčasu so bili domači cicibani boljši in so dosegli dva zadetka. Sovodenjci pa so delovali nesigurno, posebej v obrambi. V nadaljevanju se je nekajkrat izkazal vratar Boris Prinčič, Florenin pa je uspel doseči tudi lep zadetek, toda izenačiti našim mladim nogometašem pa le ni uspelo (E. Č.)

IZIDI 2. KOLA: Borgo S. Anna - Audax 6:0, Pro Gorizia - Cormonese A 0:7, Lucinico - Azzurra 8:3, SOVODNJE - Itala S. Marco 9:0, Sanrocchese - Isontina B n.o.

LESTVICA: Lucinico in Cormonese A 4, Sanrocchese, Isontina B, SOVODNJE, Azzurra in Borgo S. Anna 2, Audax, Pro Gorizia in I.S. Marco B 0.

Pogled v prihodnost in polemične note na ponedeljkovem 31. občnem zboru tržaškega združenja ŠZ Bor v 90. leta brez predsednika Raceta

Arh. Mitja Race je po 12 letih zapustil mesto predsednika izvršnega odbora Športnega združenja Bor v Trstu. To je navzven najbolj viden »rezultat« ponedeljkovega občnega zbora svetoivanskega Združenja, sedaj že bivši predsednik pa se je odločil za ta korak, da bi omogočil pomladitev in prenovo vodilne strukture Bora, ker Združenje »potrebuje svežih, mlajših sil, ki bi mu prinesle novega poleta pri vodenju in načrtovanju društvenih dejavnosti,« kot je sam omenil ob zaključku 14 tipkanih strani dolgega predsedniškega poročila.

Racetovo poročilo delegatom desetih klubov, društev oziroma sekcij, ki delujejo v Borovem okviru, in gostom na 31. občnem zboru ŠZ Bor je bilo vse prej kot nekakšen predsedniški labodji sprev. In to ne toliko, ker je predsednik pred volitvami novega odbora ponovil, da se iz društva ne umika in da bo še vedno ostal borovec, pač pa predvsem zaradi tez in argumentov, ki jih je iznesel v poročilu. V njih je že nakazan vpogled v prihodnost Združenja, tako glede internega razvoja, kot tudi glede možnega razvoja odnosov z drugimi športnimi društvi in organizacijami. Po tistem, kar smo oziroma nismo slišali v ponedeljek, kaže, da bo interni razvoj društva lažje, brez večjih ovir zakorakal svojo pot kot pa tisti »zunanji«. Delegati namreč v razpravi sploh niso črhili besedice, kar je — vsaj za zunanjega opazovalca — znak, da se povsem strinjajo s povedanim in napovedanim.

Drugače je bilo z odnosi z drugimi društvi in športnimi organizacijami. Nobena novost ni, da v nekaterih primerih ti odnosi oziroma sodelovanje niso rožnati. Race je na občnem zboru to jasno povedal, brez dlak na jeziku, in dobil od zainteresiranih gostov tudi podoben odgovor — brez dlak na jeziku. A o tem pozneje...

Športno združenje Bor je stopilo v četrto desetletje neprekinjenega delovanja v sestavi, ki jo je predsednik Mitja Race takole razčlenil: »V okviru Združenja deluje 10 klubov oziroma

Posnetek s ponedeljkovega 31. občnega zbora SZ Bor

(Foto Križmančič)

sekcij (Športna šola Trst, rekreacija, Gimnastični odsek, Odbojarsko društvo Bor, košarkarski klub Bor, Košarkarski klub Cicibona, Atletski klub Bor, Plavalni klub Bor, Nogometni klub Bor, Namizno-teniški klub Bor), v katerih se udeležuje že skoraj 1.000 aktivnih tekmovalcev in vadečih ljudi, za katere skrbi 41 vadiateljev oziroma trenerjev s skupno 75 odborniki-organizatorji in upravno-vzdrževalno osebje. Naš kolektiv šteje tako 1130 oseb in je s tem največje zamejsko društvo nasploh ter ob šoli tudi največja zamejska mladinska postojanka. Tak razmah je bil po Racetovih besedah sad premišljenih izbir, ki so temeljile na razširitvi ponudbe, povezavi s šolskimi institucijami, stalni skrbi za vključevanje kvalificiranih kadrov najrazličnejših profilov, predvsem pa vzgoji lastnega trenerskega kadra ter težnji, da bo šport v najširšem pomenu besede postal enakopraven subjekt v naši zamejski stvarnosti.

Ob takem razmahu so se stroški neizogibno povečali, vadbni prostori pa so postali vse tesnejši. Prav pomanjkanje vadbni prostorov je po Racetovem mnenju poglobilni problem, ki tare delovanje Združenja. Realizacija novega športnega centra pri Sv. Ivanu je še daleč in sedanja generacija športnikov še ne more računati z njim, pa čeprav so bili idejni načrti že izdelani. Združenje je razmišljalo o manjši funkcionalni telovadnici, o prekritju balona z montažno panelasto kritino: »Z vsemi temi predlogi smo seznanili tudi dejavnike, ki bi nam po našem mnenju lahko pomagali, vendar do danes še nimamo jasnega odgovora, oziroma zagotovila,« je seznanil Race delegate na občnem zboru.

V zadnjem obdobju se je SZ Bor v največji meri posvečalo notranjim pro-

blemom, ki pa niso bili vselej le organizacijskega in praktičnega značaja, ampak začenjajo biti — po mnenju predsednika Raceta — danes odločilni za ves obstoj naše narodnostne skupnosti. »Upad rojstev, ki že danes neusmiljeno redči število otrok v naših vrtcih in šolah, bo že v kratkem opazen tudi v našem društvu, kajti te ustanove so osnovni vir dotoka novega članstva. V ilustracijo bi povedal, da se je v dvanajstih letih, odkar deluje naša Športna šola, število otrok, ki obiskujejo naše osnovne šole v mestu Trst razpolovilo in je sedaj v devetih mesnih šolah le še 241 učenec, kar je dokaj skromen rezervoar novega naraščanja. Če pa bomo želeli obstati tu, kjer smo, se bo potrebno prilagoditi novemu stanju, kar bo tudi ena izmed izredno važnih nalog novega Borovega vodstva,« je opozoril Mitja Race.

SZ Bor je pred leti začelo z decentralizacijo delovanja, ki je prav v zadnjem obdobju prešla na pot hitrejša realizacije. Tako je sedaj šest klubov oziroma društev upravno, organizacijsko in finančno povsem samostojnih.

Ob prehodu na decentralizirano delovanje so se v zadnjem obdobju pokazale nekatere pomanjkljivosti (1. potreba po večjem številu športnih delavcev s posebnim strokovnim profilom za organizacijsko-upravna, finančna in davčna vprašanja; 2. simptomi upadanja zavesti o pripadnosti k skupni krovni organizaciji), o katerih so v sklopu združenja mnogo razpravljali, zaenkrat pa ni prišlo do konkretnih zaključkov in rešitev.

Predsednik Race se je zatem podrobneje zaustavil pri uspehih in specifikah vsakega posameznega kluba, društva in sekcije, ki je včlanjeno v

Združenje, o čemer je bil že podrobno govor na občnih zborih teh društev.

O tem, kolikšno je bilo delovanje SZ Bor v minulem poslovnem obdobju, najlepše pove podatek o skoraj polmiliardnih izdatkih. Združenje je dovolj detajlno že definiralo finančni načrt, ki bi moral vsem članicam mogočiti skromno, toda redno delovanje v novi športni sezoni, obenem pa mu je — ob nesebični pomoči KK Bor — uspelo sanirati dolg.

Toliko je Race povedal o internih vprašanjih SZ Bor. O delovanju »navzven« je Race povedal, da je imelo Združenje stike s krovnimi organizacijama kot sta SKGZ in ZSSDI, s političnimi strankami, v katerih so zastopani tudi Slovenci, katerim je v zvezi s točkami vladnega zakonskega osnutka ministra Maccanica, ki se tičejo delovanja slovenskih organizacij v mestnem središču, posredovalo predloge, ki jih je izoblikovalo skupaj s TKP Sireno, SPDT in Primotor klubom. Obnovilo je nadalje stike s pobratenim društvom Slovan iz Ljubljane, s katerim je skupno pripravilo sporočilo novi slovenski vladi in našim domačim dejavnikom, v katerem je izrazilo potrebo po večji uveljavitvi športa v družbenem življenju na obeh straneh meje.

Zatem se je Mitja Race obregnil ob zamejsko krovno športno organizacijo in Odbor za telesno kulturo pri SKGZ. »Po večletnem nedelu je bil na podlagi zadnjega občnega zbora obnovljen Odbor za telesno kulturo pri SKGZ, žal pa, vsaj po naši presoji, zasedba tega odbora ne daje najboljših garancij, da bo odbor učinkovito deloval in vnesel novega duha v našo športno sfero, saj ga sestavlja tri četrtine odbornikov današnjega ZSSDI. Vedno bolj smo prepričani, da potrebuje ZSSDI temeljito vsebinsko prenovu, nekaj napotkov v zvezi s tem je bilo danih že na goriškem posvetu o telesni kulturi in pa na 20. rednem občnem zboru te organizacije. Vse svoje predloge smo tudi posredovali tajniku SKGZ in predsedniku OTK Pri SKGZ. Za bodočnost si želimo, da bi lahko vzpostavili dobre odnose tudi s tistimi slovenskimi športnimi društvi, s katerimi do sedaj nismo uspeli najti skupnega jezika; vzroki za to so najbrž večkrat na obeh straneh.«

Tako je menil Mitja Race v svojem predsedniškem poročilu o odnosih z drugimi športnimi organizacijami in društvi. Odgovor na gornje stavke je bil takojšen. Tako je predsednik ZSSDI Odo Kalan v svojem pozdravu občnemu zboru poudaril, da se z zaključki predsednika ne more strinjati. Glede krize v odnosih med ZSSDI in SZ Bor je dejal, da je krivda na obeh straneh. Bor je pomembno društvo, ZSSDI pa združuje nad 40 naših društev in tudi najmanjše od njih je sila pomembno. »Vse je treba braniti in obraniti,« je poudaril, in napovedal, da bo čez nekaj mesecev dobilo ZSSDI

nov odbor, morda bo takrat prišlo do novega sodelovanja med obema združenjema.

Predsednik Odbora za telesno kulturo pri SKGZ Ivan Peterlin je v svojem pozdravu najprej naglasil, da velikih uspehov Bora ne odkrivamo danes, prav pa je, da se »lotimo težjih problemov«. Prvi tak »problem« so vadbni prostori. Upoštevajoč, da je Stadion 1. maja, (»slovenska telesno-kulturna institucija«), premajhen, je iznesel vsekakor dvome okrog vsebinske zasnove športnega centra, ki naj bi zrastle ob njem. »Naše telesne kulture ne gre zaobjeti le v neko veliko športno središče pri Sv. Ivanu, ker bi le-to privabilo mladino tudi iz predmestja in vasi, s tem pa bi »izpraznilo« našo okolico,« je menil Peterlin, ki se je nato lotil vprašanja vključevanja neslovenskih športnikov v slovenske vrste (apeliral je, naj SZ Bor čuva in pazi, da ohrani svoj slovenski predznak) in vprašanja odnosov med športnimi društvi in drugimi organizacijami. V tem pogledu po Peterlinovem mnenju »ni vse dobro: dialoga pravzaprav ni, stališča so radikalizirana, nič se ne premakne. Kreganje kot krešenje mnenj ni napačen pojav, bojim pa se, da prehajamo že v fazo molka, pretrganja odnosov, ko začne vsak hoditi po svoji poti. Tega si ne moremo privoščiti,« je opozoril Peterlin, ki je ob koncu svojega pozdrava napovedal, da snuje Odbor za telesno kulturo pri SKGZ nove teze o naši telesni kulturi in upa, da bo imel pri tem v SZ Bor dobrega sogovornika na tem področju.

Predsednik SZ Jadran Edi Kraus je govoril o »sodelovanju« med Jadranom in KK Bor. »Ko sem pred petimi leti prevzel mesto predsednika Jadrana, sem si z odborom zadal za cilj, da bi zgladili odnose z vsemi matičnimi društvi. To nam je uspelo z vsemi, le z vami ne: sodelovanje s SZ Bor je slabo, nezaupljivo in rekel bi tudi neko- rektno,« je ocenil Kraus, ki je ob koncu apeliral, da bi z novim odborom to sodelovanje končno steklo in da bi se medsebojni odnosi zgladili v skupno korist.

Pokrajinska svetovalka KPI Nives Košuta je omenila možnosti, ki jih lahko društvom nudi napovedana decentralizacija pristojnosti javnih uprav. Do junija letos bo morala vsaka javna uprava izdelati tozadevni statut, ki bo moral vsebovati vse dejavnike, ki delujejo na njenem teritoriju, te stvarnosti pa bodo morale nato imeti v družbi svojo težo.

Po pozdravu tajnika SPDT Ervina Gombača in predsednika Sokola Pavla Vidonija se je Ogla Ban v imenu »telovadk tretje mladosti« zahvalila Boru, ker jim omogoča telovadbo, ki jih ohranja, in to precej mladostne. »Dovolj je, da pogledate mene, pa se boste prepričali, da je tako,« je hudomušno zaključila, in požela najdaljši aplavz 31. občnega zbora SZ Bor.

M. K.

Državno namiznoteniško prvenstvo v Piacenzi Krasu drugo mesto ekipno

Pet Krasovih predstavnikov, ki so se udeležili vsedržavnega turnirja tretjekategorikov v Piacenzi, so dosegli drugo mesto ekipno, to je v seštevku posameznih uvrstitev in uvrstitev tekmovalca dvojic.

Poglejmo najprej uvrstitve v Krasovi ženski vrsti. Tanja Ravbar (19. na državni lestvici v 3. kategoriji) je bila zmagovalka turnirja. V igri posameznice je borbena odigrala 21 setov (igralo se je na tri dobljene sete) in po vrsti odpravila nasprotnice: Alippijevo, De Luganovo, v četrtfinalu Brunovo (na lestvicah 6.), v polfinalu se je srečala z Lodijsko in v finalu premagala Bovolentjevo (13. na lestvicah) s 3:1. Slednja igralca je v četrtfinalu preprečila nadaljnje tekmovalce Biserki Simone-ta.

Realno bi bilo sicer pričakovati, da bo Simonetova kot prvakinja tretjekategoric in nosilka tabele, nadigrala nasprotnico, ki je bila na začetku na 8. startnem mestu in se v finalu srečala z Ravbarjevo, vendar se to ni zgodilo. Biserka se je morala zadovoljiti s 5. do 8. mestom.

Napredek pa je dosegla Monika Radovič, ki je klasificirana med množico sebi enakih na 33. mestu. Na prvi preizkušnji v Piacenzi pa se je uvrstila od 9. do 16. mesta.

Krasovke bodo lahko svoje pozicije branile oz. izboljšale še na dveh predpisanih turnirjih.

Oba moška Krasova predstavnika Igor in Marjan Milič sta končala s tekmovalcem po drugem kolu. Treba pa je poudariti, da sta nastopila v konkurenci okoli 230 udeležencev in da so med konkurenti minimalne kakovostne razlike. Igor Milič je tako zgubil

drugo kolo s četrtnim nosilcem Baiocchijem, katerega napredovanje se je ustavilo v četrtfinalu.

Lep uspeh so dosegli Krasovi pari. Ženska dvojica Simoneta-Radovič je bila 3. do 4., para I. Milič - Radovič in M. Milič - Simoneta sta se uvrstila med osem najboljših, par Bianchi (Fincantieri) - Ravbar pa med šestnajstereco. (J. J.)

Športni ribolov

Sirenini predstavniki so se lepo obnesli

V nedeljo je bilo na pomolu Audace v Trstu tekmovalje v ribolovu za Zlato ribico (»Pesciolino d'oro«), ki so se ga prvič udeležili tudi predstavniki TPK Sirena.

Tekmovalja se je skupno v petih kategorijah udeležilo kar 200 mladih privržencev športnega ribolova, predstavniki TPK Sirena pa so na svoji uvodni uradni preizkušnji dosegli zelo spodbuden uspeh.

V kategoriji tekmovalcev od 3 do 6 let je Janko Breclj s 373 točkami dosegel 6. mesto. V starejši kategoriji (od 6 do 9 let) je bila Nicoletta Košuta osma (Gerardo Tolentino in Eugenio Charle pa se nista uvrstila). Od 9 do 11 let je bila Nastja Milič z 234 točkami osma, Kristjan Kranjec pa se je uvrstil na 12. mesto. V kategoriji od 11 do 13 let pa so se Sirenini predstavniki takole uvrstili: 9. Ivana Legovini (423 točk), 11. Ksenja Breclj (382), 13. Andraž Mermolja (169).

Mladinsko košarkarsko prvenstvo Slovenije Jadran Farco praznih rok

JADRAN FARCO - SMELT OLIMPIJA

84:116 (42:60)

JADRAN FARCO: Oberdan 9 (0:1), Gerli, Crisma 17 (5:10), Škerk 13 (0:1), Pertot 7 (1:4), Lesica 2, Sosič 6 (2:2), Paulina 6 (0:1), Stanisa 12 (2:3), Smotlak 12 (2:2).

Prav v zadnjem kolu mladinskega košarkarskega prvenstva Slovenije so jadrancovi ostali praznih rok, in to kar doma. Ista ekipa, ki so jo naši zasluženo premagali sredi Ljubljane, je jadrancovcem v ponedeljek v Repnu poskrbel za pravo košarkarsko lekcijsko. Res je, da naši niso igrali najbolje, treba pa je priznati, da so bili Ljubljanci vsaj za razred boljši v vseh elementih, ne nazadnje tudi glede telesne priprave.

Naši so se enakovredno upirali le v prvih desetih minutah, ko je bil še izid 23:26, nakar pa so si gostje priigrali rahlo prednost, ki so jo nato povečali do 18 točk ob polčasu.

V drugem polčasu so Ljubljanci še povečali svoje vodstvo, tako da zmaga Smelt Olimpije ni bila več v dvomu.

Od naših se ni nihče posebno izkazal, več od drugih pa je pokazal Aleks Smotlak. (bl)

Na sliki: jadrancovec Dean Oberdan v akciji.

obvestila

MLADINSKI ODESEK SPDT organizira 1. zamejski orientiring. Zbirališče ob 8.30 na Gorici v Boljuncu. Prijave in informacije na ZSSDI Tel. 767304 in po tel. 55180 do 21. t. m.

ŠD MLADIŃA vabi na predstavitev smučarske sezone 1990/91, ki bo v petek, 19. t. m., ob 20.00 v Domu Albert Sirk v Križu. Vabljeni člani, tekmovalci in starši.

ŠPORTNA ŠOLA TRST obvešča, da se bo vadba za otroke iz vrtec začela v Borovem športnem centru v petek, 5. novembra.

SK BRDINA organizira v novembru tečaja za alpsko in nordijsko smučanje na plastični stezi v Nabrežini. Tečaj je namenjen otrokom in odraslim. Zainteresirane prosimo, da se oglasijo ob ponedeljku do petka na tel. št. 764596.

KOŠARKARSKA SEKCIJA ŠD POLET

sporoča dokončne urnike vadb v minibasketu. LETNIKI 1979/80/81 (trener Igor Canciani): ob torkih od 15.00 do 16.15 v »balonu« na Pikelcu; ob sredo in petkih od 15.30 do 17.00 v repenski telovadnici. LETNIKI 1982/83/84 (trener Marko Burger): ob sredo in petkih od 15.00 do 16.15 v »balonu« na Pikelcu. Kdor se želi udeležiti treningov, se lahko kar neposredno prijavi na treningih.

ŠD MLADINA - BALETNI ODESEK

obvešča, da se vršijo treningi ob ponedeljkih in četrtnih: za 1. skupino od 15.45 do 16.45, za 2. skupino od 16.30 do 17.45, za 3. skupino od 17.30 do 19. ure v prostorih osnovne šole A. Sirk v Križu. Nove vpise sprejemajo do 29. oktobra.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 5.- din, naročnina za zasebnike mesečno 70.- din, polletno 390.- din, letno 780.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglas: ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

Mali oglas: 950 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski

dnevnik

sreda, 17. oktobra 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik **Dušan Udovič**
Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Morova pisma zahtevala tudi parlamentarna komisija za pokole

V Milanu zanikali namigovanja o malomarno vodeni preiskavi

MILAN — Glavni milanski državni pravdnik Saverio Borrelli je včeraj odločno zavrnil vse govorice, ki milansko-mu pravdniku v policiji očitajo, da so ob zadnjem odkritju kopij Morovih pisem, denarja in orožja v Ulici Montenevoso v Milanu preiskavo vodili površno in na ta način nepoklicanim omogočili, da so se dokopali do nekaterih podatkov, ki bi morali biti zaviti v preiskovalno tajnost. Borrelli, ob katerem je bil tudi preiskovalni sodnik Pomarici, je še dejal, da žaljiva namigovanja, ki so prišla iz rimskih krogov nimajo nikakršne osnove v dejstvih, izrazil pa je tudi osebno prepričanje, da so odkriti dokumenti izrazito politične narave in da naj jih kot take čimprej pregleda tudi parlament.

Šef milanskega pravdnikstva je še poudaril, da z Rimom nimajo nikakršnih sporov glede pristojnosti in v skladu z novim kazenskim postopkom pomočnik državnega pravdnika Ionta vodi preiskavo, ki je povezana z milansko. V Rim so tudi poslali vse dokumente in njihove fotografske posnetke in kot trdi Borrelli, če je kdo videl te dokumente in njihovo vsebino posredoval novinarjem, se je to lahko zgodilo le v Rimu.

Dokumente pa je od milanskega pravdnikstva zahteval tudi predsednik parlamentarne komisije za pokole. S tem v zvezi je Borrelli dejal, da proti temu nima nič, da pa so

njihovi rimski kolegi, ki so neposredno zadolženi za preiskavo, sporočili, da mora parlamentarna komisija ustrezno prošnjo nasloviti tudi na rimsko pravdnikstvo.

Glede dokumentov pa je član parlamentarne komisije za pokole, predstavnik demokrščanske levice Granelli, v intervjuju za Il Sabato poudaril, da se mu v tem trenutku zdi najpomembnejše, da se ugotovi, kaj se je dogajalo pred najnovejšim odkritjem v nekdanjem skrivališču Rdečih brigad v Ulici Montenevoso v Milanu, še posebej pa je treba po njegovem mnenju ugotoviti, če so Država, tajne službe in policija za časa Morove ugrabitve in umora storile vse, kar bi morale. »Sprašujem se, če morda ni prišlo do tajnih dogovorov, ki so preprečili osvoboditev Alda Mora,« je še dejal Granelli.

Izvelečke iz nekaterih Morovih pisem, ki so jih našli pred kratkim, bodo objavili v današnji številki Famiglie Cristiane. Gre za tri pisma, ki jih je Aldo Moro pisal papežu Pavlu VI. in vnuku Luci, vsa tri pa naj bi bila del odkritih dokumentov v Ulici Montenevoso v Milanu. Glede pisma papežu gre za dejansko že znano pismo, ki je prišlo v Vatikan 21. aprila 1978 in v katerem Moro prosi papeža za posredovanje pri rimski vladi, da bi na ta način omogočili njegovo izpustitev.

Le še hipec pa bo šlo

Samo še ta vijak pritrdim, pa bo avto nared. S tem vozilom je 16-letni dijak Russell Green zmagal na tekmovanju med šolskimi modeli avtomobilov (AP)

Finančna straža odkrila za več tisoč milijard lir davčne utaje in prestopkov

RIM — Med temeljito inšpekcijo med trgovci in upravitelji javnih lokalov, ki jo je opravila finančna straža, so prišli na dan številni prekrški v zvezi z izdajanjem davčnih pobotnic, plačilnih potrdil ter spremnih potrdil za prevoz raznega blaga. Še posebej pa je finančno službo presenetilo »odkritje« kar 1.017 popolnih davčnih utajevalcev ter 1.213 oseb, ki so se po sredno izogibale plačevanju davkov. Po opravljenih pregledih in izračunih se je izkazalo, da je bila v prvih devetih mesecih letošnjega leta državna davkarija opeharjena za 7.045 milijard lir.

Finančna straža je pregledala 496 tisoč vozil, s katerimi so lastniki prevajali najrazličnejše blago in zasledila kar 74 tisoč prekrškov. Večina pre-

stopkov se nanaša na nepravilno izpisane spemne papirje, največ goljufov pa je finančna straža zasledila med trgovci z živili in oblačili. V teku inšpekcije je 404 tisoč od 778 tisoč trgovcev oziroma upraviteljev javnih lokalov »pozabilo« stranki izdati davčno pobotnico. Med najbolj nemarnimi so gostilničarji (8,5% prekrškov), mehaniki (9,6%), frizerji (7%) ter lastniki kemičnih čistilnic (9%).

Nič boljše ni z rednim izdajanjem plačilnih potrdil oziroma odrezkov blagajniških računov. Na 847 pregledanih primerov je finančna straža prestregla 529 »prebrisancev«; najmanj zloglasnih listkov izdajajo v trgovinah jestvin (16,8%), v kavarnah (15%), v mesnicah (10,5%) in v prodajalnah sadja in zelenjave (14%).

V svetu zaradi lakote umre dnevno več kot 40 tisoč otrok

RIM — Na svetu zaradi lakote vsak dan umre 85 tisoč ljudi, od teh pa je kar 40 tisoč otrok. Še več: približno 500 milijonov ljudi ima velike težave zaradi podhranjenosti, večina od teh pa je pripadnikov držav v razvoju.

To so dokaj zaskrbljujoči podatki, ki so jih posredovali včeraj na rimskem sedežu FAO, na desetem mednarodnem Dnevu za lakoto v svetu. Na zasedanju, ki ga je vodil generalni tajnik Svetovne organizacije za prehrano Eduard Saouma in katerega sta se udeležila tudi predsednik Evropskega parlamenta Enrique Baron Crespo in predsednik senata Giovanni Spadolini so poudarili, da se bo vprašanje prehrane v svetu še bolj izostrilo, če bodo obveljala sedanja pravila igre in če ne bo prišlo do drugačnih gospodarskih odnosov med bogatim Severom in revnim in nerazvitim Jugom.

Na podlagi izsledkov, ki jih je opravil Mednarodni inštitut za lakoto in razvoj »Kruh za svet«, dejstvo, da skoraj 500 milijonov ljudi ima velike težave zaradi podhranjenosti, mora siliti h korenitim spremembam, predvsem v odnosu industrializiranega sveta do revnih držav. Podatki inšti-

tuta »Kruh za svet« kažejo, da se v današnjem času veliko več denarja porabi za oboroževanje, saj gre v ta namen vsako leto več kot tisoč milijard dolarjev. Levji delež pri tem vsekakor nezavidljivem rekordu imajo ZDA, ki v vojaške namene porabijo več kot 350 milijard dolarjev, medtem ko je znano, da skoraj 20 milijonov prebivalcev iz ZDA ima težave zaradi pomanjkanja hrane.

Čeravno zgleda kot paradoks, so države tretjega sveta v zadnjem desetletju skoraj podvojile stroške za oboroževanje, kljub temu da je prav v teh državah največ ljudi, ki umira in živi bedno življenje zaradi lakote. Največji odstotek umrljivosti zaradi lakote je v Aziji, predvsem na Filipinih, v Nepal, Bangladešu in Šrilanki. Sicer tudi v Afriki ni položaj nič kaj bolj rožnat. Skoraj polovica prebivalstva s te celine namreč trpi lakoto. V Južni Ameriki pa so v zadnjih letih odstotki revščine in lakote še narasli.

Ustanovitev posebnega sklada za prehrano, ki bi služil predvsem v najhujših primerih: to je predlog, ki ga je včeraj skupščini FAO posredoval papež Janez Pavel II.

Med prtljago tudi orožje

CATANIA — Domneve, da med Sicilijo in Nemčijo obstaja dobro organizirana trgovina orožja, so včeraj zjutraj potrdili karabinjerji iz Catanie. V kraju Mirabella Imbaccari so namreč ustavili avtobus, ki enkrat na teden vozi na progi Catania Sindelfingen v ZRN. Tu dela veliko število Italijanov po rodu prav iz Mirabelle in bližnje okolice. V avtobusu so potniki skrivali večjo količino orožja, ki so ga iz Nemčije pretihotapili na Sicilijo. Karabinjerji so aretirali pet oseb, med temi so tudi trije šoferji avtobusa, oblastem pa so prijavili lastnika podjetja Sigma Tour, ki organizira potovanja v Nemčijo. Kaže, da je eden od aretiranih njegov sin.

Albanska partija in država nista še pozabili Enverja Hoxhe

Generalni sekretar albanske komunistične partije Ramiz Alia in predsednik parlamenta Adil Carcani (levo) polagata venec na grob Enverja Hoxhe ob 82-letnici rojstva bivšega albanskega voditelja (Telefoto AP)

Koroški Slovenec zastopa slovenske interese v ZDA

NEW YORK — Od 1. oktobra naprej nosi izvožno-uvozno podjetje Peter Millonig v Washingtonu še naziv vladni urad za zvezo, gospodarske in kulturne zadeve Republike Slovenije. Peter Millonig pa je Government Liaison Representative - slovenski »oficir za zvezo«.

Peter Millonig je star 33 let, je pravnik (pravna fakulteta na Dunaju), je avstrijski državljani, koroški Slovenec (mati Ljubljancanka, oče koroški Slovenec iz Ziljske doline), poročen je s Slovenko, ki

živi od tretjega leta v ZDA. Imata dve hčerki.

»Od 1. oktobra naprej uradno zastopam interese slovenske vlade v ZDA«, je povedal. Na vprašanje, kako je prišlo do tega, pa je Millonig dejal, da je bil že pred prihodom v ZDA praktično aktiven na Koroškem (v okviru Narodnega sveta, bil pa je tudi urednik celovskega Zvona). »Z gospodom Lojzotom Peterletom se že nekaj časa pozna.«

Zaplenili 1,2 tone kokaina

MADRID — Španska policija je včeraj zaplenila 1,2 tone kokaina in aretirala pet trgovcev z mamili. Štiri osebe so aretirali v Galiciji, eno pa v Madridu. Med aretiranci je tudi bivši bikoborec Jeronimo Pimental s stalnim bivališčem v kolumbijskem glavnem mestu. Mamilo, ki bi bilo na trgu vredno več kot 75 milijard lir, je iz Kolumbije v Španijo prispelo letošnjo pomlad.

Položaj se je v Ukrajini zaradi nabornikov in zahtev po samostojnosti te republike do skrajnosti zaostril

Kijevski študentje zahtevajo odstop ukrajinskega vodstva

MOSKVA — Po množičnem zborovanju v podporo politične gladovne stavke pred poslopjem ukrajinskega parlamenta so študenti zasedli Kijevsko državno univerzo. Zahtevajo razpustitev republiškega parlamenta in odstop vlade v Kijevu. V Moskvi se mudi sedemčlanska parlamentarna delegacija, ki vztraja na pogajanjih o jenskem vpoklicu ukrajinskih nabornikov. Po sklepu republiškega parlamenta do nadaljnjega ne bodo služili armade zunaj ukrajinskih meja.

Pred ukrajinskim parlamentom že tretji teden gladovno stavka okrog 70 študentov, skupina študentov pa je v znamenje podpore zdaj zasedla tudi osrednje poslopje Kijevske državne univerze. Predstavnik študentov je ob tem dejal, da njihove zahteve za razpustitev parlamenta in vladni odstop podpira tudi svet rektorjev kijevskih visokošolskih zavodov. Študenti hkrati pozivajo delovne kolektive v ukrajinskih mestih in vaseh, naj se jim pridružijo in naj začnejo splošno delavsko in kmečko stavko. Množične manifestacije so se udeležili tudi dijaki višjih razredov in profesorji osemnajstih srednjih šol v Kijevu. Večdesettisočglavo zborovanje je minilo brez incidentov, očividci pa poročajo, da so milici

priskočili na pomoč tudi bivši udeleženci vojne v Afganistanu.

Sodeč po novicah moskovske agencije Postfactum so študentsko stavko že podprli zlasti v zahodnih območjih Ukrajine in sicer v visokošolskih zavodih v Lvovu, Ivano-Frankovskem in Ternopolu. Članica komiteja ukrajinskega vrhovnega sovjeta Ala Jarošinskaja ocenjuje, da je v republiškem parlamentu že nastopila kriza. Poslanci ukrajinskega parlamenta so izrazili pripravljenost prisluhniti zahtevam študentov. Predsednik parlamenta Leonid Kravčuk sicer zavrača vsakršne pritiske na parlament, vendar vrt za razgovore s študenti ni zaprl. Ti poleg razpustitve parlamenta zahtevajo še nacionalizacijo partijske in komсомolske lastnine, nasprotujejo pa tudi podpisu novega zveznega dogovora.

Ukrajinsko napetost je v osrednjem informativnem TV dnevniku Vremja komentiral tudi visoki vladni prestavnik, ki je med drugim ocenil, da je nacionalizem v Sovjetski zvezi postal brezperspektiven element, ki pa ga politiki s pridom izkoriščajo v boju za oblast. Po besedah omenjenega predstavnika so žrtev takšne politike zlasti mladi v Ukrajini.

Iz Lvova med drugim poročajo o velikem slavu v spomin na vodjo OUN - Organizacije ukrajinskih nacionalistov Stepana Bandere. Ta organizacija je na pobudo Bandere nastala 14. oktobra leta 1942, njeni pripadniki pa so se dolgi deset let bojevali zoper sovjetsko in nacistično vojsko. Leta 1959 je Banderu v Münchnu ubil agent KGB Nikolaj Stašin-ski. Spominske slovesnosti na Banderu, »velikega revolucionarja in slavnega sina ukrajinskega naroda« so bile tudi v drugih ukrajinskih mestih. Zlasti v Lvovu so najglasnejše zahteve, da bi osrednjo Ulico Lenina preimenovali v Ulico Stepana Bandere. Glasilo oboroženih sil Krasnaja zvezda je ostro napadla tovrstne manifestacije, češ da Banderu ni bil nič drugega kot navaden obešenjak, ki je služil nacistom.

V Moskvi se mudi uradna 7-članska delegacija ukrajinskega parlamenta, ki se namerava sestati s predstavniki zvezne vlade, vrhovnega sovjeta Sovjetske zveze in obrambnega ministrstva. Ukrajinski parlament je namreč, skladno z izglasovano deklaracijo o državni suverenosti Ukrajine, sprejel sklep po katerem ukrajinski naborniki ne bodo služili vojaškega roka zunaj republiških meja dokler republiški in zvezni organi ne dosežejo posebnega soglas-

ja v zvezi s tem. Podpredsednik ukrajinskega parlamenta Grinev, ki vodi delegacijo, je izjavil, da člani delegacije v pogajanjih o »kvotah nabornikov« ne mislijo popuščati na škodo sprejetih republiških aktov. Gre namreč za vprašanje števila nabornikov, ki naj bi jih republika poslala zunaj republiških meja, kar naj bi zagotovilo strateško obrambo države. Po novem namreč »kvota« določa republiška vlada, potrjuje pa jo republiški parlament. Doslej je večina ukrajinskih nabornikov vojaški rok služila zunaj Ukrajine. Po večinskem mnenju poslancev ukrajinskega parlamenta bi to vprašanje po novem morali urediti na temelju prostovoljnih odredov, postopoma pa naj bi prešli na profesionalno služenje vojaškega roka na podlagi prostovoljno sklenjene pogodbe. V 7-članski delegaciji je tudi predstavnica »Ukrajinskega komiteja mater vojakov«. Člani delegacije naj bi ob koncu tedna poročali v republiškem parlamentu. Že poprejšnja pogajanja z vojaškimi oblastmi so bila zapletena, zato ni dvoma, da bodo sedanja, ki tečejo v senci dramatičnih razmer v republiki, še veliko težja.

MIHA LAMPREHT